

meydan

1 TL

www.meydangazetesi.org

"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"

AYLIK
ANARŞİST
GAZETE
SAYI: 21
EYLÜL
2014

RANT YÜKSELİYOR İŞÇİLER DÜŞÜYOR

s 22

Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (10)

s 32

Devrimci Anarşist Faaliyet Doğrudan Demokrasi Festivalindeydi

s 30

Milyonları Dozerle Götüren Vakıf

s 24

Kapitalizm Hastalıktır

s 40

Esenyurt'ta Direnişten Zafere

Esenyurt Belediyesi'nin ortaklarından olduğu RDS Enerji ve Reform İnşaat'ın Kırac bölgesindeki Startowers inşaatında çalışan 17 taşeron inşaat işçisi, 2 yıldır alamadıkları ücretleri için direnişe başladı. Esenyurt Belediyesi önünde oturma eylemi ile başlayan direniş, belediye önünü coşkulu bir direniş alanına çevirdi. Bu coşku karşısında direnişin ilk günlerinden beri çevik kuvvet polisleri ve TOMA direnişçilere saldırmak üzere hazır bekletildi.

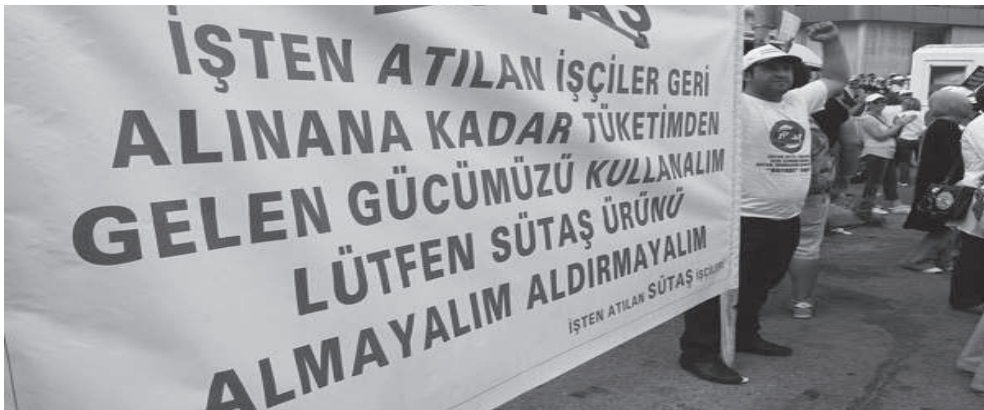
Direnişin 4. gününde ise onlarca çevik ve sivil polis direnişçilere saldırdı. Polis, İnşaat-İş üyelerinin ve yönetiminin yanında, 3'ü Devrimci Anarşist Faaliyetli, 2'si Alinteri mu-

haberi, 1'i sendika gönüllü avukatı olmak üzere, toplam 20 direnişçiyi gözaltına aldı.

Gözaltılara ve tüm baskılara rağmen süren direnişte 7. güne gelindiğinde ise Esenyurt Belediye Başkanı Necmi Kadioğlu geri adım atarak, işçilerle görüşme talep etti. İlk görüşmede sendikaya ve sendika avukatına saldıran Necmi Kadioğlu, gün içerisinde tekrar bir görüşme daha isteyerek, bu defa işçilerin tüm alacaklarını taşeron patronları ile beraber taahhüt etti.

Sonraki gün, işçilerin 2 yıllık tüm alacaklarının ödenmesinin ardından, direniş sonlandırıldı.

Sütaş İşçileri Boykota Çağırıyor

Tek Gıda-İş Sendikası'na üye oldukları için işlerine son verilen Sütaş İşçileri'nin direnişi 5. ayını geride bıraktı.

Coğrafyanın her yerinde çok sayıda dayanışma eylemi gerçekleşir-

ken, işçi düşmanı Sütaş'ın ürünlerini tüketmeyerek direnişe destek büyüyor. 5 ay boyunca defalarca patronların ve polisin saldırısına uğrayan Sütaş işçileri herkesi Sütaş ürünlerini tüketmemeye, Boykota çağırıyor.

Adliye Direnişçileri MFS'ye Geri Adım Attırdı

Kartal Anadolu Adalet Sarayı'nda, çay ocakları, yemekhane, kafe ve lokantalarında çalışan 35 taşeron işçi, üç aydır maaşları ödenmediği ve istekleri dışında zorunlu izne çıkartıldıkları için 1 Eylül'de adliye önünde iş bırakarak

oturma eylemine başladı. Direnişin 5. gününde MFS şirketinin geri adım atarak talep ettiği görüşmede protokol imzalanarak anlaşma sağlandı. İşçiler tüm alacaklarını aldıktan sonra, tekrar iş başı yaptılar.

Beltaş'ta Grev Sürüyor

Beşiktaş Belediyesi'ne bağlı Beltaş'ta çalışırken işten çıkarılan 239 işçi, işten çıkarmalara ve TİS haklarının gasp edilmesine karşın belediye binası önünde çadır kurarak direnişe başladı. Direniş süresince birçok defa polis saldırısıyla karşılaşan Beltaş işçileri, yasal sürenin dolmasının ardından

29 Ağustos günü belediye binasına grev pankartı astı.

Grev kararının ardından Beşiktaş Belediyesi Başkanı Murat Hazinedar'ın polisler ve çeteler aracılığıyla saldırısı sürüyor. Beltaş direnişçileri ise tüm saldırılara karşı kararlı bir duruşla grevi sürdürüyor.

İzenerji İşçileri Taşerona Karşı Nöbette

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İZENERJİ şirketinin işçileri, şirketin bir taşeron firmaya devrine karşı, bir haftadır çeşitli eylemlerle seslerini duyurmaya çalışıyorlardı. İş güvenliğine sahip çıkarak taşeronlaşmanın önüne geçmek isteyen belediye

işçileri, büyükşehir belediyesi önünde bir hafta boyunca gece nöbeti tutmaya başladı.

"İşimizi, ekmeğimizi, geleceğimizi ve işyerimizi korumak için nöbetteyiz" şiarıyla gerçekleştirilen eylem geceli gündüzlü sürecek.

İşçiler Düşüyor

01 Eylül

Bakanlığa Ait Bir İnşaat İş Cinayeti

Ankara'da Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na ait inşaat halindeki Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü hizmet binasında göçük meydana geldi. İnşaatı gece bekçisi olarak çalışan 45 yaşındaki Hüseyin Saya, saat 04.00 sularında bağlantı borusunda meydana gelen arızayı kontrol ettiği sırada, altındaki toprak göçtü. Yaklaşık 7 metre göçen toprağın altında kalan Hüseyin Saya'yı yanındaki arkadaşı kurtarmaya çalıştı, fakat başaramadı. Kurtarma ekiplerinin 7 saat süren çalışmalarının ardından, kanalizasyon borusuna sıkıştığı belirlenen işçinin cansız bedenine ulaşıldı.

02 Eylül

Yüksek Gerilim Hattında Akıma Kapılan İşçi Yaşamını Yitirdi

Van'ın Gürpınar ilçesinde yüksek gerilim hattında akıma kapılan işçi yaşamını yitirdi.

Zernek Barajı'nda Tedaş'a ait elektrik üretim santrallerinden sorumlu Tuncay Hakan (28), elektrik arızasını gidermek için yüksek gerilim hattının geçtiği direğe tırmandı. Bu sırada akıma kapılan Hakan, 15 metre yükseklikten düşerek yaşamını yitirdi.

Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan Hakan'ın cenazesi, yapılan otopsinin ardından ailesine teslim edildi.

04 Eylül

Şırnak'ta İşçilerin Üzerine Kaya Düştü

Şırnak merkeze bağlı Toptepe Köyü'nde kaçak işletildiği belirtilen bir kömür ocağında üzerlerine kaya düşmesi sonucu yaralanan Ezidi Sait Berces, Şirin Mağrur ve Sabri Mağrur, Şırnak Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Sabri Mağrur, buradan hava ambulansı ile Okmeydanı Eğitim Araştırma Hastanesi'ne sevk edilirken, yolda yaşamını yitirdi.

05 Eylül

Kuvarsit Ocağındaki Göçükte Bir İşçi Yaşamını Yitirdi

Elazığ'ın Alacakaya ilçesinde Doğu Kef olarak adlandırılan bölgede, Mehmet Ali Özsoy'a ait olduğu bildirilen maden ocağında dün göçük oldu. Göçük sırasında ocakta çavuş olarak çalışan Ağa Aydemir adlı işçi, işçilere yardım etmeye çalışırken büyük bir kayanın dibinde kalarak ağır yaralandı. Elazığ Araştırma ve Uygulama Hastanesi yoğun bakımına kaldırılan Ağa Aydemir, tüm müdahalelere rağmen yaşamını yitirdi.

06 Eylül

Elektrik Akımına Kapılan İşçi Yaşamını Yitirdi

Samsun'un Havza ilçesinde bir fabrikanın trafo işini yapan, özel bir mühendislik firması çalışanı Süleyman Ulu (72), çıktığı elektrik direğinde akıma kapıldı. Çarpmanın etkisiyle dengesini kaybeden Ulu, yere düştü. Olayı gören iş arkadaşlarının 112 acil servisi aramasıyla Havza Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Süleyman Ulu yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

08 Eylül

Beton Mikserinde Akıma Kapılan Operatör Yaşamını Yitirdi

Kayseri'nin Yeşilhisar İlçesi'nde beton döken mikser aracının elektrik tellerine çarpması sonucu akıma kapılan operatör 39 yaşındaki Hamdi Kunduz yaşamını yitirdi.

İnşaatı beton döken mikser aracı, üzerinden geçen elektrik tellerine çarptı. Miksere geçen akıma kapılan operatör Hamdi Kunduz olay yerinde yaşamını yitirdi.

09 Eylül

Bir İş Cinayeti de Kayseri'de

Kayseri Anbar Mahallesi'ndeki bir boru fabrikasında çalışan 42 yaşındaki Ahmet Yıltak demir ve çeliğin eritildiği fırının taşlarının üzerine düşmesi sonucu yaşamını yitirdi.

Yurt İnşaatında İş Cinayeti

Osmaniye Fakiuşağı Mahallesi'nde Korkut Ata Üniversitesi öğrenci yurdu inşaatında kalıp işçisi olarak çalışan Hasan Karagöz binanın 3. katından düştü. Osmaniye Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Hasan Karagöz tüm müdahalelere rağmen yaşamını yitirdi.

12 Eylül

AVM İnşaatında İş Cinayeti

Ankara Altındağ Yunus Emre Halk Çarşısı civarındaki bir AVM inşaatında çalışan 21 yaşındaki Ümit Can, asansör boşluğunda kaynak yaparken, kaynak makinesi üzerine düştü. Ağır yaralanan Ümit, kaldırıldığı hastanede tüm çabalara rağmen kurtarılamadı.

14 Eylül

1 Günde 3 İşçi Cinayeti Daha

İstanbul Kartal'da çalıştığı inşaatın 8. katından düşen 49 yaşındaki inşaat işçisi Ahmet Çakmak yaşamını yitirdi.

Esenyurt Kristal Şehir Şantiyesinde Metin Boğmalık adlı 23 yaşındaki işçi çalıştığı inşaatın 8. katından düşerek yaşamını yitirdi.

Konya'da çalıştığı inşaatın 3. katından düşen siva ustası Kıyas Kahraman yaşamını yitirdi.

KAVGA
DİRENİŞ
ZAFER

Halil Çelik

halilcelik@meydangazetesi.org

Geçtiğimiz Ağustos ayı başında resmi anlamda kuruluşu tamamlanan İnşaat İşçileri Sendikası, patronlara karşı kullandığı yöntemler ile son yıllarda unutulmaya yüz tutmuş bir şeyi tekrar tekrar hatırlatıyor. Bunlardan ilki şirket önü eylemlerinden yol kapatmaya, şantiye işgaline varan doğrudan ve radikal eylem. Bir diğeri ise patronların ve kolluk güçlerinin beklediği arabuluculuk görevinden ziyade, işçilerin talepleri dışında hiçbir ara formda anlaşmayan uzlaşmaz tavır; böylece İş Mahkemelerinde değil sokakta, kavga ederek direnerek zafere ulaşmak.

Yönetim kurulunun tamamının farklı alanlardaki inşaat işçilerinden oluştuğu İnşaat İşçileri Sendikası(İnşaat-İş), resmi anlamda sendika olmadan önce sendika girişimi, ondan da önce dernek olarak faaliyet yürütüyordu. Tüm bu süreçler boyunca tüzel kişiliğin gerektirdiği faaliyetlerden ziyade inşaat işçilerinin mücadelesinin ihtiyaçlarına göre hareket eden İnşaat-İş, son zamanlarda örgütlediği direnişlerle oldukça önemli ve değerli bir noktada duruyor. Çünkü zaman zaman benzer yöntem ve işleyişler farklı sendikalar tarafından kullanılıyor olsa da işçi mücadelesinde önemli bir tarihe sahip olan sendikal faaliyet, son yıllarda daha da katı hale gelen bürokrasi sorunundan, işçi direnişlerinde yaşanan atıllık ve devamı getirilemeyen eylem sürecine varana dek, yöntemsel ve yapısal bir takım sorunlarla karşı karşıya.

Çoğu sektörde yürütülen sendikal faaliyet bu sorunlar ve daha fazlasıyla karşı karşıya iken inşaat sektöründe ise böylesi bir faaliyet dahi yok. Çünkü inşaat işçilerinin durumu, çoğunlukta sigortasız, geçici, taşeron işçileri olarak örgütlenme çalışması şöyle

dursun işçi olarak bile kabul edilmemeye kadar varıyor. Bu alandaki sendika ve farklı derneklerin ise deyim yerindeyse sadece adı var. Hatta bu sendika ve dernekler İnşaat-İş'in bilinirliğiyle beraber gün yüzüne çıkmaya başladı denebilir. Evet, İnşaat-İş bugün tüm bu olumsuzlukların en çok kendini hissettirdiği bir süreçte faaliyet yürütüyor.

Dernek sürecinden bu yana Sakarya'dan Kayseri'ye, Adana'dan Ankara'ya coğrafyanın dört bir yanından inşaat işçilerinin ücret gaspları, çalışma ve yaşam koşulları gibi tüm sorunları çözüm kaynağı oluyor. Çözüm kaynağı olan yöntemler İnşaat-İş için geçtiğimiz Nisan ayında TOKİ'ye ait Emlak Konut'ta şantiye işgalinde, Mayıs ayında Zorlu Center'de iş bırakma eyleminde, Ağustos'ta Astoria AVM önündeki geceli gündüzlü oturma eyleminde, yine Ağustos ayının sonunda Esenyurt Belediyesi önünde tüm baskılara ve polis saldırısına karşı direnişte, her seferinde daha da kuvvetlenerek belirginleşti.

İnşaat-İş ayrıca inşaat sektöründeki cinayetlere, katliamlara karşı da mücadele ediyor. En son Torunlar İnşaat'ta 10 inşaat işçisi katledildiğini duyar duymaz şantiyeye koşan İnşaat-İş, burada katliama tanıklık eden inşaat işçileriyle kurduğu ilişkide daha iyi ücret için değil inşaat işçilerinin tüm yaşamı için mücadele edildiğini bir kez daha gösterdi. İnşaat sektöründeki cinayetler ne devletin şirketlere uygulayacağı yaptırımlarla ne de şirketin alacağı güvenlik önlemleriyle önlenemez; katliamların karşısında duracak tek güç, devletin yaptırımından kendi yaptırımını uygulayabilen, şirketin alacağı önlemlerdense şirkete karşı kendi önlemlerini alabilen işçilerin örgütlü gücüdür.

Soma'dan Torun'a

Üzüntümüz Öfkemizin Tohumudur

6 Eylül akşamı Mecidiyeköy'de Ali Sami Yen stadının yerine yapılan Torun Center rezidan-sının inşaatında işçileri taşıyan asansör 32. katta raydan çıktı ve yere çakıldı. Tahir Kara, Ferdi Kara, Mustafa Usta, Menderes Meşe, Vahdet Biçer, Cengiz Bilgi, Hıdır Genç, İsmail Sarıtaş, Cengiz Tatoğlu, Bilal Bal... 10 arkadaşımız, 10 kardeşimiz 10 inşaat işçisi burada iş cinayetine kurban edildi. Saat 20.00 sularında meydana gelen bu katliam bir süre örtbas edilmeye çalışılsa da 23.00 sularında iyice duyuldu. Yan şantiyelerden işçiler, civar mahallelerden halk ve şehrin her bir tarafından sınıf dostları şantiye önüne akın etmeye başladı. Rezidans inşaatını yaptıran Torunlar İnşaat böylesi bir akına karşılık otobüsler dolusu çevik kuvvet ve TOMA'lar ile şantiye girişini kapatmış, prestijini böyle korumaya çalışıyordu.

İnşaat sahasına intikal eden İnşaat İşçileri Sendikası inşaatın içerisine girerek incelemelerde bulundu. Sendikanın incelemeleri devam ederken şantiye alanı işçiler de dahil olmak üzere polis zoruyla boşaltıldı. Katliama tepki göstermek üzere oraya gelenlerin karşısına polis barikadı kuruldu. İçerde arkadaşlarının cesedi olan işçiler dahi alana alınmadılar. Bu arada içerden teker teker ambulanslar cansız bedenleri çıkarıyordu. İlerleyen saatlerde gelen HDP milletvekilleri içeri girerek incelemelerde bulundu ve ölü sayısının basında verildiği gibi 4 veya 6 değil 10 olduğunu, asansörün 32. kattan düştüğünü açıkladılar.

Şantiye önündeki bekleyiş sabah saatlerine kadar sürdü. Aynı şekilde polis barikadı nedeniyle işçiler, destek için oraya gelenler ve polis arasındaki gerginlik de devam etti. Sabah saatlerine

doğru polis bekleyenlerin sayısının düşmesini fırsat bilip biber gazı ile saldırdı. Sonraki gün saat 14:00'de yeniden şantiye önünde toplanıldı. Saat 14:00'de İnşaat İşçileri Sendikası, saat 16:00'da ise DİSK, KESK, TMMOB ve TTB basın açıklaması gerçekleştirdi. Basın açıklamasından sonra bekleyiş sürdürenlere yine biber gazlı polis saldırısı vardı sahne-de.

Yakın zamanda çok sayıda işçinin yaşamını yitirdiği Davutpaşa, Ostim-İvedik, Marmara Forum AVM gibi iş cinayetlerinde dökülen kan henüz kurumamışken, Soma'da katledilen 301 madencinin ailelerinin gözyaşı daha kurumamışken bu kez Torunlar grubunun inşaatında kardeşlerimizi yitirdik. Kapitalist sömürü düzeni, yerin yüzlerce metre altında ekmek kazanmaya çalışan maden işçilerine de, ekmeğini yerin yüzlerce metre üstünde inşaatlarda arayan inşaat işçilerine de ölümden başka bir şey sunmuyor.

İnşaat sektörü, can kaybindan sakatlanmalara oldukça tehlikeli bir iş kolu olmasına karşın işçi güvenliğinin en az sağlandığı sektörlerden biri. Bu topraklardaki iş cinayetlerinin dörtte biri inşaat sektöründe yaşanıyor. Resmi rakamlara göre son 5 sene içerisinde 35.846 "iş kazası" yaşandı ve 1754 inşaat işçisi iş cinayetlerinde yaşamını yitirken 1940 işçi sakat kaldı. Bu sayı neredeyse her gün 1 inşaat işçisinin hayatını kaybettiği anlamına geliyor. Sigortasız çalışmanın en yoğun olduğu sektörün inşaat sektörü olduğu göz önüne alındığında bu rakamların çok daha yüksek olduğunu söylemek hiç de zor değil.

İş cinayetleri, inşaat sektörünün neredeyse "normali" haline

geldi, Erdoğan'ın deyimiyle ölüm artık bu işin fitratı haline geldi. O kadar ki artık her gün yaşanan 1-2 işçinin ölümüyle sonuçlanan iş cinayetleri basın için haber değeri dahi taşıyor.

Sektörünüz Batsın

Kazadan sonraki gün açıklama yapan Torunlar gayrimenkul yönetim kurulu başkanı Aziz TORUN asansörün bakımının yapılmadığı ve bu nedenle asansörün çöktüğü yönündeki iddiaları sert bir dille reddetti. "Bu olayda sorumsuzluğu ya da kazayı meydana getiren nedeni şirketimize mal etmelerine ya da şirketimizin bu anlamda bir leke almasına asla müsaade etmeyeceğiz" dedi. Aynen, insanlar radyasyonlu çaydan kanser olurken kameraların karşısına geçip çay içen bakan gibi "Bu asansörü biz de kullanıyoruz" dedi.

Peki asansörün bakımları yapılıyor, iş güvenliği tedbirleri sonuna kadar alınıyorsa ne oldu da bu asansör düştü ve 10 işçi öldü. Torun'un elbette buna da bir cevabı vardı. 301 maden işçisinin yaşamını yitirdiği Soma katliamından sonra Erdoğan'ın söylediği "Bunlar sürekli olan şeyler, bu işin fitratında bu var" cümlesini farklı kelimelerle tekrar etti: "Bu önlemlere rağmen bu tür kazaların yaşandığı sektörel bir vaki'a."

Cinayetle ilgili 9 kişi gözaltına alındı. Her cinayette olduğu gibi şirketin patronlarından hiçbiri gözaltına alınmadı, sorgulanmadılar. Hatta kameraların karşısına geçip pişkin pişkin açıklamalar yaptılar ve neredeyse ölen işçileri suçladılar. Her iş cinayetinde olduğu gibi blok sorumlusu, asansör teknikerleri gibi birkaç çalışan veya şantiye şefi, proje sorumlusu gibi alt düzey yöne-

ticilerin dahil olduğu birkaç kişi gözaltına alınıp ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı. Anlaşılan savcı ve hakimler de, 10 işçinin ölümünde sorguladıkları kimsenin "kusurunu" bulamamışlardı, onlara göre de bu "sektörel bir vaki'a"ydı.

Örgütsüzlük

Elbette her sektörde olduğu gibi inşaat sektöründe de en önemli sorun örgütsüzlük. İnşaat sektöründe bu sorun diğer sektörlerde nazaran daha büyük. Ocak 2014 verilerine göre inşaat iş kolunda çalışan işçi sayısı 1 milyon 562 bin. Buna karşın sendika üyesi işçi sayısı toplamda 42 bin civarında. Bir sendikanın toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili olması için tüm iş kolundaki işçilerin en az %10'unu üye kaydetmiş olması gerekiyor. Ancak bu sektörde sendikalı işçi oranı %3'ün bile altında. Bu nedenle tüm inşaat sektöründe toplu iş sözleşmesi yok. Örgütsüzlüğün nedenleri arasında taşeron çalışma şeklinin ve sigortasız işçi çalıştırmanın yaygın olması, inşaat işlerinin dönemsel olması ve bu nedenle işçilerin sık sık iş değiştirmesi.

"Biz daha sabah 6'ya kadar çalışacağız" diyen bir işçi bir taraftan "sendikalar nerde, neden bizim haklarımızı savunmuyorlar" derken bir taraftan da polisler karşı barikadı açmaları için "ben işçiyim, ben sendikalı da değilim partili de değilim" diyordu. Elbette çalışma arkadaşlarını kaybetmiş bir işçinin tepkili olması normaldi. Ancak burada on yıllardır bizzat sendikalar tarafından oluşturulan sendikacılık algısının da rolü büyük. İşçilerin bazılarında sanki sendika, ancak işçilerin varlığıyla var olabilecek bir şey değilmiş gibi, sanki işçinin kendisi olmadan işçi sendikası var olabilirmiş gibi bir algı hakimdi. Yine sanki işçilerin kurtuluşu, işçilerin bizzat kendilerinin değil de onların dışında var olan bir örgüt olarak "sendika yöneticilerinin" mücadelesiyle olabilirmiş gibi...

Sendikalar elbette işçi sınıfının örgütlü mücadelesinin önemli araçlarından biridir. Ancak tüm ezilenlerin olduğu gibi işçi sınıfının da en önemli silahı örgütlülüktür. İster sendika altında ister sendikasız... Biz işçiler, ezilenler üzüntümüzü öfkemizin tohumu eyleyerek örgütlenmeli, katil patronlardan ve sömürü düzeni kapitalizmden yitirdiğimiz bütün kardeşlerimizin hesabını sormalıyız. Biz işçiler, ezilenler olarak bir daha yaşanan katliamların, cinayetlerin tekrarlanmaması için mücadele etmeliyiz. İşçilerin, ezilenlerin kurtuluşu ne bir partinin ne bir sendikanın eliyle gelecektir. Kurtuluş, ezilenlerin özörgütlü mücadelesindedir.

Katliamın Sorumlusu Torunlar GYO ORTAKLARI

Fırat Binici

firatb@meydangazetesi.org

TC'nin en büyük yerli sermayesi haline gelmiş Torunlar GYO'nun da tıpkı Sabancı, Koç gibi, özendirmelerle dolu, kapitalist piramidin en altından başlayan bir hikâyesi var. 1955 yılında İstanbul'da Osman Torun'un açtığı bir çay ocağı ile başlar hikâye. Büyük oğlu Aziz Torun ise 8 yaşında hem okul okumaya hem de babasına yardım etmeye İstanbul'a gelir. Birkaç yıl sonra ortak bir bakkal dükkânı açır ardından "nasıl olmuşsa" dükkânın tek sahibi olmuş olan Torun ailesi, seksenli yıllarda gıda toptancılığı işine girmişler. Nasıl olduğu tam olarak bilinmese de, bu yıllarda bir de inşaat deneyimi elde eden aile 1986 yılında Torunlar Gıda A.Ş'yi kurarak büyük sermaye olma yolunda ilk adımı atmış olur.

1996 yılına kadar orta düzeyde bir şirket gibi hareket eden Torunlar, aynı yıl Toray İnşaat adlı bir şirket daha kurarak tabiri caizse çağ atlar. Aynı yıllar, 28 Şubat sonrası karşımıza tekrar çıkan "yeşil sermaye" olarak bilinen yeni büyük patronların da çağ atlama yıllarıdır. Çağ atlama yılları Torunlar için patlama yılları da olmuştur; Avrupa ve

Ortadoğu'nun en büyük toptancısı olan Ankara'daki Ankamall ve Crowne Plaza Oteli'nin de sahibi GİMAT'a ortak olarak gıda sektöründe devleşme, beraberinde 1999 yılında Bursa'da Zafer Plaza adıyla ilk AVM, yine aynı yıl Ankara'nın en büyük AVM'si olan Ankamall, Torun ailesi için bu çağ atlama ve patlama yıllarının meyveleridir. Torun ailesinin işçi kanı emerek kurduğu ve ortaklarından olduğu bu AVM'ler o yıllarda sadece başlangıç seviyesinde. İşte günümüze gelene kadar kurulan, ortak olunan AVM'ler:

2004 yılında Antalya Deepo Outlet Center,

2007 yılında Bursa'da Korupark AVM,

2010 yılında İstanbul Esenyurt'ta Torium İstanbul,

2013 yılında İstanbul'da Mall of İstanbul.

Daha onlarca AVM, rezidans, plaza diken Torun ailesi aynı zamanda Marmaris'teki Netsel Marina'nın 2005 yılından beri %44,6 hissedarı; geçtiğimiz yıldan beri Başkent Doğalgaz'ın, 2012'den beri de Paşabahçe Te-

kel Fabrikası'nın arazisinin sahibi. Erzincanlı ailenin küçük oğlu Mehmet Torun geçtiğimiz yıl Forbes Dergisi'nde en zengin Türkler listesinde 580 milyon dolarlık servetiyle 78. sırada yer aldı.

Bütün bu mal varlığı elbette tek başına Torun ailesinin "örnek" hikâyesindeki "yatırımlar" ile sınırlı değil. Bu sermaye devinin çok sayıda ortaklıklar ve pazarlıklar sonucu bugünlere geldiği çok açıktır. Örneğin Aziz Torun'un yeşil sermaye ile ilişkisi İstanbul İmam Hatip Lisesi'nde okuduğu yıllardan Tayyip Erdoğan ile kurduğu arkadaşlık ilişkisinin gelişmesiyle oldukça yakından ilgilidir. Bu arkadaşlığın kurulduğu yılları unutamayan Aziz Torun, aynı zamanda, imam hatip lisesinde okuyanlara burs veren Ensar Vakfı'nın da kurucularındandır. Aziz Torun ile beraber eski Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın da kurucuları arasında olduğu Ensar Vakfı, şimdilerde ise, burs vermenin dışında, farklı alanlarda el atmış durumda. Mesela son zamanlarda Kürdistan coğrafyasında adını katliamlarla duyurmuş IŞİD çetesine doğrudan lo-

jistik destek sağlıyor. Öte yandan iki dönem boyunca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yapmış olan Ali Coşkun'un Torunlar İnşaat'ta bir dönem Yönetim Kurulu Başkanvekilliği yapmış olması ve Aziz Yeniay gibi yıllarca belediye başkanlığı yapmış birinin şu an şirketin yönetim kurulunda olması, Torunlar GYO'nun devlet ile kurduğu ilişkinin bir başka örneğini yansıtıyor.

Son olarak Mecidiyeköy'deki Ali Sami Yen Stadı'nın yıkılıp, yerine rezidans yapılması ihalesini TOKİ onayı ile alarak tüm güvenlik tedbirlerinden muaf olan Torunlar GYO, buradaki rezidans inşaatında taşeron inşaat işçileri Tahir Kara, Ferdi Kara, Murat Usta, Menderes Meşe, Vahdet Biçer, Cengiz Bilgi, Hıdır Genç, İsmail Sarıtaş, Cengiz Tatoğlu ve Bilal Bal'ı kar hırsı uğruna iş cinayeti ile katletti. Katliamın olduğu 6 Eylül gününden bu yana katliamın sorumlusu olarak şirketin yönetim kurulundan insanlar da gözaltına alınmış, sonrasında bırakılmış olsa da çok açık ve nettir ki bu katliamın sorumlusu Torunlar İnşaat patronları ile beraber ortaklıklar kurduğu devletin kendisidir.

#SuKoktu Kokmakla Kalmadı

12 Temmuz sabahından itibaren Kadıköy ve Ümraniye ilçeleri başta olmak üzere İstanbul'da pek çok bölgede, musluklardan akan şebeke suyunda sıra dışı bir koku fark edilmişti. Yapılan araştırmalardan net bir sonuç alınmamış; İSKİ, İBB başta olmak üzere birçok kurum meseleyi başından savmıştı. Anadolu Yakasında, Kadıköy ağırlıklı olmak üzere yaklaşık 2 aydır sular kokuyordu; Ankara ve diğer illerde de halkın şikayetleri arttı.

Ankara'nın sarı akan suları da kahverengiye dönünce, su yeniden gündem oldu. Ankara'nın suyunun bilimsel olarak "temiz" olduğunu söyleyen Melih Gökçek; canlı yayında şebeke suyu içti, suyla ilgili açıklama yapan odaları "ideolojik davranmak" ve "laf ebeliği yapmak"la suçladı.

Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ise içmeyi reddederek damacana su kullandığını itiraf etti.

Ulaşım Zam Tabanvaya Teşvik!

Haziran ayında toplu taşıma yapılan %10'luk zam sindirilememiş, hesaplar yeniden denkleştirilememişken; taksi ve M seri plakalı minibüslere (bildiğimiz mavi minibüsler) zam yapıldı. İstanbul Taksiciler Esnaf Odası'nın yaptığı açıklamaya göre; Taksimetre açılış ücreti 2.95 TL'den 3.20 TL'ye çıkarılırken, kilometre başına ücret de

1.83 TL'den 2 TL'ye yükseltildi. 5 dakikadan sonra 1'er dakikalık bekleme periyodu 0,27 TL'den 0,35 TL'ye yükseldi.

İstanbul Minibüscüler Esnaf Odası da, 'M' seri plakalı minibüslere yüzde 10 oranında zam geldiğini duyurdu. Zamla tarifelinin 20 Eylül'de başlayacağı belirtildi.

Yoksulluk Artıyor Tencereler Boşalıyor

Türk-İş'in Ağustos 2014 tarihli Haber Bülteni'nde yayınladığı verilere göre, bir kişinin ortalama yaşam maliyeti aylık 1.394 lira iken, asgari ücret 891 lira. Bu hesaplama göre asgari ücretle çalışan bir işçi 19 gün karnını doyurabilirken, ayın 11 günü aç yaşıyor. Asgari ücretle çalışan işçi için bir başka yaşam alternatifi ise öğünden kısmak. Bu maaşla günde iki öğün yemek yendiğin-

de, açlık sınırında ayın sonu getirilebiliyor.

Dört kişilik (anne, baba, 4-6 yaş arası çocuk, 15-19 yaş arası çocuk) bir ailenin açlık sınırı 1.174 lira, yoksulluk sınırı ise 3.826 lira. Bu ailede, anne-baba aylık 1000'er lira, büyük çocuk da ayda 900 lira ücretle çalışıyor olsa dahi bu ailenin yoksulluk sınırında yaşayabilmesi için her ay 926 lira borçlanması gerekiyor.

Okullar Açıldı Cepteki Delik Büyüdü

15 Eylül Pazartesi günü okullar açıldı. Açılmasından özellikle bir hafta önceki sürede, anaokulu, ilkököl, ortaokul ve lise öğrencileri yeni eğitim yılına hazırlanırken; veliler de kayıt, ulaşım, okul alışverişi telaşı yaşadı. Peki bu bir haftalık süre, ne kadar nakit kaybına ya da kredi kartı borcuna sebep oldu?

Gömlek 10, pantolon ya da etek 20, kravat 5, ayakkabı 35, çorap 1 lira. Beden eğitimi dersi için zorunlu olan eşofman takım 35, spor ayakkabı 25, tişört 10 lira. Yani okul kıyafetleri, her şeyin en ucuzunu bulduğumuzda ve gömleğin-çorabın bile yedeğini almadığımızda 141 liraya patlıyor. Pahalısını almaya kalkarsak zaten, sadece gömlek bu fiyata.

Bir yanda, okul çantası 10, kalemlik 2.50, kurşun kalem 0.25, tükenmez kalem 0.30, kırmızı kalem, etiket, dosya, kaplama kağıdı, silgi, pergel, resim defteri vs. her malzemenin en ucuzundan birer tane alındığında 53 lira tutarken, her ders için ayrı defter, sözlük, araç-gereç gerektiği göz önünde bulundurularak hesaplandığında; asgari tutar 153 liraya yükseliyor. Bu da asgari ücretin 6'da 1'ine denk geliyor.

Diğer yanda, asgari ücretin 3'te 1'ine satılan akıllı kalemler var. Akıllı kalemler dersi dinleyerek hafızasına kaydederken, öğrencilerin aldığı notları anında tablet veya akıllı telefonlara aktarıyor. 14 saate kadar kullanılabilir, aynı zamanda ses kaydı da alabiliyor. En ucuzu 300 liracık olan bu kalem, öğrencilerin "sahip olmak istediklerim" listesinin başına yazıldı. Ancak kaç kişinin listesine çizik atabildiği, senin benim listemizde olmadığı aşikâr.

Sadece alışveriş de değil mesele, kayıt sırasında bağış adı altında toplanan -zorunlu olduğu söylene bile kesinlikle ödenmesi gereken- haraçlar var.

Servis ücretlerine yapılan %8'lik zam var bir de. Eski tarifede, en kısa mesafe taşıma ücreti 140 lira, en uzun mesafe ise 345 liraydı. Son zamla birlikte, en yakın mesafe 151 TL, en uzak mesafe 370 TL oldu.

Çocuk okula ışınlanarak gidecek olsa, bağış yapmadan kayıt yaptırabilmiş olsak bile; sadece kırtasiye ve kıyafet masrafı 300 lira tutuyor.

Devletin Bonzai KUMPAASI

Berk Yeter

yeterbe@meydangazetesi.org

Yaşadığımız topraklara ilk girişi 2010 yılında gerçekleşse de, 2012 yılı itibarıyla "piyasa"nın zirvesine yerleşen ve son bir yıldır siyasal, ekonomik ve sosyal gündemde en az Ortadoğu coğrafyasında yaşananlar kadar yer edinen, (bilinen ismiyle) "bonzai", her geçen gün yeni bir cinayetin faili olarak karşımıza çıkıyor. Peki, "seri katil" olarak da isimlendirebileceğimiz bu uyuşturucu madde nasıl bu kadar yaygınlaştı? Bir toplumu nasıl oldu da bu kadar çabuk etkisi altına alabildi? Basit bir piyasa mantığıyla arz-talep üzerinden değerlendirilebilir mi? Gündemde geniş yer kaplayan "gelişmelerle" nasıl bir paralellik kurulabilir? Ve belki de en kritik soru: Seri katilin, katliam şebekesiyle nasıl bir bağı var?

Bir Seri Katilin Anatomisi

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bonzai uyuşturucusunun özel tekniklerle saksıda yetiştirilen minyatür ağaç yetiştirme sanatı anlamına gelen Japon geleneği olan Bonsai ile organik bir bağı bulunmamaktadır. Yetiştirilme tarzı benzetildiğinden ve uyuşturucunun kimyevi olduğu gerçeğinin göz ardı edilmesini sağlamak için aynı isim kullanılmaktadır. Hepimizin "bonzai" olarak bildiği bu uyuşturucunun gerçek ismi, Sentetik Kannabinoid'dir. Dünyaya genelinde Spice Silver, Spice Gold, Spice Diamond, Spice Tropiccl Synergy, Spice Egypt, Yuçatan Fire, Smoke, Sence, ChillX, Earth Impact, Gorillaz, Moon Rocks gibi birçok farklı isim ve ambalaj adı altına satılmaktadır. Kurutulmuş bitki yapraklarına Kannabinoid gibi maddelerin emdirilmesiyle üretilen bu yeni nesil uyarıcı çeşidi, tamamen kimyasaldır. Esrarın etkin maddesi olan THC(TetraHydroCanabinol) ye benzer etkilere sahip olması sebebiyle kuru otlara emdirilmek suretiyle esrar görünümü kazanılmaktadır. İlk kullanımda bile yüksek derecede bağımlılık yapması ve aynı zamanda %40 civarında ölüm riski söz konusudur.

"Ölüm riskinin bu kadar yüksek olduğu ve alışagelinen uyarıcılarla neredeyse hiçbir alakası olmayan bu maddenin kullanımı niçin bu kadar yüksek?" sorusuna cevap vermek için bonzai

uyuşturucu maddesinin dolaşım alanlarına, bu alanlarda yaşayanlara bakmak gerekiyor. Bonzai son derece ucuz ve etkili bir madde. Etkiliden kastım kullanım sonrası görülen halüsinasyonların "son derece gerçekçi, heyecanlı, korkulu, dehşet derecede endişeli" olmasıdır. Kullanımdan sonra kullanıcı, çevresindeki insanları ve maddeleri "vahşet" içerisinde görmekte, canavarlarla boğuşmakta ve bunların hayal olduğunu idrak edememektedir. Çeşitli video paylaşım sitelerinde örnek simülasyonları-canlandırmaları gördükten sonra izleyen bile psikolojisini tarumar edebiliyor. Kullanıcılara baktığımızda -en azından İstanbul örneğinden yola çıkarsak- çok cüzi miktarlarda çok uzun sürelerde çalışan emekçileri ve yoksul mahallelerde yaşayanları görüyoruz. Selamsız, Alibeyköy, Güngören, Okmeydanı, Dolapdere, Fatih, Gaziosmanpaşa... bu listede aklı ilk gelenler. Büyük bir ekonomik yıkımın içinde yaşayan, kapitalist tahakküm tarafından her gün bin bir türlü sömürü çarkına tabi tutulan kalabalıklar, yani ezilenler için bonzai, cazibe un-

suru bir oyun olarak sunuluyor. Ayağa kalktığı zaman her türden sömürünün canına okuyabilecek gücü ve haklılığı olan milyonları "uyutmanın-uyuşturmanın" elzemliğinin de, muktedirler tarafından oldukça gerekli görüldüğü ayan beyan ortada. Bu yüzden, devrimci karşı koyuşun örgütlendiği, faaliyetlerin yürütüldüğü yoksul çoğunluğun yaşadığı bölgelere devletin ve kapitalizmin sistematik saldırılarının ilk ayağını uyuşturucu maddenin oluşturması İstanbul/Gülsuyu'ndan Amed/Fiskaya'ya, Meksika'dan İspanya'ya, Afrika'dan Ortadoğu'ya değişmez bir kaide. Bu kaide ise iki ayaktan oluşuyor. Devlet, ya çeteleri devrimci odaklar üzerine saldırtıp sindirmeye, katletmeye çalışıyor ya da devrimci güçlere "büyük uyuşturucu tüccarları" gibi iftiralara atıp, kurumları ve mücadelelerini gayri-meşrulaştırma çabasını güdüyor.

Arz-Talep Meselesi ve "Özne Kim?" Sorusu

Yazının başında da belirttiğim üzere bonzai, yaşadığımız topraklara ilk olarak 2010 yılında

girdi ancak kendinden bahsettirmesi 2012 yılı itibariyle başladı. 2011 yılında yayınlanan Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Raporu, afyon maddesinin Afganistan'da tarla çıkış fiyatının yükselmesi ve bundan dolayı afyon üretiminin düşüşüne bağlı olarak eroin fiyatındaki dalgalanmaların, uyuşturucu şebekelerini ucuz ama kârı yüksek uyuşturuculara sevk ettiğini söylüyor. KOM'un raporuna sadece bakarsak, olayın özünü "görmek" için bir perspektif oluşturamayız. Bir perspektif çizmek için ise bence en iyi yöntem soru sormaktır. Afganistan'da 2001 Ekim'inde başlayan işgal ve Taliban kontrolündeki uyuşturucunun ABD tekeli altına alınma çalışmalarını anımsamak, perspektifi oluşturmanın ilk ayağını oluşturabilir ve "Köktendinci selefi&vahabi İslamcı grupların en büyük kazanç kapısını bir tekele bağlı hale getirmek olarak da açıklanması mümkün olan bu işgalin, 10 yıl içerisinde kontrol mekanizmasını büyük oranda ele geçirmiş her tekelin yaptığını yaparak fiyatları arttırması anlamına mı geliyor" sorusuyla başlayabiliriz. Sorulara devam edecek olursak; 2010 Mortgage Konut Krizi'nin atlatılması için kullanılması planlanan fon kaynağı olarak belirlenen şey uyuşturucunun pazar fiyatına yapılacak olan zam mıydı? Parçalı, birden çok iktidar odağına sahip küresel kapitalizmin kutsal ilkesi olan rekabetçi piyasanın (hem doğal sonucu hem de ironik bir ilişkisi olan) tekeller-tröstler karşısında stratejik bir hamlede bulunmadığı söylenebilir mi? Uyuşturucu ticaretinin bölgedeki dağıtımcısı ve koruyucusu olan El-Kaide'ye karşılık yeni bir çete yaratılmış olabilir mi? 2011'den bu yana Suriye'de yaşanan savaşın en vahşi kiralık katili olan IŞİD, bu denklemde bir yere düşüyor olabilir mi? Öte

yandan; IŞİD çetesinin, kendi mensuplarına uyuşturucu kullandırttığı, Ömer kod adlı bir çete mensubu tarafından "Kafa keserek halka bir uyarı veriyorlar. 14 yaşında çocuk kafa kesiyor; düşünün artık. Belki onu o hale getiren hap veriyorlar." şeklinde itiraf edilirken ve her ne kadar lokal bir örnek olsa da İstanbul/Güngören'de çeteye adam sağlayan ve "abi" olan Hani Mehmet Oruç'un uyuşturucudan birden çok sabıkası olduğu bilinirken; acaba "T.C. Devleti'nin ve onun kendi içindeki devletimsilerinin aradığı kan, IŞİD damarıyla mı sağlanmakta" diyebilir miyiz? IŞİD'in insan ticareti ve fidye kazancıyla beraber en büyük iki kazanç kapısından biri olan uyuşturucu ticareti bir transgeçiş pozisyonunda olan T.C. için köprüye bağlanan yeni yol mu?

Bu konuyu bağlayıcı son bir soru sormak gerekirse arz-talep kim tarafından gerçekleşiyor?

"Seri Katil" ve "Katliam Şebekesi" İlişkisi

Anlaşıldığı ve bilindiği üzere bonzai örneğiyle birlikte uyuşturucu ticareti "uluslararası ilişkilerin" yansımalarından biri. Ve "uluslararası ilişkilerin" değişmez temel aktörü ise devletler. Yapılan her eylemin, üretilen her ürünün-durumun-yargının odağında devlet vardır. Çoğu devletin kuruluşunda yahut gelişiminde yasadışı kazanç yöntemleri -ki bunların başında uyuşturucu ticareti gelmektedir- kullanılmaktadır. Çoğu devletin içinden biz en bildiğimizi, T.C.'yi ele alalım.

T.C. Devleti'nin iktisaden kalkınmasını sağlayan ilk adımın, ilk ayağın (ki bu milat cumhuriyet rejiminin kurulmasıdır) uyuşturucu olması ilk duyulduğunda şaşırtıcı gelebilir. Birazdan okunacak sa-

tırlar, bu şaşkınlığın giderilmesinde oldukça doyurucu olacaktır.

-“Olağanüstü bir ilaç. İnsana rahatlık ve mutluluk verir. Ruhsal gücü çoğaltır. Zihni açar. Neşelendirir ve güçlendirir.”

Pek çoğumuz T.C. Devleti'nde 1926-29 tarihleri arasında ilki 1926'da Mecidiye Kışlası'nda (bugünkü Gezi Parkı civarında) Japon Yakuza sermayesi tarafından, ikincisi Ecza-yı Tıbbiye ve Kimyeviye Şirketi adıyla Eyüp/Bahariye semtinde, üçüncüsü ise 1929 Aralık'ında Kuzguncuk'ta Türk Ecza-yı Tıbbiye ve Kimyeviye Şirketi adıyla yönetim kurulunda Belçikalı Michelaere ve Meksikalı Lapin gibi dönemin büyük uyuşturucu baronları ve milli kahraman olarak anılan İsmail Hakkı ve 1947'de başbakanlık yapacak olan dönemin TBMM meclis başkanı Hasan Saka'nın olduğu 3 tane "yasal eroin fabrikası" kurulduğunu bilmeyiz. Yukarıdaki başlık da bu üç fabrikanın reklam/satış sloganıdır. 1929 yılı devlet arşivlerine baktığımızda "yeni cumhuriyet" bünyesinde faaliyet gösteren sanayi şirketlerinin tamamının sermayesi 10 milyon lira, yıllık kârlarının ise 2 milyon lira olduğunu görüyoruz. Bu üç eroin fabrikasının yıllık kârı ise 15 milyon liraya yakındı! 1929 yılı sadece Türkiye'nin bu durumuna has öneminden kaynaklı bir yıl değildir, aynı zamanda kapitalizmin büyük ekonomik buhranının da yılıdır. (Hani ABD'nin iflas ettiği, tüm dünya kapitalizminin dengesini şaşırtan buhran...).

Yine belirtmek gerekir ki, 1926 yılında Cenevre Sözleşmesi uyarınca "eroin" ilaç kategorisinden çıkartılmış ve üretimi yasaklanan bir meta olarak belirlenmişti. Ama T.C. Devleti ve onun biricik yeni elitleri yasakları kulak arkası ediyordu. Hatta okula

giden herkese öğretilen Kuvayı Milliye'nin kahraman gemileri (Pierre Loti, Lamartine, Bulgaria gibi) cumhuriyet için uyuşturucu nakliyatı yapmak gibi milli hizmetlerine devam ediyordu. Uluslararası toplumdan (ki bunlar aslında uyuşturucu ticaretinin kendi kontrolleri dışında gelişmesine kızan ABD, İngiltere gibi ülkelerdir) gelen baskıları hafifletmek ve aynı zamanda "özel sektör" kaynaklı bozulmaları düzeltmek gibi gerekçelerle T.C. devleti 1933'te T.C. Uyuşturucu Maddeler Tekeli'ni kurdu ve 1937 yılında da Toprak Mahsulleri Ofisi olarak ismini değiştirdi. T.C. kurucu iktidarın gerek kahramanları gerek kurumları gerekse de büyük ekonomik krizi atlatabilen zekâsı, büyük oranda uyuşturucuya yaslanmıştır.

Toparlamak gerekirse, bonzai gibi kimyevi uyuşturucuların hem üretimi hem de dağıtımı 20.yy kapitalizminde olduğu gibi 21.yy küresel kapitalizminde de her daim devlet organizasyonuna ihtiyaç duymaktadır. "Uyuşturucuyla savaş", "gençliğin ve toplumun korunmasına yönelik önlem" gibi isimlerle çıkartılan yasalar ve yapılan uygulamalar küresel kapitalizmde şirketlerle özdeş birçok özelliği olan devletlerin serbest rekabet piyasasında "tekel" olma isteğinden başka bir anlam ifade etmemektedir. "Yeni dönemlere" geçmek için ihtiyaç duyulan "yeni elitlerin" yaratılmasında, yapısal krizlerden kurtulmada, devletlerarası savaş başlatmada-sürdürmede-bitirmede uyuşturucu ne'î şahsına münhasır bir yerde duruyor.

Dolayısıyla uyuşturucu, büyük yıkımlar içinde yaşayan milyonlar için ne bir umut olabilir ne de bir vaha. Çünkü uyuşturucu, en büyük katliam şebekesinin ta kendisidir! Yani; Devlettir!

Bu Roman İyi Bitecek!

Ozan Şahin

ozan@meydangazetesi.org

"Rüzgâr gibi bir Ağustos geçti ellerimizden." diyordu bir şiirinde Hasan Hüseyin. 2014'ün Ağustos'u, insanlığa, yukarıdaki mısraların yazıldığı zamanlardaki zalimliği adeta mumla arattı. Kadim tarihimizin kadim bileşenleri üzerinden kavurucu sarı sicağıyla geçerken Ağustos, değiştiği yerde binlerce Êzidi'yi, Türkmen'i ve Hristiyan'ı kelime-i şehadetli, halifeli, şeriatlı bombalarıyla kavurdu, dört yüz elli bin Êzidi'yi, varlıklarını kazandığı topraklardan uzaklara bir kül misali savurdu. Üç bin Êzidi kadın pazarlarda satılmak üzere dolaştırılırken, zulmün en ilkel halinin dahi beş bin yıllık devletli formda ve insani değerlerle kuşanmış(!) kapitalist sivil toplum içerisinde saklandığına şahit olduk.

Aynı zamanda, 2014'ün Ağustos'u, yaşamak için yegâne payandası dayanışma olan ezilenlerin ve onların biricikliği olan devrimcilerin büyük fedakârlıklarına da tanıklık etti. "Gerçek dünya, yaşadığımız dünyadır" inancıyla haklarında çıkartılan "73 fermana" rağmen binlerce yıldır yaşam için ısrar eden Şengalli Êzidilerin ve "devlet olan ağabeye" güvenmenin acısını "ağabey Türkiye Cumhuriyeti'nin Kızılayı'na ait çadırlarda" kalan IŞİD katillerinin kestiği oğullarına, eşlerine, babalarına ait başlarla yaşayan Türkmenlerin feryadına koşan YPG-YPJ ve HPG gerillaları, ezilenler arasına çekilen yapay sınırların bir gerçekliğinin olmadığını göstermişlerdir. Şengalli Êzidiler için çıkarılmak istenen 74. fermana geçit vermemiş ve Türkmenlere, gerçek düşmanın her zaman devlet olduğunu bir kez daha söylemişlerdir. Ki bu Kürdistan'ın dört parçasının birlikteliği anlamına gelir.

Bu birlik, öz-yönetim temelli savunma stratejisini hayata koyan, yaşamın konfederal örgütlendiği bir algının yansımasıdır, ulus devlete giden yolda hayal edilen ulusal birliğin değil! Çünkü tabloya baktığımızda, sömürgecilğe son vermek için yola koyulmuş Molla Mustafa Barzani mücadelesinden "Ölümün peşinden giden, kahraman" sıfatlarını alan bir peşmergeyle değil, Özal'dan bu yana "açılımdan" başka bir anlam ifade etmeyen Mesud Barzani'nin muktedir ordusu olan peşmergeyi görmekteyiz. Muktedirin ordusu olan peşmerge, birakalım "dik durmayı", ezilenlerin önünde arkasında, sağında-solunda "öylesine bile durmamış"tır. Nedeni de açıktır: Muktedirin ordusu yaklaşık olarak 45 milyar varil olduğu söylenen petrolün himayesindedir! İşte bu yüzden Roboski'ye ve Rojava'nın Ciziri kantonuna ulaşan Êzidilerin "Bizi kurtaran, Rojava'nın iradesidir" şeklinde beyanı, Şengal direnişinin en yalın anlatımını oluşturuyor.

Ve 2014'ün Eylül ayındayız. Evet, "Ağustos'un o rüzgârının" gücü büyük oranda kırılma da hâlâ esiyor. Her gün yeni bir katliam için hazırlık yapan IŞİD gibi çeteleri, cüzdanlarını daha fazla şişirmek ve iktidarını "yenilemek" için kan dökmekten asla çekinmeyen devletleri yaşam alanlarımızdan tamamen atamadık. Ancak, Şengal'deki fedakârlık ve Rojava'da büyüyen cesaret, Roboski'ye hayat olup akar-ken, Amed'de, Antakya'da, İstanbul'da sokakları ezilenlerin öfkesiyle dolduruyor. Ve günü umuda çeviriyor, tıpkı Hasan Hüseyin'in "Ağustos" şiirini tek bir satırla umuda çevirebildiği gibi!

*"Düşün ki coğrafyanın en güzel yerindeyiz
En güzel günlerinde gençliğimizin
Ölümden ötesini aklım almıyor
Beterin beteri var diyenlere inanmıyorum
İstesek cenneti kurtarabiliriz
Ben bir ışık için tepmişim rahatımı
Bu güleç yüzlülerin, bu acı türkülerini
Bu yoksul yerleri anlayarak seviyorum
Delicesine anlayarak ...
Bu roman iyi bitecek !"*

Savcıya Göre Çarşı Terör Örgütü!

Taksim Gezi İsyanı'na katılan Beşiktaş'ın taraftar grubu Çarşı üyeleriyle ilgili "Türkiye Cumhuriyeti'nin yasal olarak kurulmuş hükümetini yasadışı yollardan devirmeyi amaçladıkları, ülkede kaos ve otorite boşluğu oluşturmaya çalıştıkları" gerekçesiyle hazırlanan iddianame İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi.

İstanbul Terör ve Örgütlü Suçlar Bürosunun hazırladığı iddianamede adı geçen, aralarında Çarşı üyeleri Cem Yakışkan, Bülent Ergenç, Erol Özdil, Güray Sözmen'in de bulunduğu 35 kişi "terör örgütü kurmak ve yönetmek" ve "suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve yönetmek" suçlamaları ile 16 Aralık 2014 günü mahkeme karşısına çıkarılacak.

Anayasa Mahkemesi Kararı Davayı Kaçırmada Sorun Yok

Polisler ve sivillerce dövülerek öldürülen Ali İsmail Korkmaz'ın Kayseri'ye kaçırılan davasının yeniden Eskişehir'e alınması yönünde ailesinin Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı başvuru, iç hukuk yolları tüketilmediği gerekçesiyle kabul edilmedi.

Anayasa Mahkemesi'nin kararına katılmayan üye Osman Paksüt "Yargıtay'ın kararına karşı itiraz edecek başka bir merci bulunmadığı

ğını, bu nedenle başvuru yollarının tüketilmediğinden söz edilemeyeceğini" ifade ederek karşı oy kullandı ve olayda başvuru konusundaki görüşünün alınmamasının "silahların eşitliği" ilkesine aykırı olduğunu ve bu şekilde soruşturma ve kovuşturma yürütülmesinin hak ihlaline yol açacağını kaydetti. Bu durumda başka bir gelişme olmazsa Ali İsmail Korkmaz'ın 9 Ekim'de görülecek duruşması Kayseri'de yapılacaktır.

Abdullah Cömert Davasında Önce Yer Değiştirildi Sonra Tarih

Hatay'dan kaçırılarak Balıkesir Adliyesi'nde devam etmesine karar verilen Abdullah Cömert davası, Balıkesir Mahkemesi'nin Hatay'dan dava ile ilgili evrakları istemesi nedeniyle, önceden duyurulduğu gibi 15 Eylül'de yapılamayacak.

Önce yeri değiştirilerek gözden uzaklaştırılmaya çalışılan dava, şimdi de "dosya bekliyoruz" baha-

nesiyle uzatılmak isteniyor.

Katil polis Ahmet Kuş hakkında 'kasten öldürme' suçundan 25 yıla kadar hapis cezası istemiyle açılan davanın, ölümün "gaz fişeginin kafaya isabet etmesi sonucu" olduğuna ilişkin rapor olmasına rağmen oyalanmak istenmesi ve duruşmanın belirsiz bir tarihe ertelenmesi kaygıyla karşılanıyor.

Tetiđi ekene Ceza Var Emri Verene Yok

Recep Tayyip Erdoğan'ın "emri ben verdim" diyerek sahiplenildiği katil polis memuru Ahmet Şahbaz, Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görölen davanın 7'inci duruşmasında "Olası kastla adam öldürme" suçundan 7 yıl 9 ay 10 gün hapis cezasına çarpırıldı.

Duruşmada Cumhuriyet Savcısı Mustafa Yılmaz, olay sırasında göstericilerin çok sayıda taş ve sert cismi sanığa attığını, bu nedenle sanık hakkında tahrik hükümlerinin uygulanması gerektiğini bildirdi. Mahkeme de bu yönde karar vererek katil polis Ahmet Şahbaz'ın alacağı cezayı düşük tuttu. "Haksız Tahrik" indirimi de uygulayan mahkeme Ah-

met Şahbaz'a ödöl gibi bir ceza vermiş oldu.

Kararın açıklanmasının ardından sanık Şahbaz, jandarma eşliğinde hızla salondan çıkartıldı. Bu sırada izleyiciler, Şahbaz'a doğru su şişeleri fırlattı ve "Ethem yoldaş ölümsüzdür" sloganları attı.

Kararın açıklanmasından sonra, Ahmet Şahbaz'ın avukatları, verdikleri dilekçeyle, kararı temiz ettiklerini açıkladılar. Avukatları ayrıca müvekkillerinin polis memuru olmasından dolayı kaçma durumu olmayacağını öne sürerek tutukluluğa itiraz ettiler ve tahliyesini istediler.

Ahmet Atakan Mezarı Başında Anıldı

Tam bir yıl önce Taksim Gezi isyanı sırasında Hatay'ın Defne ilçesinde başına gelen bir gaz fişegi kapsülü sonucu bir binanın çatısından düşerek hayatını kaybeden Ahmet Atakan, mezarı başında anıldı.

Çekmece Mahallesinde bu-

lunan mezarlıkta yapılan anma etkinliğine Ethem Sarısülük'ün annesi Sayfi Sarısülük, Ali İsmail Korkmaz'ın annesi Emel Korkmaz, Abdullah Cömert'in annesi Hatice Cömert, Berkin Elvan'ın babası Sami Elvan, Mehmet Ayvalıtaş'ın ağabeyi Volkan Ayvalıtaş da katıldı.

Seçimlerden Sonra Ne Değişti

Güven Salgın

17 genel seçim, 14 yerel seçimden sonra ülke tarihinin ilk cumhurbaşkanlığı seçimleri sonuçlandı. Seçimlerde 41 milyon kişi oy kullandı. 14 milyon kişi kullanmadı. Seçimlerden sonra ülkedeki işçi ölümleri azalarak bitti. Kadın örgütleri seçim sonrası hiçbir kadın cinayeti işlenmemesini sevinçle kutladılar. İrkçi şiddet ve cinayet yaşanmadı. İşsizlik oranı %1'in altına düşerken, gelir dağılımı hızla eşitlendi ve ülkede yoksul aile kalmadığı açıklandı! Bunun bir sonucu olarak hiçbir hırsızlık olayı yaşanmadı. Ülkeye göç eden Suriyelilere insani çalışma ve yaşam koşulları sağlandı. Gezi katilleri cezalandırıldı. Faili meçhul cinayetlerin faileri bulundu ve yargılandı!

Yaklaşık 15 milyon kişi çatı adayı Ekmeleddin İhsanoğlu'na oy kullandı. Adayı destekleyen partilerden CHP ve destekçileri, sandıktaki düşük oy oranlarının suçunu sandığı bojkot edenlerde buldu. Oy kullanmayanları en ateşli şekilde suçlayanlar ise, çatı adayını beğenmeyen ama oy verenler oldu. Bunu da "biz de beğenmedik ama oy verdik, ne yapsaydık" şeklinde bir suçluluk duygusuyla yaptılar. Benzer şekilde çoğu kişi, oy vermek istemeyenleri seçimlerin yaz ayına denk gelmesi yüzünden tatillerini bölmeye tenezzül etmemekle suçladılar.

Yaklaşık 4 milyon kişi Selahattin Demirtaş'a oy verdi. Seçim öncesinde zalimin karşısında duracağına söz veren Demirtaş, sözünü tutup zalimin karşısında ayakta durdu ve alkışladı! Böylece kendisinin "sistem partisi" üyesi veya "sistem adayı" olmadığını düşünenlere sandık yoluyla sistemin dışına çıkılamayacağını göstermiş oldu.

Yaklaşık 21 milyon kişi Tayyip Erdoğan'a oy verdi. Erdoğan beklendiği gibi sandıkla gelen iktidarını güçlendirdi ama bek-

lenenin aksine sonuçlardan rahatsızlık duyduğu fark edildi. İki turluk seçimin ilk turunda seçilmesine rağmen, daha önceki seçim sonrası zafer konuşmalarının aksine yatıştırıcı ve sakin bir konuşma yaptı. Gezi direnişinde dile getirdiği gibi halkın sokağa çıkmayıp sandığa gitmesini isterken, halk sandığı daha az umursamaya başladı.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin sonucu belli oldu ve sandıktan değişim çıkmadı. 14 milyon kişi oy kullanmadı. 17 genel seçim, 14 yerel seçim, 1 cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra ezen ve ezilenler hayatlarına eskisi gibi devam ettiler. Seçimlerden sonra yaklaşık 160 işçi iş cinayetlerinde öldüröldü. Yaklaşık 30 kadın erkekler tarafından katledildi. Devletin katilleri cezasız kaldı. Tecavüzcüler ve kadın katilleri mahkemelerde, televizyonlarda aklandı. Halkın işsizlik ve yoksulluk durumunda değişen bir şey olmadı; bunun yol açtığı gasp ve uyuşturucu ticaretinde de, uyuşturucu ölümlerinde de. Failler meçhul olmaya devam ettiler.

Oy oranları farklı olsa da, seçmen olması beklenen herkes oy kullansa da değişim çıkmayacaktı. Kazanan farklı olsa da, sonuç aynı olacaktı. Bunun farkına varanlar artık laf olsun diye bile oy kullanmakta bir gerekçe görmüyorlar. Sandığın tarafları artık bu gerçeğe göre adımlarını atıyorlar. Dönen bütün rekabete rağmen tarafların ortak isteği herkesi sandığa geri çekmek. Çünkü gerçek bir değişim sandıktan çıkamaz ve sandıktan çıkmayan bir değişim ne iktidarın, ne de iktidar adaylarının işine gelir. Gerçek bir değişim, yöneteni değiştirerek olmaz; yönetilmeyi reddetmekle, istatistiklerin parçası olmamakla başlar. Oy kullanmayan 14 milyon kişiyi anlamak için, bu açıdan bakmayı denemek gerekir.

Yeni Kabinenin Gerçek Yüzü

Tayyip Erdoğan Cumhurbaşkanı Seçimleri'ni kazandıktan sonra, en çok tartışılan konulardan biri yeni başbakanın kim olacağıydı. AKP kurmayları heyecanla, yeni kabinede kimlerin yer alacağını, hangi bakanların değişeceğini öğrenmeyi bekliyordu! 29 Ağustos'ta kurulan yeni hükümette başbakanlık rolü Ahmet Davutoğlu'na verildiğinde, bu heyecanlı bekleme sona erdi. Davutoğlu'nun başbakanlığının, Tayyip Erdoğan'ın yarı-başkanlık benzeri modelinde çok da etkili olmayacağı, en fazla tartışılanlar arasında.

Yeni hükümetle ilgili tartışmaların kime ne ifade ettiği muğlak olsa da, ezilenler için bu durumun anlamı az

çok belli. Yolsuzluk, sömürü ve katliamla özdeşleşmiş 61. hükümetin işlevi neyse, bakanlarıyla beraber yeni hükümetin bizim için aynı şeyi ifade edeceği baştan belli.

Yolsuzluk-sömürü-katliam politikalarından yeni hükümet döneminde de vazgeçilmeyeceği, eski dönemden kalan kilit pozisyondaki bakanlarla bir kez daha gözler önünde. 62. TC hükümeti, yeni cumhurbaşkanıyla beraber aynı stratejiyle, yeni mağdur edilecek kesimlere yoğunlaşırken; yeni kabinedeki bakanların çok da bilinmeyen ya da unutulmaması gereken yüzlerini deşifre ettik.

Başbakan: Ahmet Davutoğlu

Ahmet Davutoğlu'nun yakın zamanda İŞİD'e ilişkin "Terörist bir yapı olarak görülebilir ama oradaki yapı daha önceki hoşnutsuzluklara karşı bir reaksiyon olarak doğdu" diyerek İŞİD'i olumlu nitelikte yaptığı açıklamalar, oldukça ses getirmişti. Kabinenin yeni başbakanının İŞİD'e silah taşıyan tırlar açığa çıktığında yaptığı "silah taşımıyorlar, yardım konvoyuydu" açıklamaları, 62. hükümetin dış politikasının ne olacağını şimdiden gözler önüne seriyor.

Hakkında çıkan tapelerde Suriye'ye ajan gönderip füze attırma planları yapanlar arasında olduğu söylenen Davutoğlu'nun Wikileaks belgelerinde adı "çok tehlikeli ve deli" olarak geçiyor.

Merkezi Chicago'da olan ALPAYTAC isimli lobi şirketiyle geçtiğimiz hükümet döneminde 1,5 milyon dolara anlaştığı ortaya çıkan Davutoğlu'nun İsrail'le bozulan ilişkilerini düzeltmek için, altı lobi şirketine milyonlarca dolar ödediği biliniyor. Ayrıca 17 Aralık'ta adı yolsuzluğa karışan şirketlerden biri olan Yıldız Holding'in sahibi Sabri Ülker ile de dünür olan Ahmet Davutoğlu'nun, tüm yolsuzlukların üzerini örtmek için Erdoğan tarafından başbakan olarak atandığı söyleniyor.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı: Mehdi Eker

"Biz köylülüğü çiftçilik zannediyoruz. Hâlbuki çiftçilik sanattır. Biz tarımda reform yapacağız, verimi arttıracacağız." diyerek tarım arazilerini toplulaştırıp, kartellere, ağalara, Cargill'lere, Monsanto'lara satacağını açıktan söylemekten imtina etmeyen bir zat olmasının yanı sıra; Mart 2009'da Bitlis'te soru sormaya çalışan halkı "Artislik yapma, sesini yükseltme!" diye azarlamaktan ve korumaları aracılığıyla tartaklayıp uzaklaştırmaktan çekinmemesiyle hafızalarımızda.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi zamanından Recep Tayyip Erdoğan'la nasıl bir vefa ilişkisi varsa; sansasyonel açıklamalarına ve seçildiği Diyarbakır'da bile sevilmemesine rağmen hala kabinede.

Zehirli, bozuk okul sütü tartışmaları sırasında canlı yayında iddiaları yalanlayıp süt içerek yaptığı şovdan da hatırlarız Mehdi Eker'i.

2013'te Mersin Limanı'nda GDO'lu pirinç yakalanınca "Dünyada GDO'lu pirinç üretilmedi henüz" diyen Mehdi Eker'in; gıda, tarım ve hayvancılığa dair ilgilendiği tek şey atlar. Ki bunu da bakanlığın 100-150 bin Euro'su karşılığında, Hollanda'dan getirtilen Bakanlığın Botanik Bahçesi'nde özel bir bölüm yaptırdığı ve seysisinin maaşını bile bakanlığın karşıladığı atların gündem olmasıyla anladık.

Maliye Bakanı: Mehmet Şimşek

Bank of America Merrill Lynch'in Türkiye'nin de içinde bulunduğu Akdeniz Bölgesi Sorumluluğu'ndan Maliye Bakanlığı'na transfer olan Mehmet Şimşek halen, merkezi Almanya'da bulunan Global Ekonomik Sempozyum'un Danışma Kurulu Üyesi olup ayrıca 2007-2009 yılları arasında IMF & Dünya Bankası Türkiye Güvernörlüğü ve İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı Koordinasyon Kurulu Üyeliği görevlerini yürütmüştür.

17 Aralık Operasyonu'nun ardından, bir yakını yolsuzluğa karıştıysa istifa edeceğini beyan eden Mehmet Şimşek'in, ağabeyi Selahattin Şimşek'in adı da liman yolsuzluğundan çıktı. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yargıya müdahale ederek kapatmaya çalışmasıyla, müsteşarının başsavcıyı tehdit etmesiyle bilinen yolsuzlukta adı geçenlerin, Şimşek'e "dayı" diye hitap ettikleri ve Şimşek'ten kamu ihalelerinde yardımcı olmasını istedikleri, Şimşek'in de bu taleplere olumlu yanıt verdiği ve adının "liman yolsuzluğu" dosyasına girdiği öğrenildi.

Gündemden düştüğünü fark ettiğinde 18,8 milyar liralık bütçe açığını 150 milyon liraya mal olan zehirli sütlere bağlar, "Emekliler çok fazla maaş alıyor" gibi açıklamalar yapar.

İçişleri Bakanı: Efkan Ala

Eski JİTEM'ci, sonra Diyarbakır eski valisi ve emniyetteki "paralel yapı operasyonları"nda önemli isimlerden biri olan Efan Ala, bu topraklarda "fişleme" denilince akla gelen ilk isimlerden biri. "Kodlama" denilen fişlemelerle ilgili 1999'dan bu yana uygulamaya konulan MERNİS (Merkezi Nüfus İdare Sistemi) projesi kapsamında, sadece azınlık bilgilerinin değil, tüm nüfus olay bilgilerinin kodlarla tanımlı hale geldiğini itiraf etmişti. Bakanlığın YÖK aracılığıyla, yurtlarda kalan öğrencilerin isim ve kimlik bilgilerini topladığını da doğrulamış, ancak "fişleme olmadığını" beyan etmişti.

Ala da, her İçişleri Bakanı gibi halkı gaza boğar, 2014 1 Mayıs'ı başta olmak üzere polis saldırılarında hiç sektirmeden "orantısız güç kullanılmadı" beyanatları vermişti.

17 Aralık rüşvet ve yolsuzluk operasyonundan hemen sonra kaydedildiği öne sürülen telefon konuşmalarına ilişkin ilk tape döneminin başbakanlık müsteşarı olan Efan Ala İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu'ya, internette kurduğu sitede, devletin gizli kodlu belgelerini yayınlayan Taraf gazetesi yazarı Mehmet Baransu'nun "gözüne alınması" talimatını "Kapısını kırın, alın o adamı" sözleriyle vermişti. Bir başka tape de ise, rüşvet olarak çocuğunun okul taksitini ödettiği ortaya çıkmıştı.

25 Aralık Operasyonu sırasında Efan Ala tarafından Bilal Erdoğan'ın korumalarına verilen talimatı ise zaten unutamayız; "Bilal Erdoğan'ı gözüne almak isteyenleri vurun!"

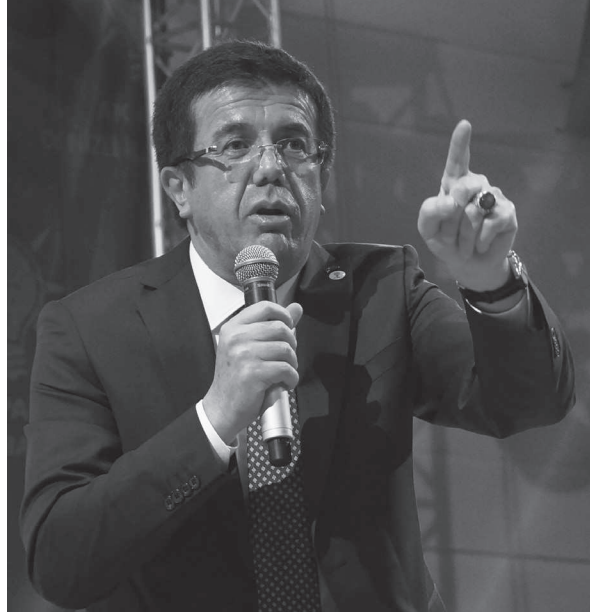
Kalkınma Bakanı: Cevdet Yılmaz

Kalkınma Bakanlığının bakanlık odası için, 2 milyon lira tutarında tadilat yapıldığının ortaya çıkmasının üzerinden yaklaşık 2 yıl geçti. Üstelik söz konusu tadilatın ihalesi de, tadilat yapıldıktan bir ay sonra gerçekleşmişti.

Ayrıca bir yılda 71 bin lirayı "temsil ve ağırlama gideri" olarak gösterip etli ekmeğe yatıran Cevdet Yılmaz, kalkınmadan pek anlamasa da yolsuzluk uzmanıdır.

Ekonomi Bakanı: Nihat Zeybekçi

Nihat Zeybekçi, yakın zamanda, İngiltere South London College'de ekonomi eğitimi aldığını özgeçmişine yazmış, daha sonra bunun gerçek olmadığı anlaşılınca, özgeçmişinden çıkartmıştı. Astay İnşaat tarafından Zeytinburnu sahiline inşa edilen, Danıştay'ın ise tarihi yarımada'nın silüetini bozduğu gerekçesiyle "tıraşlama" (fazla katların yıkımı) kararı verdiği kulelerde iki dairesi bulunan Zeybekçi, bu kararın ardından dairelerini sattığına dair yazılı açıklama yaparak suç ortaklığından yırtmaya çalıştı.

Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşu "Moody's"i "ülke olarak kaale almadıklarını" söyleyecek kadar özgüveni olan Nihat Zeybekçi'nin, "Biz istesek dahi Türkiye'de ekonomik kriz çıkaramayız, o kadar sağlam" açıklaması yaptığı hafta itibarıyla doların 2.33, Euro'nun 3.20 lira olduğu gözlerden kaçmadı.

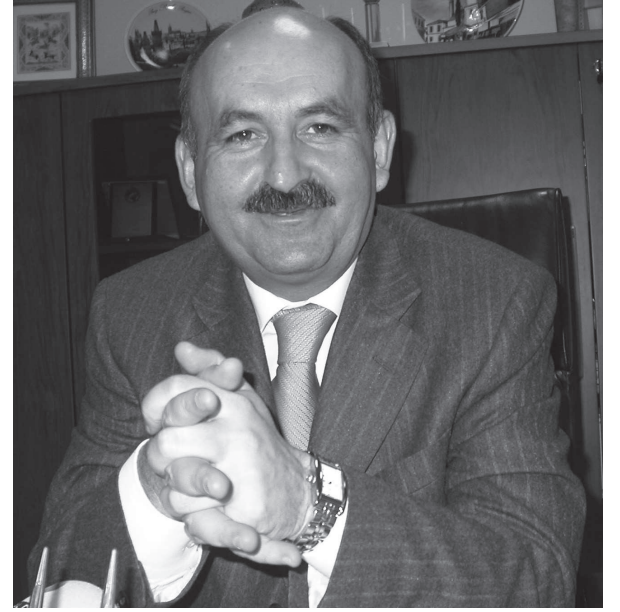
Enerji Bakanı: Taner Yıldız

Yeni kabinede görevine devam eden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız da, hem satan hem alanlardan. Kayseri Elektrik Üretim Şirketi'nin Yönetim Kurulu Üyesi olmasının yanı sıra, Kayseri ve Civarı Elektrik TAŞ Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürü olarak görev yaptı.

Sıkı bir HES savunucusu olarak doğanın ve yaşamın katlini vacip gören Taner Yıldız; Soma Katliamı'nda işçilerin öleceğini bildiklerini itiraf etmesinin ardından "Soma'da kirli gömlek giydim, simit yedim" yalakalıklarıyla kabahatini unutturmaya çalıştı.

Sağlık Bakanı: Mehmet Müezzinoğlu

İstanbul İmam Hatip Lisesi'nde Recep Tayyip Erdoğan'ın sınıf arkadaşıydı. İstanbul Avcılar'da 3 özel hastanenin (Avcılar Hospital, Medicana ve Doğuş) patronu olan Sağlık Bakanı Müezzinoğlu'nun ismi, daha önce Avcılar Cihangir Mahallesi'ne yapılan devlet hastanesinin yapımının durdurularak, inşaatın hükümet konağı haline getirilmesinde geçmişti.

Gündem kürtaj iken; elbette AKP'nin kadın düşmanı politikaları doğrultusunda, kadınların "Benim bedenim, benim kararım" söylemini eleştirmiş; kürtaj kararının annenin hakkı olmadığını söylemişti.

Gündem Wikileaks belgeleri iken; ismi, yolsuzluğa en çok karışan AKP'liler listesinin ön sıralarındaydı.

Bir de Taksim-Gezi Direnişi'ndeki direnişçiler için sarf ettiği sözleri unutmamalı; "Hem polise, devlete karşı geleceksin, hem de ambulans bekleyeceksin". Ve şimdi sağlığımızı güvenle Müezzinoğlu'na emanet edelim.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı: Faruk Çelik

İkinci kez kabinede yer alan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'i, Soma'da 301 işçinin yaşamını yitirdiği maden katliamının meydana geldiği ocakta daha önce incelemelerde bulunan ve olumlu rapor veren 2 müfettiş ile kamu çalışanlarına soruşturma izni vermemesiyle hatırlayabiliriz.

Taşeronu yaygınlaştıran ve sendikal mücadelenin önüne geçen yasal düzenlemeler yapan Faruk Çelik'in bakanlığı döneminde iş cinayetleri sonucu yaşamını yitiren işçi sayısı 5 bine yaklaşiyor.

Çevre ve Şehircilik Bakanı: İdris Güllüce

Tuzla belediye başkanlığı görevini yürüttüğü 12 yıl boyunca Yaşamkent, Onur Kent, Cancan Sitesi, Hayat Sitesi, Billurkent ve Has Sitesi gibi kaçak sitelere göz yumduğu ortaya çıkmış; Güllüce döneminde belediye-yanık müteahhit iş birliğiyle yapılan sitelerle Tuzla, "Kaçak Kooperatifler Cenneti" olarak anılır hale gelmişti.

KİPTAŞ Genel Müdürü İsmet Yıldırım ile 26 Aralık 2012'de yaptığı telefon konuşmasını içeren tapede, denetimin artmasını "kendi ayağına kurşun sıkmak" olarak nitelmesiyle; büyükşehir belediyeleri ile ilgili bir yasanın Bakanlar Kurulu'ndan nasıl çıkarıldığını gözler önüne sermişti.

Mecidiyeköy'deki Torun Center'da 10 işçiyi katleden Torunlar İnşaat'ın sahibi ve GYODER Başkanı Aziz Torun'la yaptığı ortak toplantılarda; "deprem ülkesinde yaşadığımızı, dolayısıyla kentsel dönüşümün hızlıca yapılması gerektiğini" vurgulayan İdris Güllüce, kentsel dönüşümün partisi olmadığını ifade ediyor.

Orman ve Su İşleri Bakanı: Veysel Eroğlu

Veysel Eroğlu'nu; yabancı sermaye ortaklı toplu konut yapan şirket KİPTAŞ'ın Yönetim Kurulu Başkanlığı'ndan biliriz öncelikle.

Geçen yıl yayınlanan tapelerden biriyle, Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Başkanı İlker Aycı ile olan telefon görüşmesinde, "orman arazisinde usulsüz maden işletilmesi ve para akladığı" ortaya çıkmıştı ayrıca.

2B arazilerinin satışa çıkartmasını, 2B araziler satıldıkça orman arazisinin arttığını iddia ederek meşrulaştırmaya çalışan Eroğlu'nu, bu bilgiler ışığında daha iyi anlarız. Orman arazilerini hem satan, hem de alıp alıp tepe tepe kullanan Veysel Eroğlu, su konusunda da pirüpak değil.

Hamidiye Su A.Ş.'de Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmasının yanı sıra, HES savunucusu olan Eroğlu'nun İSKİ genel müdürüken adının karıştığı yolsuzluğa da unutmamalıyız.

Başbakan Yardımcısı: Bülent Arınç

AKP'nin kuruluşundan bu yana 3Y(yolsuzluk, yoksulluk, yasaklar) ile mücadele ettiklerini utanıp kızarmadan söyleyen Arınç, yine başbakan yardımcısı.

Arınç'ı; rant projelerinde, TOBB başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun danışman kadrosunda maaşlı olarak çalışan oğlu Ahmet Mücahit Arınç'ın Gezi Parkı AVM projesi ortaklığından; her bulduğu fırsatta kadını aşağılayan, yok sayan söylemlerinden; "kamyonların günde 7 bin sefer yaptığı, işçilerin arı gibi çalıştığı" İstanbul-Bursa-İzmir otoyolu projesinde; devletin bütçe imkanları ile yapamayacağını, kamu ve özel şirketler aracılığı ile yapılabileceğinden dem vurması ile hatırlarız.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı: Lütfi Elvan

Lütfi Elvan'ı, "haberleşme"ye dair icraatlarından internete doğrudan müdahale için yapılan yasal düzenlemeler, Twitter-Facebook takipleri için siber güvenlik ve internete yönelik sansür yasasıyla biliriz.

Berkin Elvan'ın 269 günlük direnişinin ardından yaşamını yitirmesi üzerine yapılan eylemler ve cenazeye yönelik polis saldırısına dair, "Üzücü bir hadise, ama Türkiye'nin artık bunlardan sıyrılması gerekiyor" şeklinde açıklamalar yaparak umudun çocuğunu, devletin-polisin katliamlarını unutturmaya; kendini ve devletini aklamaya çalışmasıyla hatırlarız.

Demiryollarını özelleştirmeye yönelik adımları, Yüksek Hızlı Tren Projesi de "ulaştırma"ya dair hatırladıklarımız. ÇED raporunun olumsuz olmasına rağmen, İstanbul'a 3. havalimanının yapılacağını belirten Elvan, havalimanının isminin de Recep Tayyip Erdoğan olacağını açıklamıştı. 2 milyar liranın üzerinde maliyeti olan, Kazlıçeşme-Göztepe arası planlanan "Avrasya Tüneli" projesiyle ilgili açıklamasında, İstanbul Boğazı'nın "altını delmeye" başladıklarını dile getiren Elvan, bu gidişle altını deldiği ceplerden daha çok milyar lira rant sağlayacak.

Başbakan Yardımcısı: Yalçın Akdoğan

2011 yılında Yeni Şafak gazetesinde yayınlanan "Polisi Yaftalamanın Dayanılmaz Cazibesi" başlıklı köşe yazısında polisleri cemaatçi olarak yaftalamanın 28 Şubat sürecindeki psikolojik operasyonlardan farksız olduğunu, herkesin -polis de olsa- istediği inanca sahip olabileceğini vurgulayan yeni Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan; polisleri yönelik paralel yapı operasyonlarından sonra cemaat için "şantaj çetesi, tezgâhçı, yalancı, asalak, istihbarat şebekesi, hayalet, canavar" sözlerini sarf etmişti.

Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan'ın eniştesi Oktay Ferişt ile Gençlik ve Spor Bakanının kayınpederi Ali Yüksel'in 112 Acil Servis istasyonu kurma bahanesiyle yüzlerce müteahhidi dolandırdığı iddiasının yanı sıra, "Alo Fatih" gibi medyaya baskı tapelelerinden ve Başbakan Danışmanı sıfatıyla, Bahçelievler Belediye Başkanı'nın oğlunun eşinin Kabataş'ta maruz kalmadığı şiddetle ilgili uydurduğu hikâyenin aslında ne kadar da gerçek olduğunu açıklamakla uğraşmasından da hatırlarız Yalçın Akdoğan'ı.

Gümrük ve Ticaret Bakanı: Nurettin Canikli

Hemşerisi olan Olgun Peker ile ilgili, şike yasasının veto edilmesine karşı meclisin şike yasasını derhal geri göndermesini gündeme getirerek, partide öne çıkmıştır.

Giresunspor'un eski başkanı ile yaptığı telefon görüşmelerinin tapelerinin ortaya çıkması ile kulübün düzenlediği gecelerde sık sık dile getirdiği "tam destek" söyleminin nereye denk geldiği, milyonlarca liranın nasıl peşkeş çekildiği ortaya çıkmıştır.

4+4+4 temel eğitim sisteminin mucidi olmasının yanı sıra, verdiği önerge ile 22.00-06.00 arası içki yasağını sunan kişidir. Vergi uzlaşmalarından örtülü ödenek harcamalarına kadar birçok alandaki harcamalarla ilgili usulsüzlükleri Sayıştay tarafından ortaya çıkarılmasına rağmen, Maliye Bakanlığı izin vermediği için uzlaşmalar ve harcamalar incelenemiyor.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı: Ayşenur İslam

62. kabinedeki tek kadın, kadın düşmanı AKP'nin ve devletin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı konumunda. Tecavüzcünün ailesinden "erkek tarafı" olarak bahseden Ayşegül İslam, adından bile kadının kaldırıldığı bakanlıkta, kadına dair tek söz etmeyerek hafızalarımıza kazandı.

5 günde 8 kadının öldürüldüğü Temmuz ayında, koruma altındaki hiçbir kadının öldürülmediğini "şükrederek" açıklayan Ayşenur İslam; bu kadınlardan ikisinin, eşleri hakkında uzaklaştırma kararı olan kadınlar olduğundan habersizmiş gibi, bakanlığı "temize çıkarma" çabası içerisinde.

AB Bakanı: Volkan Bozkır

Almanya'nın Türkiye'yi dinlemesiyle ilgili yaptığı açıklamada "Ayıp etmişler diyorum" dedi. Dinlemişlerse ayıp ettiklerini, ama "Biz de dinliyoruzdur muhakkak" diyerek çok da kızamadığını belirtti.

Bozkır, 2014 Eurovision Şarkı Yarışması'nı, Avusturyalı şarkıcı Conchita Wurst'un kazanması üzerine attığı, "Eurovision Şarkı Yarışması'nı kazanan Avusturyalıya baktıkça, 'İyi ki bu yarışmaya artık katılmıyoruz' diyorum" tweetiyle, homofobik devletin AB Bakanlığı görevini layığıyla yerine getirdi.

Adalet Bakanı: Bekir Bozdağ

Yargıdaki paralel operasyonlarda ve 17 Aralık soruşturmalarında ismi geçenlere ilişkin tahliyeleri hızlandırıp, Gezi'de katledilenlere yönelik soruşturmaları yavaşlatan Adalet Bakanı Bekir Bozdağ; adliyelerdeki skandal kararları savunmasıyla ünlü.

Tokat'ta D.K. adlı kız çocuğunun, kendisinden dokuz yaş büyük erkek arkadaşı tarafından istismar edilmesine ilişkin davada, mağdurun yaşı büyütülerek sanığın beraat ettirilmesine ilişkin verilen karar; 6 aylık ikizleriyle 25 ay hapis cezası verilen Mülkiye Demir Kılıncı kararı; kendi adının da geçtiği, İzmir'deki liman yolsuzluğu davasındaki taksizlik kararı ve daha niceleri...

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı: Fikri Işık

Ses kayıtlarını çıplak kulakla dinlediğinde sahte olduğunu "hissetmişti". Kocaeli Gebze'de yapılmakta olan Bilişim Vadisi'nin öncülerinden. Vadi çevresindeki arsalar, çoktan olası konut yapılanmaları için kapatılmış durumda. Arsaların değerinin en az 10-15 katına çıkacağını önceden "hissedenler", arsaları kapatmış olsa gerek.

ODTÜ Mezunlar Birliği Vakfı, Hereke Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği, Kızılay, Yeşilay, Ayışığı Yetim ve Öksüz Çocuklar Yardımlaşma Derneği, KİHMED gibi sivil toplum kuruluşlarının üyesi olan sosyal sorumluluk sahibi Fikri Işık, Hayrettin Işık ve kardeşi İzzet Işık'ın büyük şirketlerin açtığı ihalelere müdahale ederek komisyon aldığı ve şirketlere ihaleler kazandırdığı sık sık konuşulmakta.

Işık'ın, Kocaeli Hereke'de bulunan Nuh Çimento'dan aldığı işlerle büyük paralar kazandığı da söylentiler arasında.

Milli Eğitim Bakanı: Nabi Avcı

Son süreçte cemaatin dershaneleri ile en çok uğraşan isimlerden Nabi Avcı'yı, lise ve üniversite sınavlarındaki hatalarla anarız sık sık.

Bir önceki süreçte tapelerden biliriz; TÜRGEV tartışmaları ve Bilal Erdoğan'ın eğitim ile ilgili tapeleriyle. TÜRGEV (Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı) Yönetim Kurulu Üyesi Bilal Erdoğan'ın, imam hatip liselerinin müfredatı, öğrenci sayısı ve YURTKUR'a ait yurtlarla ilgili talimatlar verdiği tapeleri dinlemeyen yoktur.

Eskişehir'den Suriye'ye gönderilen yardım tırı için bir tören düzenletmiş, bu törende "TIR'ımızda gıda maddeleri var. İşgüzarlıklara karşı bir kez daha söylüyorum, gıda maddeleri var. Diğer TIR'larda olduğu gibi bunda da gıda maddeleri var" diyerek; El Nusra çetesine çanak tutmuştur. Nabi Avcı, şimdiyse muhtemelen İŞİD şeytanına çanak tutmaktadır.

Başbakan Yardımcısı: Numan Kurtulmuş

HAS Parti'deyken AKP'liler için "Harun gibi geldiler Karun gibi oldular", "Bizim en büyük sıkıntımız aramızdaki gizli ve sinsi AKP'lilerdir", "2023'te AKP hala iktidarda olursa, başbakanın çocukluk arkadaşı, askerlik arkadaşı, mahalleden arkadaşı, belediyeden arkadaşı ve şoförlerinden başka hiç kimsenin milletvekili olamadığını göreceğiz" diyordu. Sonrasında (muhtemelen Erdoğan'ın liseden münazara arkadaşı olması üzerinden) AKP'ye transfer oldu ve 62. kabinede başbakan yardımcılığına yükseldi.

Kültür ve Turizm Bakanı: Ömer Çelik

"2. Uluslararası Caz Festivali" kapsamında gerçekleştirilen konserde "Türkçe'de bir değişiklik yapıp, 'caz yapma' deyimini kaldırıyorum" diyerek hafızalara kazınmıştı.

İzmir'de, Mustafa Latif Topbaş'a ait arazi üzerinde 4. yüzyıla ait bir antik kent bulunmasının ardından yapılan telefon görüşmesinde, Ömer Çelik "antik duvarların birinci dereceden arkeolojik sit alanı olması sebebiyle kaldırılamayacağı, ancak mozaiklerin kaldırılacağından" bahsediyor. Latif Topbaş'ın, arazinin devlet tarafından satın alınmasını talep etmesi üzerine, Çelik, "Bir bakayım abi ona da onu nasıl yapacaklar konuşup tekrar bilgi vereyim" diyor.

Kendisi için Marriot Oteli'nden aşçı, Rixos Oteli'nden masör geldiği, masörün yabancı uyruklu olduğu ve çalışma izninin çıkarılması için tarafınca talimat verildiği de bir süre gündemi meşgul etmiştir.

Bir dönem ODTÜ'den mezun yalanı ortalarda dolaşmıştır. Zegna ve Armani'den başka kumaş gardırobuna sokmayan, "Aşk ve puro beni uçurur" sözlerinin sahibi olan bakan, üst düzey entelektüellik taslama ve siyasi ahkâm konusunda ordinaryüs seviyesine sahip bir karakter.

Savaş Oyunlarına Karşı Gerçek Savaş

Yakınıımızdaki coğrafyalar da savaşların, katliamların ardı arkası kesilmez, insanlar bu bölgelerden uzaklaşmaya çabalarlarken bir İsveçli, iki çocuğunu Suriye ve İsrail'e götürdü. Sebep: Çocuklarının bilgisayarda savaş oyunlarına mani olmak.

"Çocuklarıma, silahlar ve toplar sustuğunda savaşın olumsuz etkilerini göstermek istedim" diye bu yolculuğu yapma gerekçesini anlatan Carl-Magnus Helgegren'in bu yaptığı iyi niyetli bir çaba gibi görünse, çocukları bu gezi sonrası savaş oyunlarını oynamaktan vazgeçmiş gibi

olsalar da, İsveç'in bu savaşlardaki rolü hala sürüyor. İsveç, Avrupa'daki diğer 9 ülkeyle silah üretiminin %30'unu gerçekleştiriyor.

Çocuklarına dönüp "Oyunda bunları görmüyorsunuz ama silahlar bunun için kullanılıyor. Si-

lahlar sizin yaşınızdaki çocuklara doğrultuluyor" diyen baba Helgegren, bir dahakine İsveç'teki bir silah şirketine gezi yapar mı bilinmez ama 10 günlük yolculuk boyunca gittikleri Golan Tepeleri, daha pek çok çatışma yaşayacağı benzer.

Yıldız Teknik Üniversitesi'nden Öğrencilere Askerlik Tehdidi

Yıldız Teknik Üniversitesi, lisans eğitimindeki öğrencilerine, katkı payı yatırmadıkları takdirde askerlikle ilgili durumlarının askerlik şubelerine iletileceğini belirten bir duyuru yaptı.

Duyuruda "... katkı payı/ öğrenim ücreti ödemeyen öğrenciler, öğrencilik haklarından

yararlanamayacağından, bu durumdaki öğrencilerin Sağlık Hizmetinin üniversitesi tarafından karşılanmayacağına, askerlikle ilgili işlemlerde Askerlik Şubesine durumun bildirilmesine ve bu dönemler için Öğrenci Belgesi verilmemesi hususlarına yer verilmiştir" denildi.

Kolombiyalı Vicdani Retçi Zorla Askeri Birliğe Götürüldü

Kolombiyalı vicdani retçi Jhonatan David Vargas Becerra, 4 Eylül günü Sandanter Endüstri Üniversitesi'nden çıkışında, askerliğini yapmadığı gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındı ve nöbetçi mahkemeye çıkarıldıktan sonra Nueava Granada'daki askeri birliğe götürüldü.

Becerra, askere çağrıldığı ilk günden bu yana vicdani ret

haklarını kullanabilmek için tüm yolları deniyordu. Bu konuda Anayasa Mahkemesi'ne de bir başvurusu olmasına rağmen polis okul çıkışı kimlik kontrolü yaparak Becerra'yı alması, Kolombiya devletinin vicdani retçilere dönük baskısını açıkça gösteriyor.

Uluslararası Savaş Karşıtları (WRI) ise Becerra için bir kampanya başlatmış durumda.

Patrondan Vicdani Retçiye "Seni Askere Aldırırım" Tehdidi

Serdar Tütün, Arif Taner Tuzcu, Aytakin Mehmet Arslan isimli yazarlar dolandırıldıkları gerekçesiyle İkinci Adam yayınları sahibi Alp Arıcan hakkında İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundular. Bunu haberleştirmek isteyen vebaher.org haber sitesi Genel Yayın Yönetmeni Erdal Ergüler, Alp Arıcan'dan bilgi istedi. Ancak Alp Arıcan, açıklama yol-

lamak yerine gazetecilere haberi silmesi yönünde baskı uyguladı ve gazetecileri "çete üyesi" olmakla suçladı. İkinci Adam yayınları sahibi Alp Arıcan, son olarak, twitter hesabından, aynı zamanda vicdani retçi olan gazeteci Erdal Ergüler'i "seni askere aldırırım" diyerek tehdit etti. Bunun üzerine Erdal Ergüler, evine gelen iki sivil polis tarafından ifade vermeye çağrıldı.

Ne Bir Dakika Ne Bir Kuruş

"Yeni Türkiye'de bedelli askerliğin bir hak olduğuna inanan" yeni bir dernek kuruldu: Bedelli Askerlik Derneği.

Kuruluş gerekçelerinde "yüz binlerce genci ve onların milyonları aşan ailesini yakından ilgilendiren, sosyal hayatlarını derinden etkileyen ve geleceklerini planlamaları noktasında büyük önemi olan ciddi bir konu olan Bedelli Askerlik için 25 Yaş

15 Bin TL olarak kanuni düzenleme yapılması için çalışacaktır" deniyor.

600 binden fazla kimsenin askere gitmediği bu topraklarda zaman zaman politikacılar tarafından seçim malzemesi olarak kullanılan bedelli askerliği bekleyenler kadar, militarizme ne bir dakika ne bir kuruş vermeyi düşünmeyen vicdani retçiler de önemli yer tutuyor.

Aileler Bakanlık Önünde Oturma Eyleminde

Zorunlu askerliğini yapmaktayken çeşitli nedenlerle hayatını kaybeden askerlerin ailelerinin oluşturduğu Şüpheli Ölüm ve Mağdurları Derneği, Ankara'da, Milli Savunma Bakanlığı önünde bir eylem gerçekleştirdi. Çocuklarının resimlerini taşıyan aileler adına dernek başkanı Oktay Can açıklama yaptı. Açıklamada "Çocuklarımızın hepsi cinayete kurban gitmiştir. Biz çocuklarımızın haklarını istiyoruz. Ve çocuklarımızı vuran komutanların da cezalandırılmasını istiyoruz" denildi.

2009 yılında Tunceli Hozat'ta görev yaptığı sırada komutanı tarafından oğlu Murat Oktay

Can'ın vurulduğunu belirten Oktay Can, yetkililerle görüşmelerine rağmen isteklerinin yerine getirilmediğini belirtti. CHP, MHP ve BDP'nin olayların soruşturulması için Meclis'e yasa teklifi ve soru önergeleri verdiğini hatırlatan Oktay Can, Milli Savunma Bakanı ile de görüşmelerine rağmen bir adım atılmadığını anlattı.

Can'ın ardından konuşan İHD MYK üyesi İsmail Poyraz ise şüpheli asker ölümleri konusunun Türkiye'nin önemli bir problemi olduğunu ve silahlı çatışmadan ölen asker sayısının, şüpheli olarak ölen asker sayısından daha az olduğunu belirtti.

Beş Aylık Asker, İzin Dolmasına Bir Gün Kala "İntihar Etti"

Zorunlu askerliğini Gaziantep'in İslahiye ilçesindeki Jandarma Bölük Komutanlığı'nda yapmaktayken izne giden Durmuş Kurt, Elbistan'a bağlı Karalibistan Mahallesi'ndeki evinde av tüfeği ile kendini vurdu ve ağır yaralı olarak kaldırıldığı Elbistan Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdi.

İzninin dolmasına bir gün kala yaşamına son veren Durmuş Kurt, kışlaların aldığı canlardan sadece birisi. Askerlikte yaşadıkları yüzünden intihar etmenin eşğine gelen Durmuş Kurt'un cenazesine Elbistan İlçe Garnizon Komutanlığı'nda görev yapan subayların katılması ise başka bir ironi.

"Askerlerin İntihar Gerekçeleri İnanırcı Değil"

Şüpheli Aileler ve Mağdurlar Derneği, Batman Atatürk Parkı önünde "askerdeki şüpheli ölümlere gerekçe gösterilen intiharların inandırıcı olmadığı" yönünde kitlesel bir basın açıklaması yaptı.

Çocuklarımızın cinayete kurban gittiklerini düşünmekteyiz. Dosyalar çelişkili, olay yeri ve resimler bunu kanıtlar nitelikte" denildi.

Mazlum-Der, Batman Barosu ve İHD (İnsan Hakları Derneği) temsilcilerinin destek verdiği ve Eşref Çiftçi'nin okuduğu açıklamada "Aileler olarak bu intihar gerekçelerini inandırıcı bulmuyoruz. Dosyaları incelediğimizde aileler olarak bize söylenenlere ciddi kuşku duyuyoruz.

Açıklamada söz alan, Zübeyir Çiftçi, oğlu Abdurrahman Çiftçi'nin intihar ettiğine inandığını, askeri hâkim ve savcılarının keyfi davranışlarının kendilerini üzdüğünü ifade etti. Çiftçi, şunları söyledi; "Çocuğumu sağ salim kışlaya teslim ettim. Oysa Abdurrahman'ın cenazesi eve geldi. Bize bu acıyı yaşatanları affetmiyoruz".

Asker "İntihar"ından Devlet Sorumlu

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi (AYİM), askerin "intihar"ından devleti sorumlu tutup tazminata mahkûm etti.

Kilis'teki Şerif Kaya Hudut Karakolu'nda zorunlu askerliğini yapmakta olan Ramazan Bulut'un nöbet kulübesinde intihar ettiği söylenmişti. Bulut'un ailesi bunun üzerine çocuklarının sıkıntıları olduğunu askeriye'nin bilmesine rağmen buna uygun davranmadıkları, dolu si-

lahla nöbet tutturmaya devam ettirdikleri için maddi ve manevi tazminat talebiyle Milli Savunma Bakanlığı'na başvurmuştu. Ancak bakanlık bu talebi kabul etmeyince ailenin Avukatı İsmail Kılıç, AYİM'nde dava açmıştı.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, verdiği kararda, aile sorunları olduğu bilinen askerin dolu silahla nöbete gönderilmesini hizmet kusuru sayarak, devletin tazminat ödemesine hükmetti.

Ne Düşman Ne Misafir Suriyeli Sınıf Kardeşidir

Televizyon kanallarında "tehlikeli gerginlik" başlıklı haberlerin büyük bir çoğunluğu, halkı sakinliğe davet eden bir üslup barındırmak şöyle dursun, yangına bir kova benzin döker cinsten. Temmuz ayından bu yana, aynı başlıklı haber içeriklerini tahmin etmek çok zor değil. Gerginlik savaştan kaçmış Suriyeli mültecilerle ilişkili.

Maraş'ta "Suriyelileri istemiyoruz" protestolarıyla başlayan; Adana'da Suriyelilerin işyerlerine elleri satırlı, yüzleri maskeli kişilerin saldırıları, Kayseri'de sokak sokak ellerinde sopalarla gezen gençlerin Suriyelilere saldırılması, Urfa'da daha ucuza çalışıyor diye Suriyeli hamalların kovalanması, Antep'te ev sahibini bıçaklayan Suriyeli kiracı vakasının Antep'te tüm Suriyelilere yönelik bir linç kampanyasına dönüşmesi ile devam eden süreç, devlet nezdinde de benzer bir şekilde kendini gösterdi. Ya da devlet, kendi "yabancı düşmanı" tavrını bu süreçte bu şehirlerde iyi örgütledi. Mudanya Belediyesi'nin şikâyet olduğu iddiasıyla, Suriyeli sığınmacıları belediye sınırları dışarısına atması, dilencilik yapan Suriyelilerin toplatılarak kamplara gönderileceğinin açıklanması ve ardından Kilis ve Antep'te Suriyelilerin tahliye edilmesi, devletin misafirperverliğe ne anlam yüklediğini anlamak açısından önemli.

Devletin Misafirden Anladığı

Avrupa dışında sığınmacılara iltica vermeyen TC, Suriyelileri özellikle "misafir" diye nitelendiriyor. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda yer alan "Geçici Koruma Statüsü" bu misafirlik tanımının gerçek adı. Bunun ardında yaratılmaya çalışılan, herhangi bir "hak" talep edemeyecek bir statü oluşturma çabası. Herhangi yasal çerçevesi olmayan bu statüye yönelik uygulamaların, hangi kurumlar aracılığıyla ve hangi ölçülerde gerçekleştirileceği muamma. Devlet, böylelikle savaşta "kucak açtığı" insanlara yönelik bahşedici tavrını korurken, Suriyelilerle herhangi "hak talebi" ilişkisi kurmayacak. Yani devlet ne bahşederse Suriyeliler onu alacak, devlet ne derse Suriyeliler onu yapacak.

Hukuki olarak yaratılan bu muamma durum, devletin kamplara gönderme, toplatılma, tahliye

Hüseyin Civan

hcivan@meydangazetesi.org

etme vb. uygulamalarıyla birleşince, halk nezdinde oluşan tabloda Suriyelilerden beklenen, "misafir"liğe uygun davranışlar oluyor. Antep'teki olaylar sonrasında bir televizyon kanalında, bir Antep'inin söylediği söz durumdan anlaşılabilir özetler cinsten; "Sanki sokaklar Suriyelilerin, burası Türkiye."

Körüklenen "Yabancı Düşmanlığı"

Tayyip Erdoğan ve hükümetinin, hem iç politikada hem de dış politikada diğerini dışlayan, düşman haline getiren söylemlerinin bir politika haline gelmesi gitgide kendini belirginleştiriyor. Yolsuzluk döneminden çıkışta da, ekonomik bunalımlarla boğuşurken de, hatta seçim dönemlerinde de kullanılan zenofobik söylemlerle mevcut sorunlar, hedef gösterilen somut bir kesimle ilişkilendiriliyor. Sosyal, siyasi ve ekonomik sorunların nedeni olarak gösterilen "dış güçler" ve "dış güçlerle ilişkili işbirlikçiler"e karşı; "milli irade" ve "milli güç" arama adı altında çözümü bir içe dönme, "titreyip kendini bulma"da arama durumu yaratılırken, "biz" ve "bizden olmayanın" içeriği değiş-

tiriliyor.

Misafir kelimesiyle Suriyelilere uygulanan durum tam da bu, biz ve bizden olmayan ikililiğiyle ilişkili. Misafir adı altında algısal olarak yapılmaya çalışılan, ya da bilinçaltına oynanan durum, "Suriyeliler bizden değil"i meşurlaştırmak üzerine kurulu. Her ne kadar kelime, düşman gibi kendinde olumsuz bir içerik taşıyorsa da, biz ve bizden olmayana belirginleştirmek için özellikle kullanılıyor.

Ezilenin Ezilene Öfkesi

Gerginlik yaşanan şehirlerde, Suriyelilere yönelik söylemlerin genel eğilimi "misafir olanların hadlerini bilmesi gerektiği, ya da o şehri terk etmesi" yönünde. Suriyelilere yönelik saldırılarda dikkat çeken, son dönem farklı çalışmalarda toplumbilimcilerin vurguladığı üzere, şiddet eylemlerinde ön plana çıkanların genç işsizler olması. Yaşadıkları şehirlerde ya da bölgelerdeki sorunların nedeni olarak gösterilen Suriyelilerin, bu kesimlerce şiddete maruz kalmasının altındaki önemli nedenlerden biri hiyerarşik olarak diğer ezilenlerden

daha aşağıda olmalarıdır. Hiyerarşik tüm yapılarda olduğu gibi, en altta olan ondan biraz üstte olanlar tarafından ezilir. Bu keşmekeşte gözden kaybolan, hiyerarşik olarak en üstte olanların durumunun görünmemesidir.

Yeni Türkiye, sınırları içerisinde kendine yeni düşmanını üretti. Hem de "misafir" adı altında. Yaşanılan sorunların kaynağını sorgulamadan doğrudan bir hedefe yönelmeye hazır kesimlerin kucagina atılan Suriyeliler, ezilenler arasında bir karmaşa durumu yaratmak amacıyla hedef gösteriliyorlar.

Devlet, "Suriyeli misafirler" için 22 kamp açtı ve daha fazlası gündemde. Bu kampların gönderilecek, toplatılacak, tahliye edilecek Suriyeliler için kullanılacağı açık. Suriyelilere yönelik düşmanca tavır, devlet şehir şehir, sokak sokak yaygınlaştırmaya çalışırken; toplumsal muhalefetin Suriyelileri misafir gibi değil, kavgasını beraber vereceği, dayanışacağı sınıf kardeşleri olarak görmesi gerekmektedir.

Slogandaki gibi, ya hep beraber, ya hiçbirimiz!

Gazze'de Yaşananlarla İlgili Anarşist Değerlendirme

Meydan: Hava saldırısı nasıl durdu? Bu ateşkesi sağlayan etkiler nedir?

İlan Shalif: İsrail, hatta Amerika bile, Mısır'ın Gazze şeridinde Hamas yönetimini sıkıştırmasını istemiyordu. Amerika bunu Müslüman Kardeşler'i daha radikal kökten dinci Müslümanlarla mücadelede kullanmak üzerine kurduğu bölgesel stratejisi yüzünden istemiyordu. İsrail ise eskiden beri süregelen Filistin'i bölme stratejisi yüzünden.

Hamas ve Batı Şeria'daki Filistin yönetimi arasındaki koalisyon bu bölünmeyi tehdit etti ve İsrail, Hamas'a saldırılarını arttırıp, Hamas'ı İsrail'e füze saldırıları gerçekleştirmek zorunda bıraktı.

Hamas'ı hiçbir zaman yok etmek istemeyen, sadece Hamas'ın Filistin yönetiminden bağımsız olmasını isteyen İsrail en başından beri Mısır, Hamas ve İsrail arasında bir anlaşma kurmaya çalışıyordu.

Ancak Mısır Gazze Şeridi'nde bağımsız bir Hamas yönetimini reddetti ve İsrail Gazze Şeridi'ni tamamen ele geçirip Mısır'dan bağımsız geçişi sağlayamadı.

Hamas, İsrail ve Mısır arasında varılan anlaşmaya uymayı reddedip füze saldırılarına devam ettiğinde İsrail ve Mısır en başta Amerika ve Avrupa, daha sonra uluslararası aktivist girişimleri yüzünden Hamas'ın da kabul edeceği bir anlaşmaya varmak için baskı altındaydı. Bu anlaşmanın pek çok detayı hala İsrail hükümetinin bakanlarından bile sır gibi saklanıyor.

İsrail kazandı mı ve amaçlarına ulaştı mı?

İsrail Hamas'a son saldırısında başarısızlığa uğradığını kabul etmiyor. Gazze Şeridi'ni işgal edip Hamas'ı bitireceğini söyleyip övünüyor, bunu yapacak gücü de var ancak uluslararası tepkiden korkuyor ve Amerika İsrail'in kullanacağı gücü sınırlaması için talimat verdi, bu yüzden Hamas'ı yenmeyi veya ateşkese zorlamayı başaramadı.

İsrail'de halkın görüşü, İsrail'in bu savaşta kazanmadığı ve bunun olsa olsa bir beraberlik sayılabileceği yönünde, ama biliyorlar ki aslında Hamas kazandı.

Peki, ya Hamas amaçlarına ulaştı mı?

Hamas daha önce geçerli olan şartlardan daha iyi şartlarla bir anlaşma yapılabileceği kadar ateşkesi kabul etmedi. Bu sefer kazandı ancak biliyor ki İsrail'in Gazze Şeridi'ndeki hâkimiyeti yakın zamanda bitmeyecek. Eskisinden daha fazla söz sahibi oldukları bir yönetim, Hamas'ı tatmin edecektir.

Hamas'ın üç amacı var. Biri dâhil oldukları Müslüman Kardeşler'in yükselmesi. Biri Gazze Şeridi'nde yönetimde kalmak. Biri de Batı Şeria'nın yönetimi için rekabet.

İlk ortaya çıktıklarından beri Hamas, İsrail tarafından Filistin milliyetçiliğinin düşmanı olarak gösterildi ve silahlı mücadeleye başladıklarında bile İsrail bunu söylemeye devam etti. Mısır Hamas'ı sıkıştırmaya başladığında ise onları kurtarmaya çalıştı. Hamas, sadece kendilerinin söz sahibi oldukları bir yönetimi kabul edeceğini uzun zaman önce açıklamıştı.

İsrail Yemeği Yaktı

İlan Shalif

İsrail'in Gazze bombardımanının devam ettiği günlerde, Anarkismo.net sitesinde İsraili anarşist İlan Shalif'in "Israel Burnt The Stew" (İsrail Yemeği Yaktı) başlıklı analizi yayınlandı. Yayınlanan bu analizin İsrail-Filistin meselesini anlamak için farklı bir bakış açısı sağlaması ve öngörülerinin gerçekleşmesi, analizin uluslararası kamuoyunda paylaşılmasına ve çokça tartışılmasına neden oldu. Biz de Meydan Gazetesi olarak, İlan Shalif'in Türkçeye çevirdiğimiz bu analizi ile birlikte bölgedeki savaş sonrası durumu öğrenmek için kendisiyle yaptığımız röportajı sizlerle paylaşıyoruz.

Mısır'ın inatla üstüne düşeni yapması-Gazze ablukasını hafifletmemesi-ve Hamas'ın ablukayı ciddi oranda azaltan bir anlaşma yapılmadıkça silah bırakmayı reddetmesi nedeniyle hava saldırıları yetersiz kalan İsrail, kara saldırısına geçti.

İsrail, saldırıları sonlandırması için, ABD'ninki de dâhil, uluslararası baskı altına girdiği halde, Hamas'ın varlığını sürdürmesini sağlayacak olan en ufak yardımın geçişine bile izin vermiyor; Mısır da ateşkes olmadan ablukayı açmayı reddederek krizi beslemeyi sürdürüyor.

Hamas'a karşı olan savaş bitirmesi için İsrail'e uygulanan uluslararası baskılara yanıt olarak, İsrail şimdi de ısrarla Gazze sınırı altında kazılmış saldırı tünellerini yok etmesi gerektiğini söylüyor (İsrail'in ileride ablukayı gevşetmesi konusunda varılacak anlaşmayı herhangi bir şekilde ihlal edilmesi durumunda, Hamas bu tünelleri, İsrail'e saldırmak için kullanabilir).

Şimdi ablukanın hafifletilmesi, Hamas'ın Gazze'de bağımsızlığına izin verecek. Ablukanın gevşetilmesi konusunda anlaşmaya varılmasının ardından Hamas'ın gücü artacak mı azalacak mı, İsrail ana amacında başarılı mı olacak, başarısız mı, henüz net değil.

Devam eden savaşın amacı, Gazze'de Hamas yönetiminin tekrar sağlanması için gereken bedeller üzerinde pazarlık yapabilmektir: İsrail ve Mısır'ın, ablukanın kaldırılmasındaki paylarının ne olacağı ve Gazze şeridinde Hamasçı varoluşlarının sürdürülmesi için gerekli olan fonu kimin sağlayacağıdır.

Hamas'ın silah bırakmadan önce ablukanın ciddi oranda kaldırılacağı bir anlaşmada ısrar etmesi ve askeri direniş gücü, Mısır'ın da ablukanın hafifletilmesi konusunda üzerine düşeni yapmayı reddetmesi göz önüne alındığında, bir yandan İsrail kara saldırılarını arttırmak zorunda kalırken, diğer yandan uluslararası teftiş güçlerinin Gazze'den başlayarak işgal bölgelerine müdahale etme ihtimali artıyor. Ki İsrail şimdiye kadar buna şiddetle karşı çıkıyordu.

Son günlerde öldürülen on İsrail askeri dâhil katliamın faturası ve ABD'nin, bölgesel stratejisinde önemli yer tutan Hamas'ın varlığını devam ettirebilmesi için uyguladığı baskı, İsrail'in bu rauntta yenilgiyi kabul edeceği dönüm noktasını yakınlaştırıyor.

Çekirdek Koalisyonun

Komplo Teorisi IŞİD

Emrah Tekin

emrahtekin@meydangazetesi.org

Komplo teorisi, herhangi bir olay hakkında insanlardan saklandığı iddia edilen bilgilerle, olayın arkasında görünmeyen ilişkilendirmelerle o olayı anlamlandırmak için yapılan açıklamalardır diyebiliriz. Komplo teorileri gülünç ya da önemsiz kabul edilerek, teoriyi üretenin ilgi çekme kaygısı ile ilişkilendirilir. Yani komplo teorileri ile güncel siyasi meseleleri açıklama girişimlerine siyaset biliminde ya da uluslararası ilişkilerde çok başvurulmaz.

ABD'nin Suriye politikasında değişiklik olacağını, Ağustos'un başında IŞİD'e yönelik bombalamadan anlamıştık. Sürecin başından bu yana, savaştan imtina eden ABD, Ağustos ayının başın-

YEŞİL KUŞAK DOKTRİNİ NEDİR?

1945 Sonrası ABD ile SSCB arasında başlayan ve 1980'lerin sonlarına SSCB'nin ortadan kalkışına dek süren "Soğuk Savaş Dönemi"nde ABD'nin komünizm tehdidine karşı "panzehir tedbiri" olarak bölgesel taktik anlamında İslami akımları ve hareketleri desteklemesidir.

1977'de dönemin ABD başkanı Jimmy Carter'in ulusal güvenlik danışmanı Zbigniew Brzezinski tarafından geliştirilen projeye göre, SSCB'nin Basra Körfezi petrollerine ulaşmasını engellemek için Körfez ülkelerindeki İslami rejimler desteklenirken, aynı yıllarda gerçekleşen SSCB'nin Afganistan

işgali karşısında, İslamcı mücahit güçler CIA denetiminde, Pakistan topraklarında eğitildi. Diğer taraftan Afganistan'da ekilen haşhaşın, eroin olarak dünya piyasasına sürülmesine göz yumuldu ve elde edilen gelirle mücahit gruplara yoğun silah satışı yapıldı.

SSCB'nin güneyinden Afganistan, Pakistan, Şah döneminde İran, Irak ve hatta Türkiye'yi içine alan bölgede SSCB karşıtı yönetimler desteklendi. Başarısız olmuş bir proje olarak değerlendirilen "Yeşil Kuşak Doktrini"nin fiilen sona erdiği tarihin, eski bir Afganistan mücahidi Usame bin Ladin'in lideri olduğu El-Kaide tarafından ikiz kulelere intihar saldırılarının yapıldığı 11 Eylül 2001 olduğunu söyleyebiliriz.

dan bu yana özellikle Batılı müttefikleriyle yan yana gelmiş ve onlardan "İŞİD terörü"nü bitirmek için destek almıştı.

11 Eylül saldırılarının yıldönümünde Suudi Arabistan'ın Cidde şehrindeki toplantı bu açıdan önemliydi. "Terörle mücadele" başlıklı toplantıya, Mısır, ABD, Irak, Ürdün, Lübnan, Katar, Kuveyt, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri, Umman, Türkiye, Suudi Arabistan dışişleri bakanları katıldı. Toplantının hedefi, İŞİD'e yönelik hava saldırılarını yoğunlaştırması noktasında bu devletlerin desteği, muhalifleri eğitmek ve silahlandırmaktı. Davutoğlu hükümetinin yeni Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun "çekirdek koalisyon"a imza atmaması üzerine ABD Dışişleri Bakanı John Kerry Ankara'ya ziyarette bulundu.

ABD'nin stratejisine ilişkin bu mesafeli yaklaşımın arkasında Musul'da rehin alınan diplomatlar olduğu söylene de, temel mesele TC'nin bölge üzerindeki hesaplarıyla uyumsuzluğu sorunu gibi görünüyordu. TC gibi toplantıya mesafeli yaklaşan bir başka devlet de İran'dı. İran genelkurmay başkanı yardımcısının açıklamaları İran'ın net tavrını gözler önüne serdi; "İran ve ABD'nin İŞİD konusunda işbirliği yapması asla mümkün olamaz. Çünkü İŞİD'i kuran ABD'dir."

İşlerin Karıştığı Yer

İranlı genelkurmayın sözleri işleri biraz karıştırmıştı. Öncelikle söz konusu devletlerarası ilişki ise, net tavır diye bir şey yoktur. Bunun en belirgin örneğini kendi devlet başkanları Ruhani'nin ılımlı politikalarında görmek mümkün.

Öte yandan, mevzu bahis coğrafya Ortadoğu'ysa, komplo teorisi ve gerçeklik arasındaki çizgi gittikçe incelikli. Yani İŞİD'in ABD

eliyle kurulması...

İŞİD ve ABD arasında ne olup bittiğini anlamak için, ABD'nin, kendisine bölgesel ya da küresel çapta oluşabilecek bir tehdit karşısında İslami unsurlara oynadığı yakın ve uzak tarihten örneklerle bakmak yeterli olacaktır. 1979'da, SSCB'nin Afganistan'ı işgali sonrası ABD'nin, döneminin komünizm tehdidine karşı "Yeşil Kuşak Doktrini" uyarınca, Sovyet destekli hükümete karşı Afgan mücahitlere desteği biliniyordu. Şimdilerde konuşulmaya başlanan ve oluşturduğu tehditle Batı'yı oldukça tedirgin eden "Küresel Cihatçı" akımın varoluşsal çıkış noktasının Sovyet işgaline karşı savaşan Afgan mücahit hareketi olduğunu söyleyebiliriz.

Geçtiğimiz günlerde Edward Snowden'in ABD, İngiltere ve İsrail istihbaratları hakkındaki açıklamaları, eski senatör John McCain'in İŞİD lideri Ebubekir El-Bağdadi ile aynı karedeki fotoğrafları, ABD eski başkan yardımcılarında Dick Cheney'in açıklamalarına komplo teorisi demezsek, ABD'nin (ya da sadece ABD'nin değil aynı zamanda küresel iktidarların) İŞİD'le nasıl bir gönül bağı olduğunu anlamak için adım atmış olabiliriz!

İŞİD Şeytanı

Batılı gazetecilerin kafasını kesip Batı'ya meydan okuyan İŞİD'in mesajı, küresel kamuoyunda oldukça yer etti. Bunun arkasından gelen ABD hamlesi çok şaşırtıcı değil. Hatta bu hamlenin 11 Eylül'ün yıldönümünde gerçekleşiyor olması, komplo teorisyenleri için oldukça verimli bir mecra gibi gözüküyor.

Batılı müttefikler, İŞİD'e ilişkin hava saldırısı ve yerel güçlerin desteklenmesi kararını her ne kadar yakın bir zamanda almış olsalar da, Batı'nın algısal saldırısı bundan çok önce başladı.

İŞİD'in şeytan olarak ilan edilmesinin ardından, şeytanı yok edecek özne ihtiyacını karşılamak üzere yola çıktı küresel iktidarlar.

Uluslararası siyasette komplo teorisi ile tarif edilene itibar her ne kadar düşük olsa da, komplo kelimesi bu alanda sık kullanılan kavramlardan biri. Komplo, bir kimseye ya da bir kuruluşa karşı alınmış gizli karar, gizli düzen, gizli plan ve tuzak anlamına geliyor. Aslında küresel iktidarlar arasındaki ilişkilerin dengesi bu gizli anlaşmalara, planlara dayanıyor. Küresel siyaset arenasında de facto olarak işleyen durum bu.

İŞİD'in "kötü"yle ilişkilendirilmesi, kafa kesen "şeytan" imajıyla yaratılan durumda saldırı, İŞİD'e olmaktan çok, sonrasında İŞİD adı altında Ortadoğu'ya yapılacak müdahaleyi meşru kılmak adına bize yapıyor. Küresel

iktidarların algısal saldırısının he-definde, Ortadoğu'ya yapılacak saldırının karşısında duracaklar yer alıyor.

Yaratılan "şeytan"ın yaptıkları "kötü"ünün de ötesinde olması, bu "şeytan"ı ortadan kaldırmak için girişilecek her saldırıyı, bu saldırıların hazırlandığı gizli planları meşru kılmaz.

Ortadoğu'da yerel siyasi ve ekonomik iktidarlar aracılığıyla da onaylanan bir müdahale, bu algısal saldırıyla meşru kılınmaya çalışılırken, şeytanı yok etmeye gelecek, melek rolüne soyunuların kim olduğunu iyi görmek gerekiyor.

Hele hele ABD ve İŞİD arasındaki ilişkinin ne olduğuna ilişkin konuşulanlar bu kadar güncelken, küresel iktidarların "melek" olmadıklarını söylemek komplo teorisi olmasa gerek...

Süren ABD Operasyonları, NATO'nun Çekirdek Koalisyonu ve TC'nin "İsteksizliği"

Irak'ta İŞİD'e karşı kaybedilen, stratejik öneme sahip bölgelerin geri alınması için Temmuz ayı başlarından itibaren ABD tarafından 200'e yakın hava saldırısı gerçekleştirildi. ABD'nin "şer eksenini" olarak ilan ettiği ülkelerden biri olan Suriye'den, İŞİD'in bu ülkedeki varlığına yönelik olarak da benzer askeri operasyonlar olduğu beklentisi dillendirildi. Suriye Dışişleri Bakanı Velid Muallim, ülkelerindeki İŞİD varlığına karşı "uluslararası toplum"un desteğine ve işbirliğine açık olduklarını belirtirken, ABD ise, Suriye'de "kendilerine karşı bir tehdit oluşturduğu noktada" İŞİD'e karşı bir operasyon olabileceği mesajı verdi. Nitekim bir süre sonra ABD özel kuvvetleri, örgütün elindeki ABD'li rehinelere kurtarmak amacıyla başarısız bir operasyon gerçekleştirdi.

ABD'nin operasyonları "şimdilik" Irak ile sınırlı olarak sürerken, NATO zirvesinden çıkan karara göre oluşturulması planlanan çekirdek koalisyonun ayrıntıları da ortaya çıkmaya başladı. ABD, İngiltere, Almanya, Fransa, Avustralya, İtalya, Danimarka, Kanada ve Polonya'dan oluşan 9 ülkeye, artı bir olarak özellikle ABD'nin "ısrarlı çağrılarını" sonucu Türkiye'nin de eklenmesi gündeme geldi. "Çekirdek Koalisyon"daki ülke sayısının 9 mu 10 mu olduğu tartışmaları sürerken TC tarafından apar topar toplanan güvenlik zirvesi ve Kerry'nin sürpriz Türkiye ziyareti sonrası, koalisyonda aktif olarak yer alınmayacağı, "insani yardım" ve istihbarat paylaşımı yapılacağı açıklandı.

Kerry, Türkiye ziyareti sonrası yaptığı açıklamada, "Çekirdek Koalisyon"un İŞİD'e karşı müdahale planını da ayrıntılandırdı. Buna göre NATO güçleri İŞİD'e kara operasyonu yapmayacak, hava operasyonları ağırlıklı bir politika izleyecek. Koalisyonun izleyeceği bir diğer yol ise bölgede İŞİD'e karşı mücadele eden Irak ordusu, Güney Kürdistan Bölgesel Yönetimi peşmergeleri ve diğer silahlı unsurlara askeri destek sağlanması.

Bazıları Selefi-Vahhabi İslam düşüncesine sahip Müslüman ülkeleri, İŞİD'e karşı harekete geçiren ABD, bir diğer taraftan, Obama'nın da vurguladığı, "gerçek İslam"ı temsil etmeyen İŞİD'in Somali'deki versiyonu denebilecek, El-Kaide bağlantılı Eş-Şebab örgütüne gerçekleştirdiği saldırıda örgüt lideri Ahmed Gudani'yi öldürerek, bu noktadaki kararlılığının, İŞİD'in var olduğu Ortadoğu coğrafyasıyla sınırlı olmadığını da ortaya koyuyordu.

Uluslararası Kamuoyu İŞİD'i Sonunda Keşfetti(!)

Almanya Başbakanı Angela Merkel, Alman parlamentosunda yapılan ve bölgeye silah yardımının oylandığı oturumdaki konuşmasında İŞİD'in bölgedeki varlığının ve ilerlemesinin Almanya ve Avrupa için bir güvenlik tehdidi oluşturduğunu söyledi. Bu çerçevede Irak ve Güney Kürdistan bölgesel yönetimlerine askeri destekte bulunulacağını belirtti.

Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande ise yakın dönemde bölgeye yaptığı ziyarette, Fransa hava kuvvetlerinin askeri operasyonlarda aktif biçimde yer alacağını açıkladı. Bu durum ise, Libya'da 2011 yılında yapılan NATO saldırısında, Fransa'nın oynadığı rolü akıllara getiriyor.

Diğer Avrupa Birliği ülkelerindeki genel eğilim ise, İŞİD'e karşı savaşmak üzere gönderilecek silahların bölgedeki başka güçlerin eline geçme ihtimalinin yarattığı kaygı nedeniyle, bölgeye NATO kapsamında bir müdahale gerçekleştirilmesi noktasında. Eylül ayı başında Galler'de gerçekleştirilen NATO zirvesinde bu seçenek masaya yatırıldı.

Rant Yükseliyor İşçiler Düşüyor

Artık lüks semtlerde görmeye alışık olduğumuz büyük binalar değil onlar, bir şehirle özdeşleşmiş mimarı bir ayrıntı değil bizim için. Bizden o kadar uzak olmak isteyen, bize o kadar üstten bakmak isteyenlerin mabedi gökdelenler. Efendilerin, sermayelerinin ve katliamlarının hızla yükseldiği "yaşam merkezleri"...

Bizim için bu katil kapitalistlerin, onları koruyan devletlerinin işkencehaneleri; yaşamlarını satmak zorunda bırakılanların mezarları... Gökdelenler, bundan böyle bunu ifade etmeli.

Tahir, Ferdi, Murat, Menderes, Vahdet, Cengiz, Hıdır, İsmail, Cengiz, Bilal ve Ahmetler, Metinler, Kıyaslar düşerken, rant yükseliyor.

Kapitalizm Gökleri Delerken

Vahşi kapitalizmin ABD'de en vahşi yıllarından 1885'te, Chicago'da gökdelen vasfı taşıyan ilk çok katlı yapı inşa edildi. Büyük kitle üretiminin, büyük şirketlerin ve güçlü sermayedarların ortaya çıktığı bu yıllarda, demir-çelik sanayisinde yaşanan gelişmeler, asansörün kullanılmaya başlanması, teknolojik gelişmeler, elektrik enerjisinin üretim-dağıtım ve ısıtma-soğutma sistemlerindeki gelişmeler büyük yapıların ortaya çıkışında etkili olmuştu.

Ancak tabii ki bu yapıların ortaya çıkmasındaki temel etki güçlenmeye başlayan kapitalist kent ekonomileriydi. Sanayi işletmelerinin büyümesiyle birlikte "işyeri yapıları"na olan ihtiyaç arttı. Büyük şirketlerin, yönetim yerlerinin kent içinde bulunmasını yeğlemeleri, bir yandan kent içinde sermaye hareketliliğine katkıda bulunmuş, diğer yandan da yararlanılabilir "kent toprağı" miktarını arttırarak kentsel toprağın değerini arttırmıştı.

19. yüzyılın sonuna doğru, bu büyük

yapılarda etkinlik gösteren büyük demiryolu, telgraf, telefon şirketleri ve pek çok ticari kuruluş, işlerini gökdelenler aracılığıyla tek bir yerden yapmaya muktedir olmuştu. Gökdelenlerde yer almak bir firma için saygınlık ve popülerlik kazanma, bu da satışların artması anlamına gelmekteydi.

ABD'de gökdelenlerin yükselmesi ile ekonomik durum arasında doğrudan bir ilişki vardı. Gökdelen yapımının hızlanması genelde para hareketinin canlı olduğu dönemlere denk geliyordu. Gökdelenler, ekonominin çıkış dönemlerinde, bankalar, sigorta şirketleri, büyük petrol şirketleri için yatırım alanıydı.

Kapitalizmin Mekânsal Dönüşümü

Kapitalistler içinde buldukları rekabet koşullarında ayakta kalabilmek için yatırımları emekten ziyade, üretim maliyetlerini düşürerek, "sabit sermayeye" yönelik yaparlar. Sermaye birikimi devam ederken kar oranlarının azaldığı dönemlerde kapitalistler daha karlı yatırım alanları ararlar. Emlak sektörü bu alanlardan biridir. Sermaye, sıkışan reel sektörden kaçıp, finans sektörüne veya onun aracılığıyla emlak sektörüne yönelir. Emlak sektörü şişmeye başlar. Büyük sermaye, ihtisamlı gökdelenler inşa etmeye başlar. Yani sermayenin birikmesiyle gökdelen inşaatları örtüşür.

Lewis Mumford'a(1) göre, büyük kentin fiziksel anlamda büyümesinin önünde üç engel vardır;

- Kalabalık nüfusu kullanma ve enerji için su sorunu
- Yeterli toprak bulma sorunu
- Zaman ve para bakımından ulaşımın maliyeti

Aslında gökdelenlerin büyümesi, bu en-

gellerden ikisinin ortadan kalkmasına yol açmıştır: Toprak ve ulaşım sorunu. Mekân üzerinde yatay ilerlemenin sonuna gelindiğinde yapacak şey dikey gelişimdir. Böylelikle kent, merkezden yukarıya doğru büyüyecektir. Gökdelenlerin bulunduğu alanlarda ulaşım yoğunluğu artacak, yeni yolların yapılması gerekecektir.

Gökdelenler Küreselleşirken

Küreselleşme, sermayenin hareketliliğiyle ilgiliyse eğer, doğal olarak kentteki para hareketinin de belirleyicisidir. Buradan bakarsak, günümüz kapitalist kentlerinde yükselen gökdelenleri; sermayenin belli yerlerde toplanması, sanayileşmenin hızlanması, kentsel toprakların değerinin yükselmesi gibi toplumsal gelişmelerle ilişkilendirebiliriz.

Küreselleşen kentleşme 1980'lerin sonundan itibaren yoğunlaştı. Kapitalizmin mekansallaşması olarak tanımlayabileceğimiz bu dönem boyunca büyük kentler finans merkezleri olarak, çokuluslu şirketlerin genel merkezlerinin bulunduğu, finans ve hizmet sektörünün depoları haline geldi.

Kent merkezlerinde yoğun olarak kümelenmiş ulus ötesi şirket merkezleri ve hizmet sektörü şirketleri, kent arazilerine gerekenden çok yük bindirdiler. Bu da şehir merkezlerinde spekülasyon gayrimenkul patlamaları(2) olarak yeni ofis gökdelenleri, yüksek kalitede ikamet, altyapı, kültürel ve eğlence alanlarının kurulmasına neden oldu.

Küresel kente ilişkin bu yeni durum, 20. yüzyılın sonuna doğru gökdelen şehirleri, New York'tan, Chicago'dan; Singapur, Hong Kong, Londra, Paris, Moskova, Sao Paulo'ya taşıdı. 1990'larla beraber en uzun gökdelenler Güneydoğu Asya'da yükselmeye başladı.

Anıl Aba'nın "Gökdelene Laneti Üzerine" çalışmasında belirttiği gibi, gökdelen inşaatı dalgalanının ekonomik krizlerle eşzamanlı hareketlilik gösteriyor olması rastlantı değil. '98 Asya Krizi'nin Malezya'daki Petronas Kuleleri ve Çin'deki gökdelen inşaatlarıyla ya da 2008'de bütün dünyayı etkisi altına alan küresel krizin etkilendiği coğrafyalardaki (New York- Bank of America Kulesi 2008, Şangay- Dünya Finans Merkezi 2008, yapımı kriz nedeniyle geç tamamlanan Dubai'deki Burj Halifa) gökdelen inşaatlarıyla eşzamanlı olması, elbette sermaye hareketleriyle doğrudan ilintili.

Bu yeni dönemde, yaşadığımız coğrafyanın bu hareketlilikten payına düşeni alması kaçınılmazdı. 1980 sonrasında, özel koşullarla yüksek binaların yapıldığı gözlemlenirken; 2000'li yıllarla gökdelen inşaatları hız kazanıyor. Özellikle küresel kent İstanbul, "yükseklik" ve "hız"ı temel yaşam değerleri haline getiriyor.

1990'lı yıllarda, ilk kez yüksek binalarla tanışan İstanbul, yıllar içinde sayıları artan gökdelenler bakımından küresel rekabette yerini ediniyor. Avrupa'nın en yüksek binası olarak gösterilen Sapphire of İstanbul'u bünyesinde barındırıyor.

İstanbul: Küresel Kent- Küresel Rant

Sapphire İstanbul, Tat Towers, Levent Loft, Astoria, Selenium Panorama, Zorlu Center, Spine Tower, İstanbloom, Metrocitiy, Maya Plaza, The Point Hotel, Sabancı Kuleleri...

İstanbul, Avrupa Yakası'nda Gayrettepe-Maslak ve yakın bir zamanda Seyrantepe'de, Anadolu Yakası'nda Ataşehir-Kozyatağı arasındaki gökdelenlerle bu rant ekonomisinin TC'deki kalbi konumunda. Finans sermayesinin ve dolayısıyla emlak piyasasının efendilerini de bünyesinde toplayan İstanbul'un, son zamanlarda inşaat sektöründeki ölümlerle anılıyor olması kadar doğal bir durum yok. Yükselen her bina, hak ihlalleri, yolsuzluk ve işçi ölümleri üzerinde yükseliyor.

Anıl Aba'nın kriz ve gökdelen arasındaki doğrudan ilişkiyi irdelediği çalışmasının benzeri, inşaat sektöründe yaşanan işçi ölümleri üzerinden yapılabilir. Sermayenin yoğunlaştığı her dönemde, para hareketliliğinin hızlandığı her yer, ezilenler için sömürü ve ölüm demektir.

Ne Soma Holding'in sahibi Alp Gürkan'ın Maslak'ta yaptırdığı

Spine Tower gökdeleninde yaşanan iş "kaza"ları rastlantıdır; ne imar planlarında imara aykırılık olmasına rağmen yapımına izin verilen Astoria AVM, Maslak 1453, Zorlu Center gökdelenlerinde inşaat işçilerine yapılan hak ihlalleri ve işten atmalar...

TOKİ ihalelerini kazanan şirketlerin kendi menfaatleri için giriştikleri usulsüzlüklere devlet eliyle göz yumulan bir zamanda, ne Avrupa'nın en yüksek gökdelenine ev sahipliği yapmak rastlantıdır ne de bu gökdeleni yaptıran holdingin sahibinin iktidar partisinin bir milletvekilinin olması rastlantıdır.

Eski Çevre ve Şehircilik Bakanı'nın yolsuzlukla ilgili iddialara "Soruşturma dosyasındaki imar planlarını başbakanın onayı ile yaptım." açıklamasında bulunduğu bir devletin korumasında, efendiler en yüksek gökdelenlerini İstanbul'a neden yapıyorlar sorusunun cevabı yeterince açık değil mi?

Rantı Anlatmanın Yolu

Kapitalist pazarda yükselen rantı anlatmanın en doğru biçimi, verilen istatistiklerle TC kentlerinin küresel kentlerle yarışıyor olduğunun gösterilmesi değildir tabii ki. Gökdelenlerin yaşamlarımıza etkisini anlamak için tabii ki kapitalist ekonomiden anlayan bir uzman olmaya da gerek yok.

Biz bu yüksek binaların yaşamlarımıza etkisinin ne olduğunu gayet iyi biliyoruz. İyi biliyoruz çünkü onlar yapılsın diye evlerimizden, mahallelerimizden atılıyor. İyi biliyoruz çünkü bu yüksek binaların şatafatlı kültürü bize dayatılıyor.

İyi biliyoruz, çünkü o binaları biz yapıyoruz, yapabilmek için geceli-gündüzlü çalıştırıyoruz. Paraları daha hızlı hareket etsin diye haftada 45 saat çalıştırıyoruz. Örgütlenmeyelim diye, hakkımızı aramayalım diye neredeyse "kişi başına bir" düşecek taşeron şirketler aracılığıyla çalıştırıyoruz. Patronlara gökdelen dikeceği yerleri peşkeş çeken devlet, iş güvenliği adı altında iş güvensizliğini garanti ederken; işçi katliamlarına rağmen "işyeri durdurma" kararları vermezken; bu binaların inşaatlarında can verenlerin sayısı 5 yılda 2000'e yaklaşırken rantın anlamını, küresel kentin anlamını, gökdelenin anlamının ne olduğunu iyi biliyoruz.

Çünkü kapitalizm yükselsin, daha hızlı hareket etsin diye gökdelenlerine, inşaatlarına harc yapıyor yaşamlarımıza.

AVM ve REZİDANS İNŞAATLARINDA ÇALIŞAN İŞÇİLER ANLATIYOR

AVM ve rezidans inşaatlarında çalışan inşaat işçilerine çalışma koşullarını, kaç saat çalıştırıldıklarını, patronların hız dayatmasını ve yaşamakta olan iş cinayetlerini sorduk.

Tarik K: 9 saat çalışıyorum. Çalışma koşullarım zor. İşler tamamen işçilerin sırtında. Malzeme vinç yerine işçiye yükleniyor. 8 saatten fazla çalışıyoruz. 7 yıllık bir şantiyeyi 4 yılda bitirmek istiyorlar. Patron da, taşeron da az işçiyle hedefe ulaşmaya çalışıyor. Mesaiye kalan işçi işe yorgun başlarsa gelecek olan kazaları algılamaz ve ölümlere neden olur tabii. İşverenin güvenlik amaçlı aldığı cihazlar kontrolsüz ve bakımsız.

Mehmet K: 9 Saat çalışıyorum. Koşullar kötü. Tuvaletler pislik içinde, yemek sağlıksız bakımsız. Hayvan gibi çalıştırıyorlar. Adamlar sadece iş düşünüyorlar başka bir şey yok. Hayvana değer var, insana yok.

Hüseyin K: 9 Saat çalışıyorum. İş 2 gün içerisinde bitecek deyip işçilerde baskı kuruyorlar. Fiziken yorgun düşünüyorum. Patronun kendi referansları açısından bir işi ne kadar çabuk bitireceklerini düşünüyor. Referans, hız patron için çok önemli unsurlar. Ne kadar hızlı o kadar kar tabii ki. İşçi cinayetleri de trafik kazası gibi oldu artık. Sıradan olmaya başladı. Magazin haberleri gibi izliyoruz.

Hasan A: 9 Saat çalışıyorum ama fazla mesai de yapıyor. Mesailer çoğunlukla kesintiye uğruyor. Mesai ücretlerimiz adil verilmiyor. Yönetici kesim yüksek ücret alabilmek için işçiye daha çok baskı uyguluyor. Hızlı çalışmanın sonucunda iş güvenliği hiçe sayılıyor. Avrupalı mühendisler ve yöneticiler ellerindeki mesleki yetkileri kullanırlar. Bizimkiler patronun eline bırakıyor her şeyi. İşçi cinayetlerini artık doğal karşılar hale geldik. Halbuki doğal değil. Devlet patrone yana.

21. yy'da Teslimiyet Teorileri ve Pratikleri:

Milyonları Dozerle Götüren Vakıf

TEMA

BİZ YARIM MİLYON DOĞA SÖMÜRÜCÜSÜYÜZ.

500.000

TEMA İzmir temsilciliğinin kapatılmasını konu alan haber ilk kez 26 Temmuz 2014 tarihinde Özer Akdemir tarafından kaleme alınarak yayınlandı. Haberde ağırlıklı olarak TEMA gönüllülerinin yaşadıkları hayal kırıklığı ve temsilciliğin kapatılmasına dek verdikleri emeğin boşa çıkmasından hayıflanmalarına yer verilmişti. Haber pek çok zeminde tartışılmış, birkaç gün sonra da TEMA tarafından bir açıklama yapılmasına sebep olmuştu.

TEMA İzmir Temsilciliği Neden Kapatıldı?

İzmir'de 15 yıldır çalışma yürüten, ismi gizlenen bir TEMA

gönüllüsü, temsilciliğin kapatılmasının yaptıkları bir protesto eyleminden kaynaklandığını şu sözlerle ifade ediyor:

"İki yıl önce Karaburun'daki RES bilgilendirme toplantısına İzmir TEMA'nın katılması için, şirketin araba göndereceğini bildirdiler bize. Biz kabul etmedik. Üstelik kendi imkânlarımızla bir minibüs tutup, gittik. Ve Yaylaköy'de halkın arasına karışarak şirkete bilgilendirmeyi yaptırmadık. Ve protesto ettik. Şirket sahibi Ersin Özince'ydi. TEMA Mütev3eğil, ilçe temsilciliklerinin de neden kapatıldığını açıklıyor:

"Urla'daki RES bilgilendirmeyi

de Urla TEMA protesto etti. Şimdi Urla, Karaburun ve Cunda'daki RES Şirketleri Rona Yırcalı'ya ait. Rona Yırcalı, TEMA Mütevelli Heyeti Üyesi"

"TEMA'sının Avukatı"

Akkuyu'da yapımı planlanan nükleer santrale TEMA'nın çevreci sorumluluğu gereği karşı çıkacağını düşünen Gönüllü, TEMA'nın fedakâr avukatlarının da Akkuyu Nükleer Santrali'ni durdurmak için dava açması gerektiğini varsayıyor. TEMA'nın avukatı Ömer Aykul'a umutla "TEMA dava açtı mı?" diye soruyor. Avukatın verdiği cevabı aktaran Gönüllü, şaşkınlığını "Ömer Bey 'Başvuru zamanını geçirdik' diye cevap verdi.

Akkuyu'nun ihalesine giren Türk şirketlerinden biri Tekfen Holding idi ve Tekfen Holding, TEMA'nın diğer kurucusu Nihat Gökyiğit'e ait" sözleriyle ifade ediyor.

Basında ve sosyal medyadaki haberlerden rahatsız olan TEMA, birkaç gün sonra, internet sitesi yoluyla bir açıklama yapmak zorunda kaldı. Ne var ki açıklamada yer alan "26 Temmuz 2014 tarihinde İzmir TEMA Temsilciliği'nin kapatılmasına yönelik çıkan habere ilişkin kamuoyunu doğru bilgilendirmek adına konuya açıklık getirmek isteriz." sözleri ile TEMA, adeta söyleyeceği yalandan önce kendini ele vermiştir.

Alp Temiz

alp@meydangazetesi.org

"TEMA Vakfı, toprak başta olmak üzere tüm doğal varlıklara sahip çıkarak ülke çapında yaygın savunuculuk çalışmaları yürütmektedir. Vakıf, doğal varlıklar üzerinde tehdit oluşturacak faaliyetlerin iptaline yönelik hukuki mücadelesine devam etmektedir."¹ sözleriyle güya Gönüllü'nün iddiasını yalanlamaya çalışan TEMA -çok zor değil, verdiği referans tıkladığında ulaşılan- "TEMA'nın müdahil olduğu davalar" sayfasında Gönüllü'nün iddiasını doğruluyor:

"Mersin'de Nükleer Enerji Santrali yapımını da içeren 1/100.000.lik Mersin-Karaman Çevre Düzeni Planı tadilatının kısmen iptali için yürütmeyi durdurma istemli olarak 30.09.2011 tarihinde dava açılmıştır. (Danıştay 6. Daire E.2011/8101) Davada süre aşımı nedeniyle ret kararı verilmiştir. Karar temyiz edildiğinden henüz kesinleşmemiştir."²

Açıkça görüldüğü gibi "TEMA'nın avukatı", mütevelli heyetindeki patronlarını korumak için dava açmayı "unutuvermiş". Tabii TEMA'nın çevreciliğine de hanel getirmemek lazım ki itiraz günü geçmesine rağmen göstermelik bir dava açılmış. Kendisine davanın gidişatına dair soru soran gönüllülerin nabzına uygun şerbet vermek için de "süre aşımı nedeniyle ret kararı"na rağmen göstermelik bir de temyiz başvurusu yapmış. Temyiz henüz karara bağlanmamış ancak sonucunun yine ret olacağı ortada. Sonuçta TEMA'nın avukatı, şişi de kebabı da yakmadan işi ko-tarmış.

Truva Atı TEMA

Vakıf, açıklamasının en büyük yalanını ise şu cümlelerle belirtmiştir:

"Hangi meslek grubundan olursa olsun hiç bir Mütevelli-mizin, Yönetim Kurulu üyemizin veya gönüllümüzün kendi çıkarlarına göre Vakfı yönlendirilmesi söz konusu dahi olamaz. Böyle bir teşebbüs de bugüne kadar yaşanmamıştır."

Değil böyle teşebbüs, bire bir deneyimler dahi, TEMA'yı az çok tanıyan herkesin hafızasında halen tazeliğini korumaktadır.

TEMA bugüne dek mütevelli heyetinde yer alanlardan yalnız Nihat Gökyiğit'in Karaburun'daki RES'lerini örtbas etmeye çalışmamıştır. TEMA; Rahmi Koç'un Koç Üniversitesindeki orman katliamını, Orhan Yavuz'un Loç Vadisi'ndeki orman katliamını ve HES projesini, Asım Kocabiyik'in

Aksu Vadisi'ndeki dere katliamını ve HES projesini ve daha pek çok katliamı örtbas etmiştir. TEMA, aslında mütevelli heyetindeki patronların karşısına çıkacak muhalefeti öngörerek yaşam savunucularının mücadelesini yıpratmak, yönlendirmek ve etkisizleştirmek için kurulmuş bir Truva Atı STK'dır.

TEMA Gönüllüleri Yönetim Kurulundan Onay Almadan Hiçbir Şey Yapamazlar

TEMA'nın Yönetim Kurulu; Mütevelli Heyeti'nin taşeronudur. Yönetim Kurulu üyelerinin, Mütevelli Heyeti ile aile ilişkileri olması ya da şirketlerinin çalışanları olması tesadüfi değildir.

Dahası, Mütevelli Heyeti TEMA'nın sembolik bir kurucu heyeti değil, aynı zamanda işleyiş ve idaresini biçimlendiren ve yürüten asıl yapıdır.

Vakıf, yönetim kurulu onayı olmaksızın, üyelerinin ve gönüllülerinin herhangi bir açıklama, bilgilendirme veya etkinlik gerçekleştiremeyeceğini "Kurumsal Yönetim Beyanı" kitapçığında şöyle belirtmiştir:

"Vakıf tarafından yapılacak her tür kamu açıklaması ve verilecek her tür haber bir bilgilendirme politikası dâhilinde olur. Yönetim Kurulu bilgilendirme politikasının

oluşturulması ve uygulanmasının sağlanması ile sorumludur."³

TEMA Vakfının bu değişmez kurallarını örnek bir işleyişle anlatmak gerekirse:

"Bir TEMA gönüllüsü kendi yaşadığı bölgede herhangi bir doğa kıyımına karşı kamuoyunu bilgilendirme faaliyeti göstermek istediğinde bunu bölge temsilcisine bildirmek zorunda; temsilci de bunu yönetime bildirmeli ve ancak onaylanırsa bu bilgilendirme faaliyeti yapılabilir."4

Samimi ve doğayı seven herhangi bir TEMA gönüllüsü, bir doğa katliamına müdahil olmak istediğinde, yönetim izni olmadan bununla ilgili bir halk bilgilendirmesi bile yapamamaktadır.

Israrla anlatmaya çalıştığımız şey, TEMA içerisinde yaşamı savunan on binlerce gönüllünün, TEMA mütevelli heyeti başta olmak üzere yönetim kurulu ve alt organlarının onayı olmadan herhangi bir faaliyet gösteremediğidir."⁴

TEMA Temsilciliklerinin İçgörüsü

Yerellerdeki TEMA etkinliklerini düzenleyen temsilciler ve gönüllülerin, içinde buldukları örgütlenmenin amacını ve hedefini 15 yıl gibi uzun süreler

boyunca fark edememesi şüphe konusudur. Söz konusu gizemli Gönüllü'nün ifadesi ise bunun en acı örneklerinden.

"İzmir TEMA'yı yeniden kuracaklar ama biz artık orada olmayacağız. Yönetim Kurulu Başkanı Deniz Ataç, patronlar tarafından TEMA'nın başına oturttukları biri. TEMA, Hayrettin Karaca ile güzeldi. Şimdi o da artık hiçbir şeye karıştırılmıyor."

Keskin biçimde görüldüğü üzere Gönüllü, eski TEMA'yı özliyor. Yücelttiği Hayrettin Karaca'nın patronu olduğu fabrikaların atıkları ile katlettiği toprakları halen hafızalardan silinmemişken; TEMA'nın mahir temsilciliği İzmir'in bu deneyiminin daha nice TEMA gönüllüsünü etkilemesi dileğiyle.

Dipnotlar:

- 1) http://www.tema.org.tr/web_14966-2_1/entitiefocus.aspx?primary_id=1342&target=categorial1&type=2&detail=single
- 2) http://www.tema.org.tr/web_14966-2_1/neuralnetwork.aspx?type=78
- 3) <http://www3.tema.org.tr/Sayfalar/Hakkimizda/Pdf/KurumsalYonetimBeyani.pdf>
- 4) <http://anarsistfaaliyet.org/sokak/tema-vakfi-hesci-sirketlerin-truva-atidir/>

TEMA Gönüllülerine Açık Çağrı

Yaşamı yok eden şirketlere ve devlet politikalarına karşı mücadele etmiş, mücadelesini TEMA vakfı bünyesinde sürdürmüş TEMA gönüllülerine çağırımızdır!

Çok sayıda TEMA gönüllüsünün, TEMA İzmir temsilciliğinin kapatılmasının ardından duydukları üzüntüyü anlayabiliyoruz. Bunca ekolojik yıkımın, yaşamı yok eden enerji tesislerinin, yakılan, katledilen ormanların, baraj suları altında kalan köylerin bulunduğu bir coğrafyada söz konusu adaletsizlikleri görmemek, buna karşı gelmemek elde değildir. Pek çoğumuz mevcut adaletsizliklere karşı mücadele etmeye meyilli iken ağaçları, doğayı koruduğunu söyleyen, çocuklarla ağaçlar diken kuruluşlara sempati duymamız da bu bakış açısıyla kaçınılmazdır.

Bu kuruluşların en popülerlerinden TEMA, çok büyük bir hata yapmış, kendi elleriyle İzmirli gönüllülerini; vakfın kendisini, varlığını ve amacını sorgulamaya itmiştir. Bu sayede İzmir ve ilçelerindeki pek çok yaşam savunucusu artık TEMA'nın; kurucu patronlarının sahibi olduğu RES'ler nedeniyle ağaçların kesilmesine karşı olmadığını farkına varmıştır.

Açıktır ki TEMA, yönetim kurulundaki, kurucu heyetindeki kişilerden; destek aldığı kurumlardan ve hizmet ettiği amaçlardan ötürü biz yaşam savunucularını etkisizleş-

tirmeye çalışan çevreci görünümü bir Truva atından başka bir şey değildir.

Dileriz ki TEMA'nın bugün bir kez daha ortaya çıkan gerçek yüzü Anadolu'nun tümünde mücadele veren yaşam savunucularına etkide bulunur, tüm TEMA temsilcilikleri gönüllüler tarafından birer birer kapatılır.

Çağrımız senelerdir omuz omuza mücadele verdiğimiz, yeri geldiğinde karlar altında şirket önlerinde oturduğumuz, yeri geldiğinde vadilerde kolluk kuvvetlerinden şiddet gördüğümüz, yeri geldiğinde iş makinelerinin önüne atladığımız, samimi arkadaşlarımızdır:

Bize temas eden tüm vakıf, dernek ve STK'ların kimler tarafından ne amaçla kurulduğuna, nerelerden destek aldığına, şirketlerden ve devlet kurumlarından fon alıp almadığına dikkat edelim. İlişkilendiğimiz örgütlenmelerin bugüne kadarki yaptıklarını ve yapmadıklarını yazdıklarını ve söylediklerini inceleyelim. Şirketlerle ve devlet yetkilileri ile asla masaya oturmayalım, ikna etmeye çalışmayalım. Bizi uzlaşmaya iten Truva atı kişi, vakıf, dernek ve STK'ları vadilerimizden, eylem alanlarımızdan uzak tutalım. Yaşam alanlarımızda şirketlere ve devletlere karşı mücadelemizi örgütlü bir biçimde sürdürelim!

Patika Ekoloji Kolektifi

Katil Limak Botan'dan Defol

Siirt'in Botan Çayı üzerinde yapılan Alkumru Barajı'nın, 24 Ağustos günü kapaklarının açılması sonucu, dere kıyısında piknik yapan onlarca insan suya kapıldı. Katliamda, en az 6 insan yaşamını yitirdi.

Patika Ekoloji Kolektifi, yaşanan katliam sonrasında, barajın sahibi olan ve İstanbul'da bulunan Limak Holding önüne yürüyüş gerçekleştirdi. Yürüyüş esnasında yol kapatılarak, "Katil Limak, Botan'dan Defol", "Katil Şirketler, Vademizden Defolun", "Ya-

şamı Yok Eden Enerjiye Hayır" sloganlarıyla plazaların, şirketlerin olduğu sokağa girildi. Buradan da "Bütün Şirketler Katildir", "Savaşta Barışta Kapitalizm Öldürür" sloganlarıyla şirket önüne gelindi. Burada şirketin özel güvenliğini engellemeye çalışırken, yaşam savunucuları ise katil şirketin güvenliklerine izin vermedi.

Patika Ekoloji Kolektifi adına basın açıklamasını okuyan Özgür Erdoğan, "Açıkçası devlet ve şirket, gözümüzün içine

baka baka, arsızca yalan söylüyor! Fakat biz bu yalanları ve bu yalanları söyleyenleri tanıyoruz. 17 Ağustos depreminden tanıyoruz, 2004 Pamukova hızlı tren katliamından tanıyoruz, Soma'dan tanıyoruz ve bu toprakların dört bir yanına yayılan, kaza kader diye unutturmaya çalıştığınız katliamlarınızdan tanıyoruz" şeklinde konuşurken, devletin kolluk kuvvetleri şirket önüne barikat oluşturdular. Basın açıklanması okunduktan sonra, eylem imzacılarından Peri Suyu Koruma Platformu adına Eren Akyol ve Munzur Koruma Kurulu'ndan Yılmaz Yurdakul da açıklamalarda bulundular.

Şirket önündeki yaşam savunucuları; "Kapitalizmin, devlet-sermaye ilişkisinin, yaşamlarımıza dokunduğu her alanda karşılıklarına çıkacağız. Katil şirketleri ve katliamcı politikalarını teşhir edeceğiz" dedikten sonra, çağrıcı kurumların isimleri okunarak eylem sonlandırıldı.

Sivens Ormanında Direniş Sürüyor

1 Eylül'de, devletin kolluk kuvvetlerince başlanan baraj yapımına karşı, bölge halkı ve yaşam savunucusu ZAD(zone à défendre) "korunacak bölge" polisle çatıştı. Çatışmada 10 ZAD'lı yaralandı. Sivens Ormanı'nda bulunan Tesco Nehri üzerine yapılacak olan baraja karşı gelen bölge halkı ve yaşam savunucusu ZAD doğal yaşamı savunmak için mücadeleye devam ediyor. Nehrin üzerine yapılacak olan baraja beraber, en az 94 hayvan türü ve 353 endemik bitki türü yok edilecek. Sivensde, 8 Eylül akşamı yağmuru da fırsat bilerek direnişçiler sert polis saldırısına maruz kaldı.

Ka'poor Savaşçıları Kerestecilere Karşı

Brezilya'daki yerli kabilelerden Ka'apor savaşçılarından bir grup, Amazon ormanları Alto Turiacu havzasında ağaç kesimi yapan ekibi bağlayarak, başlarında nöbet tutmaya başladı. Yerliler, ekibin ağaç kesiminde kullandıkları araçlarını da ateşe verdi.

Yaklaşık 5,5 milyon kilometrekarelik alanı kaplayan Amazon yağmur ormanları, dünya üzerindeki tropikal ormanların yarısından fazlasını oluşturuyor. Amazon ormanları, 40 binden fazla ağaç ve 130 binden fazla hayvan çeşidine ev sahipliği yapıyor. Yağmur ormanlarının yüzde 60'ının yer aldığı Brezilya, Amazon ormanlarındaki ağaç kesme oranının, 2012'nin Ağustos ayından 2013'ün Temmuz'una kadar olan sürede, yüzde 28 oranında arttığını açıklamıştı.

Peru'da Dört Yaşam Savunucusu Katledildi

Peru'da ormancılık faaliyetlerine karşı çıkan Ashaninka topluluğuna mensup dört yerli yaşam savunucusu, Brezilya'ya giderken sınır yakınında öldürüldü. 2012 Dünya Bankası raporuna göre Peru'nun ihracatının yüzde 80'i yasadışı ağaç kesiminden geliyor.

Yayımlanan bir rapora göre, 2002-2013 yılları arasında 908 kişi doğa mücadelesine katıldığı için öldürüldü. Maden, toprak hakkı ve ağaç katliamlarıyla ilgili mücadelelerde şiddetin dozu yükselirken, Latin Amerika ve Asya Pasifik ülkelerinde ölümlerle sonuçlanan şiddet sayısı fazlalığı dikkat çekiyor.

Yeniceşihler Halkı, Taşocağı Çalışmasını Durdurdu

Bolu'nun Mudurnu ilçesine bağlı Yeniceşihler Köyü halkı; ekolojik dengeye, yetiştirdikleri tarım ürünlerine ve içme suyu kaynaklarına zarar verecek taş ocağının köylerine yapılmasını engellemek için, geçtiğimiz 1 Mayıs'ta eylem başlatmıştı.

Taş ocağına giden yola pankartlar asan köylüler, nöbet tutarak iş araçlarının geçişine izin vermemiş, taş ocağına çıkan yolun kenarına da baraka yaparak dönüşümlü olarak nöbet tutmaya başlamışlardı. Taş ocağı yapımının

iptali için Sakarya Bölge İdaresi Mahkemesi'ne de Mayıs ayında dava açılmıştı. Süreç devam ederken, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan 2022 yılına kadar taş ocağı işletme ruhsatı aldığını açıklayan Köroğlu Beton adlı şirketin yetkilileri, işletme sırasında kullanılacak patlayıcıların gürültü kirliliğine yol açmayacağını savunarak, çevresel kirliliğin de insan sağlığını tehdit etmeyecek düzeye indirildiğini öne sürmüşlerdi.

Köy halkı; beş aylık süre boyunca çeşitli zorluklara

karşı mücadele etti; şirket yetkililerinin ve jandarmasının, köyün kadınlarına da uyguladığı baskılara karşı kararlı olduklarını gösterdiler. Taş ocağı şirketi yetkilileri, köyde "Bunlara sadece şu aile karşı çıkıyor, aslında biz köyünüzü destek olmaya hazırız" ifadeleriyle direnişi kırmaya çalıştılar ancak başarıya ulaşamadılar.

Gelişmelerin ve 4 ayı bulan direnişin ardından; Sakarya 2. İdare Mahkemesi, itiraz yolu kapalı olmak üzere yürütmenin durdurulmasına hükmetti.

Balıkesir'de Gıdanın GDO'suz Üretimi

Röportaj: Hakan Aşıcı

Şehrin tüm karmaşasına rağmen, etrafı saran market zincirlerinin içinde, Balıkesir'in ilk yerleşim yerinde eskiye dair nadir de olsa yıkılmadan ayakta duran yapılardan biri olan Saat Kulesi ve suyun parasız olduğu günleri hatırlatan büyük şadırvanın karşısındaki pasajda ufak bir dükkan...Eski usül üreten, ürettiklerini paylaşan çünkü bu sistemin içinde böyle nefes alınabileceğini düşünen bir ürün paylaşma ve dayanışma kolektifi... Yaşam Dostu Ürün Grubu'ndan Nezih Gençler'le yaptığımız röportajı sizlerle paylaşıyoruz.

Meydan: Yaşam Dostu Ürün Dayanışma ve Paylaşım Grubu'nun öncelikli amacının ne olduğundan biraz bahsedersiniz mi?

Nezih GENÇLER: Yaşamsal bir zorunluluk olan gıdanın, büyük tekellerin elinde GDO'larla sağlıksız hale getirildiğini gören bizler, köylerdeki küçük üreticilerle kentlerdeki tüketicileri aracı ve kar mantığı gütmeyen bir yolla bir araya getirip halkın kendi öz örgütlenmesiyle GDO'suz gıdaya ulaşabileceği, sistemin dışında bir alan açmaya çalışıyoruz. Bunu yaparken de büyümek gibi mantığımız yok. Sadece bizim gibi yerelde üretim ve tüketim ilişkisini geliştiren grupların çoğalmasını ve bu şekilde yaşamlarımızı bu tekellerin elinden kurtarmayı amaçlıyoruz.

Grubunuzun temel hedefi ve sizin buradaki rolünüzden biraz bahsedersiniz mi?

Geleneksel yöntemlerle üretim yapan küçük üreticilerin tüketicilerle dayanışma içinde olmaları sadece sağlıklı gıdayı üretmek ve buna ulaşmak için değil aynı zamanda, bu kültürün yaygınlaşması için de gerekli. Bu gereklilikten ötürü buradayım. Bunun

yaşamsal bir zorunluluk da olduğu belli.

Burada olmamın nedeni sadece sevdiğim insanlarla iş yapmak değil. Son zamanların moda deyimleriyle "organik gıda" ve "çevrecilik"le alakalı da değil. Bu işin içerisinde girenlerin bir kısmı toprağa duydukları nostaljik özlemlerle, diğer bir kısmı da "Bu işte para var, köşeyi döneriz" düşüncesizliğiyle bu işi yapıyor. Burada oluşumun nedeni; öncelikle kendi yaşamsal çıkarlarım için; yakınlarımlarımın, dostlarımlarımın ve insanlığın gerçek ve nihai çıkarları içindir...

Grup aslında tüketicilerden oluşuyor. Temel meselemiz geleneksel yöntemlerle doğal ürünleri üreten üreticilere ulaşip biyoçeşitliliği korumak; tohumların herkesin ulaşmasını ve bu yolla özgürce üretimini sağlamak. Para-kar bataklığına saplanmamak. Gıda üretimi yalnızca üreticilerin değil, tüketicilerin de sorunudur. Aynı şekilde tüketicilerin de sorunlarıdır. Bu iç içe bir ilişkidir.

Mevcut sistem içinde beslenme ve tüketim alışkanlıklarımıza ilişkin ne kadar konuşursak ko-

nuşalım için içinden çıkamayız. Beslenme ve tüketim sorununu somut ve pratik bir ilişki içerisinde aşabiliriz. Bugün "masum" olarak görülen birçok ayrıntı, yarın karşımıza yaşamımızı tehdit eden bir "veba" ya da "kanseri" devri olarak çıkacaktır. Kardeşliği, dayanışmayı, güveni ve sevgiyi bu ilişki biçimlerinin içine sokmazsak, yaşamımızı asla savunamayız.

Mevcut sistem içinde nasıl bir üretim ve tüketim ilişkisi örgütlemeye çalışıyorsunuz?

Temel olarak "artizan" denilen, küçük üreticiler tarafından doğal, katkısız, kimyasal gübresiz, yerel yöntemlerle üretilen tarım ve hayvancılık ürünlerini destekliyoruz. Bu ürünlerin tüketicilerle buluşmasına katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Diğer bir amaç da "patent yasaları" ve "sertifika" yöntemleriyle yok edilmek üzere olan yerel tohumların korunup, özgür üretim ve dolaşımının sağlanmasıdır. Tarımsal biyoçeşitliliğin korunması ve geliştirilmesi için bu husus önemlidir.

Tüketiciler olarak, beslenme ve bu besinleri elde etme alışkanlıklarımızı sorgulamalıyız. GDO'suz gıdalara ulaşmak için yerel gruplar oluşturarak marketlerin ekonomik hesaplarından kurtulmak için paylaşım örgütlenmelerini yaşama geçirmeliyiz. Bu doğal bir zorunluluk...

Biz marketçilik yapmıyoruz. Buradan kar edip, para kazanıp zengin olmayı hedeflemiyoruz. Evet, ne yazık ki ticaret yapmak zorundayız bu sistem içinde. An-

cak bunu nasıl yapacağımız bizim elimizde. "Doğa ve toplum için" ilkemizden asla ödün vermeyeceğiz. Grubumuzun deposu, paylaşım merkezi ve bir de dağıtım için taşıtı var. Kira, elektrik, su, işgücü gibi temel masrafları, taşıt masraflarını karşılırsak burası yaşamaya devam eder. Bizim de zaten bundan fazla bir beklentimiz yok.

Gücümüz az çok belli. Hedefimiz ekme merkezli olarak aylık 1500 adet olabilir. 1500 ekmeği tüketen arkadaşlarımızın diğer gıda ihtiyaçlarını da tedarik edebilecek durumda olabiliriz. Talepler hedefleri aşarsa, bizimkine benzer yeni gruplar oluşturulması gerekir. Bunun için deneyimimizi, bilgimizi, işgücü desteğimizi sunarız.

Amacımız, önce Balıkesir'i, sonra İstanbul'u, sonra da Türkiye'yi doyurmak ya da bir bölgedeki pazarı ele geçirmek, genişlemek ve büyümek değil. Hedeflerimizden biri yerinde üretim-yerinde tüketimdir. Yapacaklarımızın sınırı, ürün kalitemizi ve ilkelerimizi koruyacak kadar üretim gücümüz ve denetim kabiliyetimizdir. Tabi bir de bunlara uygun ürün bulabilmemiz.

Ekleme istediğiniz bir şey var mı?

Bizimkine benzer tüketici dayanışma grupları kurmak isteyen arkadaşlar için Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri grubumuz ve ürünlerimizle ilgili deneyim ve bilgi paylaşımlarında bulunuyoruz. İlgilenenleri bekleriz.

Acrophobia

"Büyüklik peşindeler insanlar. Göğe, tanrı katına kadar bir kule inşa etmeye giriştiler."

Merve Arkun

mervearkun@meydangazetesi.org

Babil Kralı Nebukadnezar'ın Kraliçe Amytis için yaptırdığı bahçelerde; meyve ağaçlarıyla, çiçeklerle, şelalelerle, türlü egzotik hayvanlarla dolup taşan Babil'in Asma Bahçeleri'nde başladı belki de hikâye; bahçelerin ortasında bulunan, bulutlara uzanan kule başlangıçtı. Asma bahçelerinin içine, bundan binlerce yıl önce inşa edilen Babil Kulesi, yükseğe, daha yükseğe çıkmanın ilk adımlarındandı.

Tanrı'ya ulaşmak isteyen Babil halkı, inşa ettiği kuleyle çok

yükseklere, bulutların üstüne çıkmaya çalışsa da olmadı. Tanrı, kendisine ulaşmak isteyen insanların kendini beğenmişliğine kızınca, insanları birbirinden ayırdı, kule yerle bir oldu.

Tabi ki Babil'de başlayan "göğe uzanma macerası" burada son bulmadı. Mısırlıların piramitleri, Çinlilerin pagodaları, Hristiyanların çan kuleleri, Müslümanların minareleri, Mezopotamyalıların zigguratları... Tarih boyu göğe

yükselen binalar kimi zaman dinin, kimi zaman yönetenin ama her zaman iktidarın simgesi oldu.

İnsanlık tarihinin başlarından bu yana, hep daha yükseklere çıkmaya, yükselmeye çalışanlar oldu. Daha yüksekte bakıp her şeyi görmek, daha yükseğe çıkıp en yukarıda olmak isteyenler. Kimileri en yukarılardan aşağıya bakıp dururken, kimileri de en aşağıdan baktı yukarıya, baktıkça başı döndü, başı döndükçe korktu yukarılardan.

"Otorite, giderek "yükselen" mekânsal araçlar vasıtasıyla topluma sızarken, mimariyi de bu noktada araçsallaştırır."

İdeolojik Aygıt Olarak Mimari

Mimarlık ya da mimari, fiziki yapıların tasarlanmasını ve inşa edilmesini kapsasa da, farklı disiplinlerle doğrudan ilişkili. Teknolojinin ilerlemesiyle gelişen mimari, zaman içerisinde farklı disiplinlerle ilişkilendirilmiş, kendi dışındaki alanları etkilemiş ve bazı zamanlar bu alanları da belirlemiştir.

İdeolojiler, iktidarı elinde bulunduran egemenlerin ideolojisini örtük şekilde taşıyan "ideolojik aygıtlar" ile bireylere aktarılır; mimari de bu aygıtlardandır. Mimarlığın ortaya koyduğu ve onun nesnesi olan fiziksel mekan ise, genel kanının aksine, insanların yalnızca "temel ihtiyaçları"ni karşılamakla kalmamış, gelişen uygarlıkla ideolojik bir misyon üstlenmiştir. Mimarlığın somutluğa kavuşturduğu mekân, bu ideolojik aktarımın gerçekleştiği bir ortamdır. Bu mekân aynı zamanda, iktidarın varlığını halka dayatması, iktidarı normalleştirme ve meşrulaştırması görevini de üstlenir.

Eski Mısır'dan bugüne, erkek egemen toplum yaşamının, otoritenin, iktidarın baskınlaşarak devam etmesinde, mimariyle görünür kılınan "fallik kültür"ün etkisi büyüktür. "Fallus/erkek cinsel organı"nın simgeleştiği gökdelenlerde, kulelerde, kısacası tüm yüksek yapılarda "erk" normalleştirilmiş ve ataerkil toplum biçiminin devamlılığı sağlanmıştır.

Yükseklere yapılmış tapınaklar, şatolar, kuleler... mimarinin zaman içerisinde gelişip, etkisi-

edilen adliyeler; dışında kalanın kendini aciz ve güçsüz hissetmesine sebep olarak, "kutsal"a ibadeti dayatan dini mabetler; toplumsal denetim mekanizmalarının en belirginini ve serti olan, altındakilerle yönelik bir baskı ve şiddet inşasına dönüşen gözetleme kuleleri... iktidarın mimarisine yalnızca birkaç örnektir.

Küçük ve alçak binaların aksine, giderek artan büyük ve çok katlı yüksek binalarsa, yukarıda bahsi geçenlerin sıkça görülen halidir. Otorite, giderek "yükselen" mekânsal araçlar vasıtasıyla topluma sızarken, mimariyi de bu noktada araçsallaştırır. Metrelerce yükseklikte anıtlar, güvenlik gerekçesiyle inşa edilen kuleler, ucu bucağı görünmeyen gökdelenler dışında kalan her insan için bu durumun kendisi, bir korkuya yol açar: Yükseklik korkusu.

Aşağıda Kalanların Fobisi: Yükseklik Korkusu

Çok sık duyduğumuz, hatta belki bizlerin de mağduru olduğumuz yükseklik korkusu, tıp literatüründe akrofobi, kişinin yüksek yerlerde duyduğu aşırı korku olarak tanımlanır. Yükseklik korkusu olan kimse, dikey mesafeyi olduğundan daha derin görürken, böylesi durumlarda hissettiği yoğun kaygıyla panikler. Panik kalp atışlarını hızlandırır, kişi bastığı yerin ayağının altından kayacağını zanneder, her an düşecekmiş gibi hisseder. Korku, giderek bir travma haline alır.

Anne ya da babasında yükseklik korkusu olduğunu gören bir çocukta da, akrofobi görülme ih-

kadar çoktur.

Toplumun bir kısmının kendini daha küçük, daha aciz ve daha güçsüz hissetmesi için giderek yükselen binalar, yükseklik korkusunun temel sebeplerinden sayılabilir. Dışında kalanı küçülten, ona aşağıdan bakmak zorunda olanı hiçleştiren yapıların

“Yükseklik kompleksi olan bir burjuva yüksek binalardan baktığında, aşağıdakileri yalnızca fiziki manada "küçük görmez". Kompleksli kişiler yükseğe ulaşamayan herkesi, küçük görür, hor görür ve aşağılar.

giderek yaygınlaşması, akrofobinin görülme oranını da giderek arttırır. Kendinden metrelerce büyük, sonunu bile göremediği binaların gölgesinde yaşamak zorunda bırakılanlar, tüm yaşantılarının "yüksektekiler" tarafından denetlendiğinin farkındadır ve kişinin her an izleniyor, denetleniyor, takip ediliyor oluşu da, kişi üzerinde paniği arttırır ve zaman içerisinde bir travmaya dönüşür.

Onlar, metrelerce yükseklikte beton dökerken, sıva yaparken, elektrik çekerken, cam silerken akrofobiyi hissetmeye, "yüksekten" korkmaya başlar.

Aşağıdakiler için hal böyleyken, yukarıdakiler için de yükseğe çıktıkça işler değişir.

Bir Burjuva Hastalığı: Yükseklik Kompleksi

Aşağıdakilerin aksine yukarıda olanlar yüksekliğin korkusunu değil, kompleksini yaşarlar. Psikolojik bir rahatsızlık olan yükseklik kompleksi, "kendini üstün görme" hastalığı olarak açıklanır. Akrofobi kadar yaygın olmasa da, yükseklik kompleksi de sık görülen bir rahatsızlıktır.

Yükseklik kompleksi olan herhangi biri, kendisi dışındakilerin fikirlerini önemsemez, bu ve benzer sebeplerle de çevresine yönelik ciddi rahatsızlıklar yaratır. Yükseklik kompleksinin tedavisi, kişinin kendini tanımasından ve ona yardımcı olacak insanlara danışmasından geçer. Ancak yükseklik kompleksi olan hastalar, genelde tedaviyi kabul etmezler.

Zaten bu tanımının dışında, yükseklik kompleksinin de farklı tanımları vardır.

"Yükselme arzusu" ve iktidar hırsıyla yakından ilişkili olan

burjuva sınıfına özgü kompleksin görüldüğü kişiler, kibirli ve bencilidirler. Bu kişilerin, her zaman daha yükseğe çıkmalarındaki öncelikli amaçlardan biri, aşağıdakilerden olmayı istememeleridir.

Yükseklik kompleksi olan bir burjuva yüksek binalardan baktığında, aşağıdakileri yalnızca

fiziki manada "küçük görmez". Kompleksli kişiler yükseğe ulaşamayan herkesi, küçük görür, hor görür ve aşağılar. "Ondan olma kudreti"ne erişemeyen ve aşağıda yaşamak zorunda bırakılan herkese "yukarıdan bakar". Yüksekteki burjuva, bulutlara uzanan binasında efendiliğini yaşarken, toplumsal denetim görevini de üstlenir. Ondan olmayı "aşağılar", ve aşağıya mahkûm ettiklerini her daim kendi yüksekliğinin gölgesinde, onun ezilmesinde yaşamaya mecbur bırakarak, kendi varlığının da sürekliliğini sağlar.

Kendini aşağıdakilerden yalıtılmak için ulaşabileceği "en yükseğe" çıkanların kompleksi de aslında sıradan bir hastalık değildir. Yükseklik kompleksi, burjuvanın iktidarını sağlamlaştırmak ve kalıcılaştırmak için başvurduğu bir aygıttır.

Yüksektekiler ve aşağıdakiler arasındaki çelişki, her zaman için kaçınılmazdır.

Kibiriyle aşağılara bakıp, oradakileri "küçük görenler"in başını döndüren; metrelerce yükseklik değil, içlerindeki iktidar hırsıdır. Aşağıdakileri metrelerce yükseklikten korkutan ise, "yüksekliğin kendisi" değil, yükseklikten birine dönüşme korkusunun kendisidir. Yukarıdakilerin efendiliklerini süreceği binaları inşa etmek için metrelerce yükseğe çıkan aşağıdakiler, "yükseklik"ten değil, onların yaşamlarını hiçleştiren yukarıdakilerin iktidarından korkarlar. Ama bırakmazlar kendilerini, onlardan biri olmamak için, bencilleşmemek, iktidar hırsına bürünmemek, "düşmemek" için koyarlar her tuğlayı.

Onları bir kulenin tepesinden, bir binanın çatısından, bir rezidansın 32. katından aşağıya atıp katletmeye çalışanlara inat direnirler.

“İnsanlık tarihinin başlarından bu yana, hep daha yükseklere çıkmaya, yükselmeye çalışanlar oldu. Daha yüksekte bakıp her şeyi görmek, daha yükseğe çıkıp en yukarıda olmak isteyenler.

ni arttırmasına örnek verilebilir. Bahsi geçen birçok mimari yapının gerisinde, bazı durumlarda "savunma" amacı egemen olsa da, yapının sahibi olan kişinin (kral, derebeyi, rahip vb.) komplekslerinin etkisi de yadsınamaz. Aslında böylesi yapılar, yöneten kişinin, iktidarı altındakileri yönetimsel ya da mistik açıdan, baskı altında tutması için inşa edilmiştir. Kamu yapıları içinde devlet yönetiminin gücünü en iyi şekilde göstermesi istenen ve bu sebeple daha yüksek/daha büyük/daha ihtisamlı inşa

timali yüksektir. "Aşağıya itilme paranoyası" olarak da ifade edilen bu korkunun tedavisi, korkunun kendisiyle yüzleşmekten geçer. Ancak, eğer kişi bu yüzleşmeye hazır değilse, yüzleşme aşaması da bir travmaya dönüşebilir.

Aslında, yükseklik korkusunun, bu bildiğimiz anlamı dışında, başkaca açıklamaları da mevcuttur. Böylesine yaygın olan bir korkunun sebepleri, korkunun toplumda görülme oranı

YUNANİSTAN'DA YENİDEN DOĞRUDAN DEMOKRASİ

Didem Deniz Erbak & Furkan Çelik

Selanik'te düzenlenen Doğrudan Demokrasi Festivali'nin üçüncüsü bu sene 3-5 Eylül tarihleri arasında Aristoteles Üniversitesinde gerçekleşti.

Festivalin ilk gününde Yunanistan'ın güney doğusunda altın madeni projelerine karşı mücadele veren Halkidiki halkı ve çalıştıkları fabrikayı işgal ederek öz-yönetimle işleten ve yeniden üretime geçen Vio.Me. işçileri konuştu. Panelde ana hatlarıyla mücadelelerin ortaklaştırılmasından ve dayanışmanın nasıl büyütülebileceğinden bahsedildi. "Sorunlarımız aynı, düşmanlarımız ortak. Bu yüzden birliğimizi güçlendirmeliyiz." mesajı verildi.

İkinci gün konuşmalarında Kanada, İtalya, Japonya ve Fransa'dan katılan anti-otritör oluşumlar "commons" (kamusal ya da kolektif) kavramı üzerine bir tartışma gerçekleştirdiler.

Festivalin üçüncü ve son gününde gerçekleştirilen, Devrimci Anarşist Faaliyet adına Alp Temiz'in de konuşmacı olarak katıldığı kapanış panelinde, Bosna'dan Minel Abaz, Saraybosna başta olmak üzere tüm Bosna'da yükselen faşizmin ve anti faşist hareketin gelişimini aktardı. Panelde Hollanda'dan RorMag editörlerinden Jerome Roos "Ölmekte olan dünyanın yerine doğan yeni dünyada patlak veren isyanlar" başlığı altında gerçekleştirdiği konuşmasında son süreçte birbiri ardına gelişen toplumsal isyanların siyasi arka planını ve birbirine olan etkilerini yorumladı. Alp Temiz ise Devrimci Anarşist Faaliyet adına yaptığı konuşmasında "Taksim Gezi İsyanından Geriye Ne Kaldı?" başlığıyla bir sunum gerçekleştirdi. Bir önceki yıl yine Doğrudan Demokrasi Festivali'nde ayrıntılı olarak Taksim Gezi isyanından ve

onun toplumsal etkilerinden, sonrasında gelişen mahalle forumlarından ve mahalle forumlarında doğrudan demokrasinin işleyip işlemediğinden bahseden Alp Temiz bu sunumda yalnızca Taksim Gezi İsyanından sonraki toplumsal politizasyonun değişimini inceledi.

Politik olarak gittikçe homojenleşen ve liberalleşen algılarda toplumsal muhalefetin örgütsüzleştirildiği, bireye indirgenen bir dönemde Soma katliamı ile sonrası kapitalizme karşı verilen mücadelede örgütlülüğün şart olduğunun toplum nezdinde daha anlaşılır hale geldiğine değindi.

Öte yandan özellikle Taksim Gezi İsyanıyla birlikte artan toplumsal muhalefetin, AKP

ve Erdoğan karşıtlığına indirgenerek etkisizleştirilmesine vurgu yaptı. AKP karşıtlığıyla seçimlerden medet uman siyasi partiler ve örgütlerin, yerel seçimler ve cumhurbaşkanlığı seçimleri ile üst üste yenilgiye ve hayal kırıklığına uğrayarak derin bir sessizliğe gömüldüğünden bahsetti.

Taksim Gezi İsyanının ve diğer toplumsal olayların yarattığı politizasyonu seçimlerde oy'a dönüştürmeye çalışan siyasi yapıların; mücadeleye yeni adım atmış olan bireylerin algılarında yeşeren umudu seçimlere kanalize ettiğinden ve seçimlerde gerçekleşen yenilgilerle de bu bireylerde umutsuzluğa ve devrime olan inancın yitmesine yol açtığından bahsetti. Tıpkı bugün, geçmişte yaşadığı

ği yenilgilerin etkisiyle "Biz zamanında çok mücadele ettik olmadı, sen kendini kurtarmaya bak" propagandası yapan ebeveynler gibi bu yenilgiyi içselleştiren günümüz gençlerinin bir on sene sonra kendi çocuklarına aynı propagandayı yapan ebeveynlere dönüşebileceği örneğini verdi.

Festival süreci boyunca festivale katılan siyasi grupların yanı sıra suyun ticarileştirilmesine karşı mücadele eden grupların, üretim ve tüketim kooperatiflerinin, çeşitli kitapevlerinin ve Vio.Me. işçilerinin ürettiği temizlik malzemelerinin tanıtımı ve ürün satışları yapıldı.

Patronlarla Devlet El Sıkışırken Selanik Halkı Sokaklardaydı

Üç gün süren festivalin ardından 6 Eylül günü Selanik'te kapitalist şirketlerle Yunan devletinin yöneticilerinin pazarlık konferansına karşı bir yürüyüş gerçekleştirildi. Aralarında Yunanistan başbakanı ve bakanlarının ve Yunanistan'daki en büyük holdinglerin patronlarının da olduğu konferansın katılımcılarını korumak için Atina dahil pek çok şehirden otuz binin üzerinde polis Selanik'e getirildi.

Aristoteles Üniversitesi önünde toplanan Doğrudan Demokrasi Bloğu pankartının arkasında Antiotoriter Hareket, Vio.Me. işçileri ve Halkidiki'de madenlere karşı mücadele veren köylüler ortaklaşa bir kortej oluşturdu.

Devrimci Anarşist Faaliyet de, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da, Doğrudan Demokrasi Bloğu içerisinde "Anarşist Devrime Faaliyetle" pankartıyla ve kara bayraklarıyla yürüyüşe katıldı.

Konferansı protesto etmek için sokaklara çıkan on binlerce kişi Selanik içerisinde uzun bir yürüyüş gerçekleştirdi. Yürüyüşe katılımın fazla olması nedeniyle dükkanların büyük bir bölümü kepenk kapattı. Yürüyüş sırasında sık sık kapitalizme ve devlete karşı sloganlar atılırken yürüyüş kortejlerini sağlıklı sollu ablukaya alan polis, eylemcileri sürekli provoke etti.

Geçtiğimiz yıl kapatılan, ardından işsiz kalan işçilerinin binayı işgal etmesiyle bu sefer özyönetimle yeniden yayın yapmaya başlayan Yunanistan Devlet Radyosu ve Televizyonu'nun (ERT) önüne gelindiğinde Doğrudan Demokrasi Bloğu korteji ERT binasına dayanışma pankartı astı. Bu bekleme sırasında eylemcileri kalkanlarıyla itmeye

başlayan polis, korteje biber gazı sıktı. Bu esnada ERT televizyonu penceresinden bir ERT işçisi de slogan atarak polisin saldırısını protesto etti. Eylemcilerin kol kola girerek sloganlar atmasıyla polis geri çekilmek zorunda kaldı ve Doğrudan Demokrasi Bloğu yürüyüşüne devam etti. Yürüyüşün başladığı noktaya gelindiğinde ise eylem sonlandırıldı.

Vio.Me. Dayanışması Toplantısı

Vio.Me. işçilerinin yanı sıra direnişteki metro işçilerinin, su ve kanalizasyon işçilerinin, Dayanışma Hastaneleri'nin gönüllüsü hekim ve hemşirelerin ve Anarko-sendikalist örgütlenmelerin de yer aldığı toplantıda endüstri işçileri sendikası kurulması önerisine karşılık Selanik yerelinde tüm sektörleri kapsayan ortak bir sendika kurulması önerisi tartışıldı. Tartışma sonrasında sendikal bir çalışma başlatılması noktasında ortaklaşıldı. Devrimci Anarşist Faaliyet adına Alp Temiz de toplantıda söz alarak Vio.Me. deneyiminin Anadolu topraklarındaki işçi mücadeleleri için de önemli bir örnek teşkil ettiğini vurguladı. Devletlere ve kapitalizme karşı verilen mücadelede işçilerin yanı sıra tüm ezilenlerin örgütlü mücadelesinin kaçınılmaz olduğunu ifade etti.

Atina Nosotros Sosyal Merkezi'nde Taksim Gezi İsyanı ve Sonrası Etkinliği

Selanik'te düzenlenen Doğrudan Demokrasi Festivali'nde konuşmacı olarak davet edilen Devrimci Anarşist Faaliyet, festivalin sonlanmasının ardından, 11 Eylül günü, Atina'da gerçekleştirilen bir etkinlikte daha yer aldı.

2008 yılında Aleksis'in polis tarafından katledildiği Exarcheia Mahallesi'nde yer alan Nosotros Sosyal Merkezi'nde düzenlenen etkinlikte "Taksim Gezi İsyanı, Yeni Bir Siyasal Tazmı?" ve "Taksim Gezi İsyanı'ndan Geriye Ne Kaldı?" başlıklı iki sunum gerçek-

leştirildi. Birincisi isyan süresince gerçekleştirilen sosyal politik ve kültürel etkileşimler ve mahalle forumlarında doğrudan demokrasinin ne kadar uygulanabildiği incelendi. İkinci sunumda ise isyan sonrasındaki gelişmelerin siyasal etkileri incelendi. Özellikle Soma katliamının toplumsal muhalefet üzerindeki etkileri ve seçimlere yüklenen anlamın toplum üzerindeki etkileri tartışıldı.

Sunumun ardından soru cevaplar, tartışmalar ve değerlendirmelerle etkinlik son buldu.

Yunanistan Devletinden DAF'lılara Polis Baskısı

Doğrudan Demokrasi Festivali'ne konuşmacı olarak Yunanistan'a davet edilen DAF'lılar Selanik'e vardıkları ilk gün polis baskısıyla karşılaştı. Festival'in birinci günü gece saat 1 civarlarında Aristoteles Üniversitesi'nden ayrılıp konakladıkları yere doğru ilerleyen DAF'lılar XANΘ (Hant) meydanından geçerlerken 80 motosikletli polis (yerel adıyla Zeus) ve 3 polis aracıyla toplamda 90'dan fazla polis tarafından etrafları sarılarak durduruldu. "Yasadışı dokümanlar nerede?" "Neden Yunanistan'dasınız" gibi sorularla çantaları ve üstleri aranan DAF'lılar daha sonra Yunanistan'a giriş izinlerinin olup olmadığının kontrol edileceği gerekçesiyle kendilerinden istenen pasaportlarını polislerle gösterdi.

Pasaport kontrolünün ardından polis tekrardan üst araması yapmak isterken çıkan gerilim sonucunda Devrimci Anarşist Faaliyet'ten Berk Rona çeşitli bahaneler gösterilerek göz altına alındı. Gözaltına alınarak karakola götürülen Berk Rona'yı diğer DAF'lılar, Selanik'te mücadele veren Antiotoriter Hareket'ten yoldaşları ve avukatlar sabah saatlerine kadar karakol önünde bekleyerek yalnız bırakmadı. Gözaltına alınan Berk Rona ertesi gün öğle saatlerinde çıktığı mahkeme sonrasında "suçsuz bulunarak" serbest bırakıldı.

7 Eylül günü ise Vio.Me. işçilerinin davetiyle işgal edilen fabrikada gerçekleşen Vio.Me. dayanışması toplantısına katılan ve burada bir dayanışma konuşması yapan DAF'lılar fabrikadan ayrıldıkları sırada yine 10 motosikletli polis (Zeus) tarafından arabaları durduruldu. Pasaportlarına el konan DAF'lılara araç içerisinde uzun süre bekletilerek fiili gözaltı işlemi gerçekleştirildi.

DAF'lıların dokümanlarına el koymak isteyen polis ile DAF'lılar arasında çıkan kısa süreli tartışmanın ardından DAF'lılar tüm dokümanlarını ve pasaportlarını geri alarak yollarına devam ettiler.

Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (10)

Çeviri: Nuri Engin

Anarşist Ekonomi Tartışmaları yazı dizisinde, önceki sayılarımızda iki bölümünü yayınladığımız Deirdre Hogan'ın "İspanya Devrimi'nde Endüstriyel Kolektifleştirme" yazısının son bölümüyle devam ediyoruz.

Yazının son bölümünde, İspanya Devrimi sürecinde kolektifleştirme sürecinde karşılaşılan zorluklar, kent ve kır ekono-

milerinin dönüşümlerindeki farklılıklar, toplumsal muhalefetin anarşist olmayan kesimleriyle toplumsal devrim sürecinde karşılaşılan pratik sorunlar anlatılmaktadır.

Ayrıca bu sorunların devrim sürecine ve özelde ekonomik dönüşüme olan etkileri üzerinde duruluyor.

Önceki iki bölümle beraber değerlendirilen yer aldığı sonuç bölümüyle noktalanan yazı, toplumsal devrimin ekonomisinin ne olabileceği yönünde ayrıntılı bir çalışma olması adına önem taşıyor.

Yazıya ilişkin dipnotlar, yazıyla beraber Meydan Gazetesinin internet sitesinde yayınlanacaktır.

İspanya Devrimi'nde Endüstriyel Kolektifleştirme-III

Deirdre Hogan

Zorluklar ve Zayıf Yanlar

Kapsam

Kırsal bölgelerde süren devrim, endüstriyel alanlardaki kolektif ortaklıklardan daha ileri bir düzeydeydi. Tarımsal ortaklıkların birçoğu "herkesten kabiliyetine göre, herkese ihtiyacı kadar" şiarıyla bir anarşist komünizm kademesine ulaşmayı başardı. Hem tüketim hem üretim kolektifleştirildi. "Buralarda yaşam standardı ve gelir düzeyinde maddi bir farklılığa rastlanmıyordu, ayrık grupların birbiriyle çatışan çıkarları yoktu." [19] Şehir ve kasabalarda yapılan kolektifleştirme bu seviyede değildi.

Kapitalist para ekonomisinin unsurları, burjuvazinin önemli bir kısmı ile birlikte devlet kurumları ve geleneksel siyasi partiler varlıklarını sürdürüyordu. Kolektifleştirme, işçilerin işyerlerindeki öz-yönetimleri ile sınırlıydı. İşçiler fabrikaları işletiliyor, malları satıyor ve karı paylaşıyordu fakat bu işyerleri kapitalizm çerçevesinden bağımsız değildi.

Gaston Leval, endüstriyel kolektifleri bir çeşit "kapitalizm ve komünizm arasında sıkışmış bir öz-yönetim" olarak tanımlıyor ve "Devrim kendini tamamen sendikalarımızın vizyonu ile genişletseydi böyle kalmazdı." diyordu. [20]

Ne oldu... ?

Sendika üyeleri fabrikalarda yönetimi ele geçirip kolektifleştirme yaparken bu kazanımlar politik olarak birleştirilemedi. Devrimin kendini genişletememesinin ana sebebi buydu. Devrim patlak verdiğinde sınıfsal işbirliği (antifaşist birlik) adıyla meşrulaştırılan devlet, varlığını devam ettirdi. Böylece, fabrikaların ve sokakların kontrolü işçilerde olmasına karşın, devletin devrime karşı hareket etme ve iktidarı geri alma kabiliyetine sahip olana kadar yavaş yavaş gücünü topladığı, ikili bir iktidar dönemi yaşandı. Devrimin ekonomik eksiklikleri: Finansal

sistemin kolektifleştirilmemesi, kolektifleştirmelerde İberya genelinde bir birlik olmaması, endüstriyel kolektiflerin kendi koordinasyonlarının ötesine gitmemesi; ayrılmaz biçimde bu büyük politik hataya bağlıdır.

İhtiyaç temelli üretime, üretim araçlarının ve üretilenin ortak kullanımına dayalı anarşist komünizmi başarmak için kapitalist finans sisteminin tamamını değiştirmek ve onun yerine, tüm işgücünün federatif birliğine dayalı kolektif bir ekonomi ve bu ekonominin tümüne ilişkin kararların alınabileceği ve koordinasyonu sağlayacak federal bir yapının kurulması gerekiyordu. Hükümet

ve kapitalist pazar ekonomisi yerine bu yeni ekonomik ve siyasi örgütlenmenin gelmesi gerekiyordu. Kropotkin'in söylediği gibi, "yeni bir ekonomik örgütlenme biçimi, yeni bir siyasi yapılanma biçimine ihtiyaç duyar." [21] Fakat kapitalist siyasi yapı-devlet gücü- durduğu sürece, yeni ekonomik örgütlenme gelişemedi ve ekonominin bütünsel koordinasyonuna girilmedi.

Karşı Devrim

Farklı sosyal sınıflardan yapılan sosyal akımların yarattığı çelişkili unsurlar ve muhalefet, endüstriyel kolektiflerin tarımsal kolektiflerle aynı şekilde ilerlemesini engellendi.[22] Örneğin bir endüstri kenti olan Alcoy'da sendika istisnasız tüm endüstrileri anında kontrol altına aldı ve üretimi mükemmel bir şekilde örgütledi.

Fakat Leval'in belirttiği gibi: "Diğer yerlerde de olduğu gibi, zayıf nokta dağıtımın örgütlenmesiydi. Tüccarlar ve siyasi partilerin hepsi tümüyle kolektifleştirilme tehdidi karşısında telaşa düştüler ve bu "fazla devrimci" programla savaştılar. Bu muhalefet olmasa daha iyisini yapmak mümkün olurdu... Çünkü sosyalist, cumhuriyetçi ve komünist politikacılar başarıyı engellemek için ellerinden geleni yaptılar. Bunu eski düzeni geri getirmeye ya da ondan kalanı korumaya kadar vardırıdılar." [23] Karşı-devrimci güçler İberya'da yaşanan devrimci değişikliklere karşı birleştiler ve devletin gücünü kullanarak kolektiflere saldırdılar. Devlet başından beri altın rezervleri gibi bazı kaynakların kontrolünü ele geçirmişti. Cumhuriyetçi devlet, altın rezervleri ve kredi üzerindeki tekeli sayesinde ekonominin bazı unsurlarını işçi sınıfının kontrolünden çıkarabildi ve böylece devrimin ilerlemesini baltaladı.

Katalan Hükümeti Ekim 1936'da, kolektifleri kontrol altına almak, kapsamalarını daraltmak, işçi sınıfının ekonomik birliği sağlamak ve tüm ekonomiyi alttan yukarı düzenlemek için yaptığı hamlelere karşı koyabilmek için, Kolektifleştirme Kararnamesi'ni yayınladı. Kolektifleri "yasallaştıran" kararname, her bir atölyenin ve fabrikanın, ürettiklerini bağımsız olarak satmasını şart koşarak, anarşist komünizme doğru gelişmelerini engellemiştir.

Devlet kararname ile Ekonomi Bakanlığı'na bağlanan idare komiteleri üzerinden kolektifleri kontrol etmeye çalıştı. Ayrıca kararname, sadece 100 veya daha fazla işçisi olan fabrikaların kolektifleştirilmesine izin veriyordu.

Daha önce bahsi geçtiği gibi,

C.N.T militanları işyerleri arasında daha iyi bir koordinasyon için uğraşırken bu sistemle savaştı. Yayınlarında, sendika ve kolektif toplantılarında yoldaşlarını kısmi kolektifleştirmenin tehlikelerine, üretimin kontrolünü tümüyle kendi ellerinde tutmalarının gerekliliğine ve Kolektifleştirme Kararnamesi'nin yaratmaya çalıştığı işçi bürokrasisini yok etmeye ikna etmeye çalışıyorlardı. Kısmen başarılı oldular ve endüstriyel kolektifler toplumsallaşmaya başladı. Fakat hammadde temin etmekte gittikçe artan sıkıntılarının yanı sıra karşı-devrimcilerin saldırılarına maruz kaldılar. Bu saldırılar arasında kır-kent takaslarının kasti olarak engellenmesi, devlet kontrolüne girmeyi kabul etmeyen kolektiflerin, hatta savaş endüstrisinde olanların bile, sistematik olarak işletme sermayesi ve hammaddeden mahrum bırakılması vardır.

Daha sonra Mayıs 1937'te, hükümet birliklerinin Barcelona'da telefon santralini kontrol eden CNT gibi kentsel kolektiflere karşı harekete geçmesiyle sokak çatışmaları patlak verdi. 1938 ağustosunda, savaşla ilgili tüm endüstriler tamamen hükümet kontrolüne girmişti.

"Kolektifleri zayıflatan her saldırıda, üretkenlik ve moral önemli ölçüde düştü: İspanyol Cumhuriyeti'nin 1939'da Franco güçlerine yenik düşmesinde bu da etkili olmuştur." [24]

Sonuç

İberya'daki devrim, endüstri alanında sınırlı kalmasına rağmen, işçi sınıfının, patronlar ve yöneticiler olmadan fabrikaları, atölyeleri ve kamu hizmetlerini başarılı bir şekilde işletebileceğini açıkça göstermiştir. Kararların tabandan yukarı alındığı anarşist örgütlenme yöntemlerinin, birçok farklı şehir ve kasabada bulunan binlerce işçinin koordinasyonunu gerektiren büyük ölçekli sanayilerde etkin bir şekilde işleyebileceğini kanıtlamıştır. Devrim bize ayrıca şunu; sıradan insanların kendi hayatlarını kontrol etmeye başladıklarında kazandıkları yaratıcı ve yapıcı gücü göstermiştir. İberya işçi sınıfı savaş boyunca üretimi sürdürmekle kalmadı, aynı zamanda üretimi arttırdı. İşyerlerindeki çalışma koşullarını iyileştirdiler, yeni üretim teknikleri ve süreçler yarattılar. Faşizme karşı savaşı mümkün kılan bir savaş endüstrisini yoktan var ettiler. Devrim ayrıca kapitalizmin ürettiği rekabet ortamı olmadan, endüstrinin çok daha rasyonel bir şekilde çalışabileceğini gösterdi. Son olarak, örgütlenerek ilham almış bir işçi sınıfının toplumu dönüştürme gücünü kanıtlamıştır.

KADIN DAYANIŞMASI HER YERDE

20 Temmuz'da Trans ve Kadın cinayetlerine karşı, 150'yi aşkın kadın ve LGBTİ örgütü biraraya gelerek Kadıköy'de yürüyüş gerçekleştirdi.

Hanime Arslan, geçtiğimiz Mart ayında kocası Hızır Zehir'in azmettiriciliğinde oğlu Dursun Zehir tarafından korumasıyla birlikte katledilmişti. 21 Ağustos'ta 3.duruşması görülen davanın takipçisi Kadın Cinayetlerine Karşı Acil Önlem Grubu, Çağlayan Adiyesi önündeydi.

Eski eşi tarafından 43 yerinden tornavidayla bıçaklanan Hasret Kara ile dayanışma amacıyla Kadın Cinayetlerine Karşı Acil Önlem Grubu, 26 Ağustos'ta Kartal Anadolu Adiyesi önündeydi.

2 Eylül'de Show TV'de yayınlanan Seda Sayan'ın programına 5 eşinden ikisini öldüren ve tekrar evlenmek istediğini söyleyen katil Sefer Çalınak'ı çıkarıldı. Konuklar tarafından Sefer Çalınak övüldü ve kadın cinayetleri yine bir "kadın" programında meşruluk kazandı. Kadın Cinayetlerine Karşı Acil Önlem Grubu yayını protesto etmek üzere 4 Eylül'de program stüdyosunun bulunduğu Sefaköy'deydi.

Kadın Dayanışması

16 yaşında, görücü usulüyle, zorla evlendirilince başladı Hasret'in hikâyesi. 13 yaşında çalışmaya başlamış, 16'sında bilmediği/sevmediği bir erkekle evlendirilmiş, aynı yıl ilk çocuğunu almıştı kucağına. Kendi çocukluğunu yaşayamadan anne olmuş, karı olmuş, kocasının "namus"u olmuştu. Ondandır ki daha çocukken ilk dayağını da kocasından yemişti aynı yıl, ilk çocuğuna hamileyken; cama niye çıkmıştı Hasret, niye birilerine selam vermişti... Dayağın, şiddetin, işkencenin bahanesi her zaman vardı, kocasının bir defasında kaburgalarını kırmasının da...

Hasret'in ömründen geçen yıllar, onun için

hiçbir şey değiştirmede. 3 çocuğu daha oldu ama dayak, şiddet hep aynıydı, tıpkı kocasının baskısı gibi. Çocukluğundan beri çektiklerine dayanamayan Hasret, kocası Yakup Kara'dan boşanmak için geçtiğimiz yıl bir dava açtı. Ve aslında Hasret'in yaşadıkları, davanın ardından giderek arttı.

Boşanma davasını hazmedemeyen koca, Hasret'ten hesap sormak istedi, şiddetini giderek arttırdı. Geçtiğimiz Ağustos ayının 8'inde çocuklarını görme bahanesiyle Hasret'in evine giden Yakup Kara, eline aldığı tornavidayla Hasret'i 43 yerinden yaraladı. Boynuna ve göğüs bölgesine aldığı yaralar sonucu, çocuklarının gözü önünde yere yığılan Hasret, hemen hastaneye kaldırıldı. Yakup Kara'nın ölümcül darbeleriyle komaya giren Hasret, uzun bir süre hastanede yattı. Bizlerse onu, çocuklarının "belki bir daha göremeyiz" diyerek hastane odasında çektiği ve sonra da basında yer alan fotoğraflarla tanıdık.

Hasret, hastaneden çıktıktan sonra da, kâbus onun için bitmedi. Aksine, daha da büyüdü. Onu öldürmeye çalışan Yakup Kara, Hasret'i tehdit etmeyi sürdürdü, hatta Hasret'in evinin karşısındaki fırında işe başladı; Hasret için her gün ölüm korkusuyla geçti. Tehditlerini sürdüren Yakup Kara'ya karşı defalarca karakola gidip şikâyetle, mahkemelere gidip suç duyurusunda bulunan Hasret'in çabaları, bugüne kadar birçok kadında olduğu gibi, nafile kaldı.

Ne devletin polisi dinledi Hasret'i ne savcısı, her defasında evine geri yolladılar, "kocandır, olur, barışın" dediler. Bir gün yine şikâyet için karakola giden Hasret'i, karakol merdivenlerinde belinde satırla karşılayan Yakup Kara'nın polise verdiği ifadeyle yeniden salıverilmesi, aslında her şeyin özeti gibiydi: Bir kadının ölüm tehdidiyle karakola başvurduğu "potansiyel katil" belindeki satırı "ormana odun kesmeye gidiyordum" diye açıkladı ve yine serbest bırakıldı.

Ne erkek devletin polisi, ne erkek devletin savcısı dinledi Hasret'i. Onu tanıyan, yanında duran, "potansiyel katil"den koruyan dostu, komşusu, mahallelisi oldu. Her gün ölümle tehdit edilen Hasret için mahalleli evinin önünde nöbet tuttu, Hasret'in evinin bahçesine koydukları köpekle, onu ölümden korumaya çalıştı. Mahallelinin nöbeti, Hasret'in yaşadıkları, devam eden tehditler, ana haber bültenlerine çıkınca, yeniden gündeme geldi Hasret'in sürmekte olan kâbusu.

Hasret'in mahallesine giden, onun için nöbete katılan kadınlar da bu kez onunla birlikte mücadele etmeye başladı. "Ölmek istemiyorum" diyen Hasretle birlikte, erkek devletin, erkek polisin, erkek savcının ve erkek katilin karşısına hep beraber dikildi.

14 Ağustos'ta tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılan Yakup Kara, Hasret için tehdit olmaya devam edince Hasret'e ilişkin "hayati tehlikesi" mevcuttur raporları gösterilerek, "potansiyel katil" hakkında ikinci kez tutuklama talep edildi. 27 Ağustos günü yakalanan Yakup Kara "delil durumunda değişiklik yok" gerekçesiyle nöbetçi mahkeme tarafından serbest bırakılınca, kendini aklamak için hiçbir fırsatı kaçırmadı.

Yakup Kara, 28 Ağustos günü katıldığı Songül Karlı ile Yeniden programında erkek konuklar tarafından desteklendi, erkekleşen kadınlar tarafından akladı. Programın sunucusu Songül Karlı "beyefendi, temiz yüzlü adam" diye sunduğu Yakup Kara'nın yaptıklarını normalleştirirken, programda yaşanan

"iffetli kadın" tartışmasıyla yaşanacak birçok kadın cinayeti daha şimdiden meşrulaştırıldı.

Hasret ve Hasretle dayanışma gösteren kadınlar, 29 Ağustos günü tekrar tutuklama kararı çıkan Yakup Kara'nın davası boyunca Kartal Anadolu Adliyesi önünden bir an bile ayrılmadılar. İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hâkimliği'nde alınan ifadesinde Hasret'in kendisini aldattığını düşündüğünü belirten Yakup Kara'nın tüm "masum" açıklamalarına rağmen, mahkeme tutuklanmasına karar verdi ve "potansiyel katil" cezaevine gönderildi.

Yakup Kara tutuklandı ama Hasret için bu kâbus son bulmadı. Hasret hala Yakup Kara'nın kardeşi tarafından ölümle tehdit devam ediyordu.

Sena ise, 2 kardeşiyle birlikte, ailesi tarafından terkedilince Çocuk Esirgeme Kurumu'nda yaşamaya başladı; üç kardeş bir aile tarafından evlat edinildi. Sena'nın yaşamı, bundan dört yıl önce evlendiği Osman Şengül'le değişti.

Sevdiği adamsa, evliliğin ardından, Sena için kâbusa dönüştü...

Geçtiğimiz 12 Nisan günü, 11 aylık oğlu kucağında, 2,5 yaşındaki kızı yanındayken, boşanmak istediği Osman Şengül tarafından 17 yerinden bıçaklandı Sena. Onu öldürmek için özellikle boyun ve göğüs bölgesinden yaralayan Osman Şengül, Sena'nın öldüğünü zannedince, onu, öldürmeye çalıştığı evinin çocuk odasında bırakıp kaçtı. Komşularının sesini duyduğu Sena, hastaneye kaldırıldı. Aldığı onca öldürücü yaraya rağmen, Sena, hastanenin yoğun bakımında direndi ölüme, erkeğin şiddetine... Aldığı darbeler sonucu sağ kolunda oluşan his kaybı sebebiyle kolunu kullanamıyor olsa da, kimleri onun yaşamasına şans dese de, o, direnerek tutundu yaşama. Onu öldürmeye çalışan Osman Şengül, Sena hastanede ölüme direnirken yakalansa da, katilleri koruyan, şiddeti aklayan, kadını suçlayan erkek devletin mahkemeleri tarafından hemen serbest bırakıldı.

Biz, Sena'yı bu haberle tanıdık. Ama tabii ki, bu, Sena'nın yaşadığı ilk saldırı değildi. O, evliliğin başından beri yaşıyordu dayağı, şiddeti, işkenceyi; ailesinin yanında, çocuklarının önünde, sokak ortasında... Birçok kez dayanamadı, gitti; babasının evine hatta kadın sığınma evine. Her dönüşünde, alkol ve uyuşturucu bağımlısı Osman Şengül'den yine şiddet gördü. Sonunda boşanma davası açtı işkenceden kurtulmak için; zaten Sena'nın son yaşadıkları da Osman Şengül'ün boşanma davasını "hazmedememesiyle" başladı.

Sena'yı katletmeye çalışan Osman Şengül, açılan davanın ardından, hâkimin "babasıdır, görmeli" kararıyla, iki haftada bir çocukları yanına alıyor. Çocuklarsa, her geri gelişlerinde, "Babam seni öldürdü, seni bıçakladı" diyerek çıkıyorlar Sena'nın karşısına.

Ailesiyse, çoğu zaman rastlanan aksine, yalnız bırakmıyor kızlarını. "Kocandır, olur, evine dön" demeyip; Sena'yı bu baskıdan, şiddetten, işkenceden kurtarmak için, onun yanında duruyorlar. Hem Sena'yı hem babasını tehdit etmeyi sürdüren "potansiyel katil" in tüm çabalarına rağmen, hepsi bir arada duruyor. Sena'nın, şiddet gördüğü Osman Şengül'e karşı açtığı davanın görüleceği 17 Ekim'e de birlikte hazırlanıyor, şiddetin hesabını sormak için birlikte direniyorlar.

Yaşatır

Nergis Şen

nergissen@meydangazetesi.org

Dicle, bundan yedi yıl önce, daha 16'sındayken, tanımadığı, sevmediği bir adamla Hasan Yıldırım'la zorla evlendirildi ve bu evlilikten bir oğlu oldu. Evliliğinin ilk gününden itibaren şiddeti, baskıyı, hakareti, tehditleri de yaşamaya başladı, aslında bazılarının göre de kadına biçilen "kader"i yaşamaya mecbur bırakıldı. Hem yaşından hem de yalnızlığından, yaşadıklarına boyun eğmek zorunda hissetti kendini.

Evlendikten yaklaşık 5 ay sonra Hasan Yıldırım'ın uyuşturucu bağımlısı olduğundan şüphelenmeye başladı. Dicle'ye "Ankara'ya gideceğim" diyerek yalan söyleyip Antalya'ya uyuşturucu satmaya gidecek olan Hasan Yıldırım yolda yakalanıp tutuklanınca, Dicle boşanma kararı aldı. Bir süre "cezaevindeyken doğru olmaz", "yeni çıktı biraz zaman geçsin" diyen Dicle, zamanı geldiğinde, Hasan

Yıldırım'a boşanmak istediğini söyledi. Aldığı karşılık ise, yaşayacaklarının çok öncesinden habercisiydi: Çocuğu senden alırım, öldürmem öyle bir acı yaşatırım ki, ölmekten beter olursun.

Tehditlerin artmasıyla 18 Mart günü Esenyurt Kırış Asayiş Şube Müdürlüğü'ne giden Dicle, bütün yaşadıklarını anlattı. Suç duyurusunda bulunmak istedi ve koruma talep etti. Ama Dicle'yi, hiçbir "kanıtı" olmadığından dolayı-birçok katledilmiş kadına yaptıkları gibi-"Bir şey yapamayız." diyerek geri yolladılar. Tam 20 dakika sonra, Hasan Yıldırım, ailesinin de oturduğu binada oturan Dicle'nin kapısına dayandı, tehditlerle saldırdı ve tartışmaya başladılar. O sırada araya giren Dicle'nin kardeşine silahı doğrulttu. O silahla ateş etti Hasan Yıldırım ama Dicle ve Emek "şans"a kurtulmuştu.

3 Temmuz'da Bakırköy 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde ilk duruşma görüldü. Aşkın olduğumuz bir tabloyla karşılaştık davanın sonunda. Erkek yargının savcısının verdiği karar "tutuklulukta geçen süreyi ve delillerin toplanmış olmasını" yeterli bulduğunu söyleyerek "potansiyel katil"e tahliye kararı verdi. Ayrıca Hasan Yıldırım'ın avukatı Serdar Yıldız da, "Meslektaşlarımı dinlerken kendimi adeta kadın programında gibi hissettim" diyerek, Dicle ve Emek'e destek veren avukatlarla dalga geçmeye çalıştı.

Dicle, şimdi yaşadıklarına, devam eden tehditlere inat, direnmeyi sürdürüyor. Onu öldürmeye çalışan "potansiyel katil"e, katili koruyan erkek yargıya di-reniyor.

Medya Kadını Katletmeye Programlı

Hasret Kara'yı 43 yerinden tornavidayla bıçaklayan katil Yakup Kara, Songül Karlı'nın 'kadın' programına davet ediliyor. Songül Karlı izleyicilere diyor ki; "ben hayatımda hiç bu kadar gülyüzlü katil görmemişim."

Özlem Arkun

ozlema@meydangazetesi.org

Gelgelelim bu sezonda iki farklı kadın programında karşılaştığımız, kadınlardan beklenenler listesinin bunlarla sınırlı olmadığını ortaya koydu.

Kadın dediğin önce evlenir. O evinin kadınıdır; o doğurur, besler, büyütür... Kocasını eyler, çocukları avutur, hepsi için her daim hizmete hazır, "varlığı onların varlığına feda olsun"dur. (Kendisi adeta yoktur.)

Kadın dediğin saçını süpürge eder, siler süpürür temizler. Evin "ekonomisi" ondan sorulur, hiçbir şeyi ziyan etmez, kavanozdan abajur, klozet kapağından çerçeve yapar. Ne de olsa onun evi, bu dünyadaki biricik yeridir.

Kadın dediğin o evde ne olursa olsun sineye çeker; eridir, beyidir, ne de olsa "o ne yapsa yeridir", kadınının başının tacıdır (Öyle olmalıdır).

Kadın dediğin rekabet etmelidir, kendini hep başka kadınlarla kıyaslayıp onlardan daha iyi anne, daha iyi eş, daha iyi aşçı... olmalıdır. (Daha iyi olmadığı zamanlarda ise sonuçlarına katlanmalıdır.)

Kadın dediğin... narin zayıf kırılğan... Kadın dediğin 34 beden...

Programlanan kadınlığımızın tarifi zor değil. Her birimize ayrı ayrı zamanlarda öğütlenenlerin kimi kez klişeleşmiş tarifi bu; şimdilerde TV kanallarının yeni sezonu, neredeyse her kanalda yeniden karşımıza çıkan...

Kadın programlarında yemek tarifleri, çocuk bakımı, temizlik tüyoları, sağlık, estetik ya da astrolojiye ilişkin tartışmalar ya da benzer konularda uzmanlar ya da playback şarkıcıları görmeye alışkındık; ne de olsa "saçı uzun akli kıt olan"a uygun olan program formatı buydu. Diğer taraftan; kadınlardan beklenen de kendilerine gösterilen bu kadına benzemeliydi.

Hasret Kara'yı 43 yerinden tornavidayla öldürmeye çalışan kocasının "Songül Karlı ile Yeniden" programına telefonla bağlandıktan sonra, "çok kibar konuşan ve haysiyetli bir adam olarak" konuk edilmesi, bunun hemen birkaç gün sonrasında ise Seda Sayan'ın iki karısını öldüren Sefer Çalınak'ı konuk edip "böyle güler yüzlü katil gördünüz mü" şeklinde güzellemeler dizmesi, çizmeyi aştı. Hâlihazırda neresinden tutsak elimizde kalan bu programların, konuk listelerine katilleri de eklemeleriyle, kadından bekledikleri bir nitelik daha görünür oldu: Kadın dediğin, kocasının ellerinde ölmeliydi.

Bu programlarda kendileri savunma fırsatı bulan bu katillerin söylediği ortak bir şey vardı: "Ben yaptım ama sorun bir niye yaptım?". Hasret'i öldürmeye çalışan kocasını programına konuk ederken Hasret'i hiç dinlemeyen Songül Karlı, cinayetin bir gerekçesi olabilir gibi "karınızı niye öldürdünüz" diye soran Seda Sayan, bu kadınların öldürülmeye çalışılmasını ya da öldürülmesini meşrulaştırırken, başka kadın cinayetlerinin de önünü açtı.

Kadınlara ölümü bile kabullenmelerini isteyen bu programlar televizyonda dönedursun, bu kadınlık algısının niye yaratılmak istendiğini de unutmamak lazım. Kadınlara yaşadıkları sorunların çözümünü programlarda değil, sokakta örgütlenerek aramasından korkanlar her zaman bu türlü programlara başvuru-racaklardır.

rız. Şiddete karşı direnmenin zorluğuyla yaşama tutunmaya çalışan, töre benzeri toplumsal dayatmalarla 11-12 yaşlarında, çocuk yaşta gelin edilenleriz. Alınan, satılan, tecavüzcüsüyle evlendirilen, çocuk yaşta cinsel istismara çaresizce katlanmak zorunda bırakılan, hayalleri çalınmış kadınlarız. Yoksulluğun en çok da kadını vurduğu kapitalist düzende, yoksullukla yaşamları mahvedilmiş, yaşamak adına başka bir seçenek bırakılmamış "hayat kadınlarıyız". Toplumsal ahlakın bıçak gibi kestiği ataerkil düzende, keskin bakışların hedefinde aşığılan, umarsızca katledilen kadınlarız. Anneliğin "vatana hayırlı evlatlar" yetiştirmek olduğu rolüne sıkıştırıldığı, yetiştirilen evlatların birer kadın katiline dönüştüğü bu düzenin anneleri, eşleri ve kız kardeşleri olarak her gün erkekler tarafından katledilen kadınlarız. Yazılanlar birçok kadın tarafından anlaşılabilir, çünkü bu tablonun bir parçasında mutlaka kendimiz varız.

Peki, tüm bu yaşadıklarımıza karşı nasıl mücadele etmeliyiz? Kadın cinayetlerini durduracak acil önlemler 5'te 1'in mücadelesi...

Devlet, kadın cinayetleriyle ilgili sözde önlemler aldığını, katliamlara son verme adına sözde çalışmalar yürüttüğünü iddia ederken, şiddet gören kadınları da "sığınma evi", "yakın ev koruması", "uzaklaştırma" gibi göstermelik uygulamalarla "koruyabileceğini" vaat ediyor.

Toplumun her alanında şiddet gören kadına başvurabileceği tek çözüm olarak "devlet" işaret ediliyor. Meclisteki kimi duyarlı vekiller kadın katillerinin "adil" yargılanması, anayasal haklar gibi konularda peşi sıra tasarımlar hazırlayadururken, diğer yandan kimi kadın örgütleri yargıdan "devlet koruması" talep ededururken, kadınlar devlet-meclis-yargı üçgeninde adı "koruma" olan bir politikayla her geçen gün katlediliyor.

Peki, neden devlet-meclis-yargı kadını koruyamıyor?

Diyelim ki devlet üzerine düşeni yapmış olsaydı... 6284 Sayılı Ailenin Korunması Hakkındaki Kanun'da yer alan bütün maddeler uygulansaydı ya da yeni maddeler eklenseydi; mesela dini nikâhla evlenmiş ya da evli olmayan ya da boşanmış kadınlar için koruma kararı alınabileceği belirtilseydi; İçişleri Bakanlığı yasaya uymayan veya şiddet mağdurlarına kötü davranan polisler, savcılar ve hâkimlerin şikâyet edilebileceği bir mekanizma oluştursaydı, koruma

kararı sistemi kapsamlı olarak izlenebilseydi ve sistemin nasıl kullanıldığına dair kamuya açık veriler oluşturulsaydı... Cumhurbaşkanı, başbakan ve meclisteki bütün parti liderleri kadına yönelik şiddeti kınasaydı, üstüne bir de Kadın Bakanlığı kurulsaydı, cinsiyet ve cinsel yönelim eşitsizliğini esas alan yeni bir anayasa yapılırsa, ceza kanununda caydırıcı cezalarla birlikte 6284 etkin bir şekilde uygulansaydı... Hatta daha fazla sığınma evi açılırsa, kadın katillerine daha ağır cezalar verilseydi...

Ne olurdu? Devlet üzerine düşeni yapmış olur, kadınlar erkekler tarafından öldürülmezler miydi? Kadına yönelik toplumsal tahakküm sürdürülmez miydi?

Bu sorulara cevaben "evet" diyenlerin 5'te 1'in mücadelesine kattığı değer şudur ki; kadını özgürleştirmekten çok topluma geçici makyaj yapıp, mücadeleyi özünden kopartarak erkek devletin himayesindeki erkek egemenliğini yaşatmak. Yaşadığımız sadece bu coğrafyanın değil ataerkil coğrafyaların ortak sorunu. "Modern" Avrupa'nın kadın politikasında "modernleşme" heveslisi her coğrafyayı kadın cinayetleri hakkında "korumasına" alarak kendi çıkmazlarının üstünü örttüğü ve Ortadoğu'nun "modern" kapısı olan Türkiye'nin kadın politikasındaki "tek başvurucu, tek çözüm" olarak kendini işaret ettiği görülmektedir. Her konuda olduğu gibi bu konuda da geliştirilen uluslararası stratejiler devletlere ödül olarak sunulur, karşılığında hizmet olarak geri alınır. 1 Ağustos'ta Türkiye ile birlikte 11 Avrupa ülkesinde yürürlüğe giren ve AKP'nin kadınlara bir nefes niyetine sunduğu Avrupa Konseyi Sözleşmesi de böyle bir ödüldür.

Avrupa'nın Türkiye'ye kadın "koruması": İstanbul Sözleşmesi

Türkiye, ilk imzacısı olmakla övündüğü "İstanbul Sözleşmesi" olarak bilinen, kadına yönelik şiddet, aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi sözleşmesiyle kadın cinayetleri konusundaki kötü karizmasını toparlamak için makyaj yapmayı sürdürecektir. Şöyle ki, bu sözleşmeyle yapılacak makyajın yansıması, 11 yıllık iktidarı boyunca sürdürdüğü, aslen sürdürdüğü, kadın politikasını rayına koymuş bir AKP, "sağ"duyulu vekillerini dahi hizaya sokmuş bir meclis, yargıda önlem-koruma-kovuşturma destek mekanizmaları hakkındaki düzenlemelerin kusursuzca tasarlandığı, sosyal sorumluluklarını fonlar olarak yerine getirmiş liberal sivil toplumcu orga-

nizasyonlar olacak. Böylelikle kadının geleceği, yaratılmak istenen "Yeni Türkiye vizyonu"nda yapılan makyajın etkisiyle bir süreliğine parlak görünecek, ancak bize göre kadının ışığı bu vizyonda da kısa sürede sönecek ve yalancılar katliamlar karşısında kör olacaklar. Çünkü bahsi geçen sözleşmedeki açmazlar bunu açıkça belirtiyor.

Bazı kadın örgütlerinin özellikle yasal süreçler hakkında sözleşmeyi AİHM benzeri uluslararası bir başvuru mekanizması olarak görmesi, bu açmazlardan sadece biri. Etki alanları farklı da olsa Birleşmiş Milletler'in CEDAW'ı da benzer bir mekanizma olmasına karşın hiçbir şekilde uygulanmadı ve uygulanmıyor. Özellikle LGBTİ bireylere yönelik gerçekleştirilen nefret cinayetlerini ele aldığımızda her türlü ayrımcılığın, katliamlarla artarak sürdürüldüğü gerçeğini yadsıyamayız.

Yine AİHM'nin kararlarının uygulanmasında da durum farksız değil. Örneğin zorunlu askerliği reddeden vicdani retçilere yönelik usulsüz uygulamalar, AİHM kararlarına rağmen sürüyor. Yine sözleşmenin maddelerinden biri olan "şiddet gören kadınlara mülteci statüsünün verilmesi" konusu da bir muamma. Türkiye'nin taraflarından olduğu Cenevre Protokolü'ne göre mültecilerle ilgili bir "coğrafya kısıtlaması" var ki mülteci statüsü sadece Avrupa'dan gelen göçmelere verilebiliyor. Demek ki; sözleşmeye göre yoksulluktan kaçıp Türkiye'ye sığınan Gürcistanlı göçmen kadın yaşamak adına sürüklendiği fuhuş batağından çıkartılıp kaçak olduğu anlaşıldığında sınır dışı edilerek tekrar yoksulluğun ortasına, ülkesine gönderilecek. Bu durum bir o kadar ironik değil mi? Üstelik sözleşmede yer alan psikolojik şiddetin dahi cezalandırılması maddesi buradaki göçmen kadına yönelik işlenilmeyen çünkü sözleşmede kastedilen psikolojik şiddet aynı şey değil! Bu da bir o kadar ironik değil mi?

Yine sözleşmeye göre sözde namus üzerinden işlenen cinayetlerle ilgili yasal süreçte katillere "haksız tahrik indirimi" şeklinde uygulanan cezai durumlar gibi herhangi bir şiddet eylemi de mazeret kabul edilmeyecek. Psikolojik şiddet dâhil, kadına yönelik şiddete yardım yataklık eden herkes sözleşme kapsamında cezaya tabi tutulacak. Buradaki açmaz şu ki, kadının beyanı dışında uygulanan şiddetin herhangi bir denetim mekanizması tarafından belgelene-memesi. Yani kanıt yoksa ceza da yok.

Devlet her zaman her koşulda

kadına yönelik şiddete karşı hep kör, sağır ve dilsiz oldu, olmaya devam ediyor. Bu yüzden bahsi geçen sözleşmedeki açmazlara da şaşırılmamız gerek. Çünkü tek etkili çözüm olarak devlet-meclis-yargı üçgenini işaret eden ve bu alana sıkışan kadın da, kadın mücadelesi de içinden çıkılmaz bir açmazda. Çünkü en nihayetinde şiddeti önleyebilmek şiddeti üreten ve sürdüren mekanizmaların dışında bir mücadeleyle mümkün kılınabilir. Yoksa mücadele ne kadar ironik kalır değil mi?

Kadın mücadelesi derken...

Erkekler geçtiğimiz Ağustos ayında, 14 ilde, 22 kadını katletti. Kadınlardan biri öldürülmeden hemen önce polise şikâyetçi olmuştu. Bir erkek ise denetimli serbestlikle cezaevinden çıktktan sonra eşini öldürdü. Bir kadın boşanmak istediği için, biri cinsel ilişkiyi reddettiği için, biri aile kararıyla öldürüldü ve ve ve daha nice...

Biz her şeye rağmen mücadele ederek ve her yerde filizlenerek kök salan bir dayanışmayla durdurabiliriz yaşanan tüm cinayetleri. Bir kadın onu 43 yerinden tornavidayla bıçaklayarak katletmeye çalışan eski eşi tarafından rahatsız edildiğinde, ona sahip çıkan mahalleli; eşi tarafından kan revan çoluk çocuk sokağa atılan kadının, ona dayanışmayla açılan kapısında ki anne-baba-kardeş; tecavüze uğrayan bir kadını en temiz duygularla sevebilen bir sevgili; işe giderken bindiği otobüste tacize uğrayan kadının sessiz çığlığını yükseltecek ses; dokuzuncu katın camını silerken canı pahasına yere çakılan ev işçisinin yaşamını elinden alanlara duyulan öfke; daha 12'sinde gelin edilen çocuğun hayallerini çalmayan bir gelecek; eşi yüzüne kezzap döktüğünde "güzelliği" eriyen kadına güzel bakabilen gözler; yoksulluğun çaresizliğinde yoksunlaşan kadının sermayesine umudu katanlar; cinsel yöneliminden ötürü kadına nefretle değil sevgiyle kucak açanlar; kadınlar, kadınlar ve kadınlar ancak direnerek, örgütlenerek ve dayanışmayı bü-yüterek yıkacaklar bu düzeni.

Ne bu erkek katil devlet, ne bu erkek katil yasa, ne bu erkek katil meclis değil bir tek kadınlar, kadınlar ve kadınlar değiştirebilir bu soyu erkek düzeni. Ve böylesine birer birer katledilirken bizler, üzüntümüzle değil, adliye saraylarında öfkemiz ve dayanışmayla erkek egemen düzenin boğazında düşümleneceğiz.

Nefes kestikçe, nefes alacağımız gün özgürleşeceğiz!

Ferguson'da Her Yerde Bütün Polisler Katildir

9 Ağustos günü ABD'nin Ferguson şehrinde, siyahi bir genç, silahsız olduğu halde ve insanların gözü önünde polis kurşunuyla katledildi. Ferguson'da başlayan protestolar on gün süren bir isyana dönüştü ve ABD'nin

bir çok yerine yayıldı. Bölgede isyana katılan anarşist örgütten Scott ile yaptığımız röportajı yayınlıyoruz. Bölgedeki yoldaşların diğer yazıları için <http://antistatestl.noblogs.org/>'a bakabilirsiniz.

Meydan: St. Louis ve Ferguson'da polis şiddeti genel olarak hangi düzeyde? Son zamanlarda bir artış oldu mu?

Scott: Polis şiddeti burada ABD'deki birçok yerden daha fazla, ama herhangi bir orta-batı şehrinde durum farklı değil. Hayır, arttığını düşünmüyorum. Bence buna karşı tahammülsüzlük arttı. ABD'deki birçok yerde olduğu gibi, siyahileri taciz ederek, suçlu duruma düşürerek, katlederek, cezaevlerine hapsederek ya da belli mahallelerden sürekli uzak tutarak "hadlerini" bildirmek için ciddi bir çaba var.

Polis her yerde bir işgalci güç olarak var ve St. Louis'in siyahi gettolarında durum farklı değil. Polis orada sınıflı topluma karşı yaratılacak herhangi bir hareketi bastırmak için duruyor ve bunun bir parçası olarak ırklar arasındaki yapay ayrımları dayatıyor. Beyazların bölgesinde bir siyah olmak şüphelidir ve sizi durdurup sizinle bayağı uğraşırlar. Siyahların mahallesinde beyazsanız sizi durdururlar ve tehlikeli mahallede olduğunuz için azarlanırsınız. O mahallede yaşadığınızı söylediğinizde polis çoğu zaman "buralar beyazlar için tehlikeli" derler. Ne zaman siyahi biri bu uyarılara karşı gelse bir sürü polis bölgeye gönderilir.

Obama yönetimi iktidara geldikten sonra devlet politikasında bir değişim oldu mu? Başkanın rengi, Mike Brown'un katledilmesi karşısındaki davranışları etkiledi mi?

Tabii ki: Obama'nın seçilmesi birçok insan için tarihi bir andı, ama sadece renk-körlüğü ve demokrasi yalanını güçlendirmeye yaradı.

Bazı insanlarda seslerinin git-tikçe daha çok duyulacağı ve politik sistem dahilinde çalışmanın daha mümkün olduğu algısı var. İsyanlar ve yağmalar sırasında bu tip insanlar sükunet çağrısı yapıyor ve sistemden umudu kesmememizi söylüyorlar, işyeri yağmalarını istemiyorlar. Ortalığı karıştıranların kökünü kazımak için polisle işbirliği yapıyorlardı. İsyanın bitmesini istiyorlardı çünkü normal, saygın, politik anlayışa sığmıyordu. Adalet sisteminin her ırktan insana hizmet edeceğine gerçekten inanıyorlar ve bu bence kısmen Obama yüzünden böyle.

Elbette gerçek şu ki, hala güce sahip olanlar ve olmayanlar var—ve gücü yeni elde edenler ümitsizce durumu değiştirmeye çalışıyor, ya da delicesine görmezden geliyor ve bilerek bu

gerçeği gizliyor. Obama'yı iyiye doğru bir adım olarak görenler var, ama bizim gibi, ırkı ne olursa olsun, hayatları değişmediği için politik sisteme baştan beri inanmayan birçok insan var.

İsyanla birlikte toplumsal algıda değişimler oldu mu? İsyandan sonra (özellikle anti-kapitalist ve devlet karşıtı) toplumsal hareketler arttı mı?

Açıkça anti-kapitalist ya da devlet karşıtı hareketler olmadı. İsyanın içindeki birçok kişi eylemleri ve sözleriyle, çoğu zaman doğası gereği bu tavrı gösterdi. Polisle yüzleşmek, bulvarı dönüştürerek özgürleştirilmiş bir bölge yaratmak gibi.

Özel mülkiyete ya da polise saygı duyulmayacağını ve birlikte yaptıklarında bundan zarar görmeyeceklerini öğrenen birçok insan olduğunu düşünüyorum, ya da umuyorum. Umarım isyan, insanlara daha çok işgal, polis ve onun tarafındakilerle daha çok kavga ile onları ezen düzeni yıkmaya cesaretini verir.

İsyana sürükleyen öfkeyi, ekonomik ve sınıf çelişkilerine bağlayabilir miyiz?

İdari para cezaları ve fiziksel cezalar (yenilenmemiş trafik sigortası, aşırı hız, bozuk sinyal lambası, vs.), stratejik ve ırkçı biçimde kullanılıyor ve bence bunun öfkeye katkısı büyük. İrkçi polislerin bireysel olarak siyahileri trafikte durdurması yüksek ödemekte zorlanıyor ve arama emri çıkartılıyor. St. Louis içinde 80 tane kasaba var ve çoğunun kendi polis gücü var. Dolayısıyla bir kişinin bölgede birbirinden bağımsız birçok tutuklama emri olabilir. Birisi yakalandığında, bir cezaevinde yatar, diğer transfer edilir, sonra bir başkasına ve böyle sürüp gider. İnsanların hayatları paramparça oluyor: İçeride kaldıkça iş bulamıyor, kirayı ya da temel ihtiyaçlarını karşılamıyor, çocuklarına bakamıyor, vb. Böylece bir yandan güçsüzlük algısı, diğer yandan öfke birikiyor. Tüm bunlar, polis cinayeti, cevap olarak isyana dönüşen protestolar, hepsi anlaşılabilir. Hayret verici olan tek şey, bunun neden daha sık olmadığı.

Anladığımız kadarıyla bu tip polis cinayetleri ABD'de neredeyse olağan. Bu durumda Mike Brown'un öldürülmesi neden isyana sürükledi?

Söylemesi zor. İsyanın basit bir formülü yok. İsyanı ateşleyen şey Ferguson polisinin cinayeti ele alış biçimi olabilir.

Belki de halkın Brown'u hevesli bir genç—üniversiteye gidip büyük işler yapacak biri—olarak görmesi, polisi kıskırtıp layığını bulan bir suçlu olarak görmemesi yüzündendir. Brown'un katledildiği mahallenin birbirine sıkı bağlı olması, birçok insanın birbirini tanması ve bu yüzden öfkeyi beraber hissedebilmesi yüzünden de olmuş olabilir. Bir sürü insan vurulduğunu bizzat gördü. Cansız bedeni dört saat boyunca sokakta bırakıldığı için etrafında büyük bir kalabalık toplandı.

Anarşistler isyana hangi seviyede katıldı? İsyanın karakterini nasıl etkilediniz?

Anarşistler oradaydı, ama çoğumuz anarşist kimliğimizle orada değildik. Bayraklarımız yoktu. Bildiri dağıtmadık. Bazılarımız olaylar çerçevesinde sokaklarda grafiti yaptı. Bazılarımızın çatışma deneyimi daha fazlaydı ve bu becerilerimizin, biber gazına ve plastik mermilere karşı koyarken diğerlerine de faydalı olabileceğini düşündük. İlk başlarda çeşitli nedenlerle bu yaklaşıma karar verildi.

Oradaki birçok insanın polise olan öfkesi ve kını bizimki ile örtüşüyordu, hatta çoğu kez bizi aşırıyordu. Anarşistler, liderlik derindeki diğer bazı devrimci grupların aksine etkin bir şekilde polisle çatıştı, yağmaya, vb. yasadışı eylemlere katıldılar. Anarşistler ön saflarda etkin olan insanlarla buluşup onların yanında kavgaya girdiler ve onları sadece piyon olarak görmediler. Bu işe yaradı çünkü ırksal farklılıklar biraz olsun kalktı ve birçok insan için polis (beyaz ya da siyah) ortak düşman haline geldi.

Anarşistler insanların etkin bir şekilde yüzlerini polis ve medyanın dikizleyen gözlerinden saklamalarını sağladı ve bence böyle bir etkimiz olmuş olabilir çünkü bazı geceler bir çok insanın yüzü maskeliydi. Anarşistler ayrıca, önlem olarak (polisin tüm kayıtlarını izlediği) medyanın yasadışı faaliyetleri kaydetmesini engelledi. Medya çoğu zaman kulak asmadığı için daha ciddi önlemler alındı. Anlatılanlara göre anarşist olmayan bir yağmacı, bir yoldaşın yardımına koşup, çekimi durdurmaya kamera mana bıçak çekmiş.

Kalabalığı kendi tarafına çekmeye çalışan bir avuç politik grup vardı ve çok ayrıcalıklı ve yabancılaşmış bir haldeydiler. Kalabalığın büyük kısmı, liderlik talep edenleri dinlemek istemiyordu. Yeni Kara Panter Partisi, Siyahi Mücadele Örgütü, Örgütlü Reform ve Güçlendirme için Missouri'liler, İslam Milleti, Sci-

entology Kilisesi, Devrimci Komünist Parti, seçilmiş idareciler, vb., hepsi kitleleri yönlendirmek istiyordu: bazıları açıkça, bazıları daha gizliden. Karşıt gruplar, kalabalık onlarla ilgilenmezken kendi aralarında megafonlarıyla tartışmaya girerek birçok kez komik ve gereksiz görüntüler oluşturdular. Bu maskaraya anarşistler olarak dahil olmamız için hiçbir neden yoktu. Bu isyana aktif katılımcılar olarak girmek, insanlarla tanışmak ve beraber direnmeyi öğrenmek daha iyiydi.

İftira söz konusu olunca en çok anarşistler hedef olurlar. İktidarı istemediğimiz ve direnişlere liderlik etmek istemediğimiz için, iktidar isteyenler, başaramadıklarında bizi suçlarlar. İsyan sırasında diğer politik gruplar genelde bize iftira attılar çünkü kendi programları kitleler tarafından duyulmuyordu. Bazıları şüpheli anarşistlerin fotoğraflarını internette yayınlamak kadar ileri gittiler. İsyan ve kontrol edilemeyen kalabalıklar için bizi suçladılar, sanki politik olmayan siyahi insanlar anarşistler olmadan kendilerini koruyamazmış ya da onları çevreleyen sistemi deviremezlermiş gibi. İşin garibi fotoğraflardaki şüphelilerin çoğu anarşist değil, RCP'li komünistlerdi.

Sizce isyan sırasında kalıcı ilişkiler kuruldu mu?

Daha çok yapmadığım için üzülmediğim tek şey bu: yeni ilişkiler kurmak, ama belki de tamamen bizim hatamız değildir. İnsanlarla beraber militanca çatışmak garip bir şey ve bir kaç gün sonra bu isyan durumu ortadan kalkıyor. Bütün bu güzel, isyankar insanlar nereye gitti diye merakla bakınıyorsunuz. Olayın sıcaklığı içinde sokaklardakilerle anında arkadaş olduk. Mucizevi biçimde birbirimizin arkasını kolladık. Karşı koyarken günlük hayattan bahsettik, birbirimizi korumak için yollar düşündük. O kadar çok şey, o kadar coşku ve şimdi bir sessizlik var.

Orada birlikte çatıştığımız çoğu insan kolayca ulaşılabilir değiller. Ya çalışıyorlar, ya da yaşamak için suç işliyorlar, aile geçindiriyorlar.

Eklemek istediğiniz ya da Meydan okurlarıyla paylaşmak istediğiniz başka bir şey var mı?

Bu röportaj çoğunlukla tek kişinin cevaplarıyla oluştu. Bu yüzden Ferguson'daki olaylarla ilgili kapsamlı bir perspektif veremez. Ferguson'da hiçbir zaman duyulmayacak bir sürü deneyim ve perspektif oluştu. Lütfen bunu dikkate alın çünkü bu deneyim hala sindiriliyor ve işleniyor. Ve bitmedi. Eğer mahkeme katilleri suçlu bulmazsa tekrar başlayabilir, hatta bu sefer daha yoğun bir şekilde.

AIDS'ten Ebolaya Kapitalizm Hastalıktır

Özgür Erdoğan

ozgure@meydangazetesi.org

Bu bir hastalığın hikâyesidir. Siyah ile beyazın, fakir ile zengin, köle ile efendinin, ezilen ile ezenin hikâyesidir. Bu ölürken acı içinde ölüp, kireçlenerek toplu mezarlara gömülenler ile huzur içinde ölüp nur içinde yatanların hikâyesidir. Bu "beyazlar ölüp gitmesin" diye, üzerinde bin bir türlü deneyler yapıp "gebertilen" siyah çocukların hikâyesidir. Bu senin hikâyendir, bu benim hikâyemdir. Bu, ebolanın AIDS'in, sarsın, deli dananın, vebanın, bu ALS'nin, ilaç şirketlerinin, ölümlerle kardeş olan bir kıtanın ve nihayetinde kapitalizm denen ölümcül hastalığın hikâyesidir!

Salgın

Son günlerde dünya yeni bir hastalıkla çalkalanıyor. Batılı ülkeler havaalanlarındaki siyahilere şüpheli gözlerle bakıp, en ufak

bir hastalık belirtisi gösteren Afrikalıyı karantinaya alıyor. Her gün onlarca Afrikalı bu hastalık yüzünden ölüyor, beyazlar korkuyla bu hastalıktan bahsediyor.

Ebola, bir zamanlar bütün Avrupa'yı kasıp kavuran "veba" ya benzetiliyor. Anlaşılan o ki, efendiler geçmişte saraylarına saklanıp kurtulmayı umdukları veba salgınından sonra benzer bir yöntem bulmuşlar; kendilerini bir saraya kapatmak yerine, bu sefer salgının olduğu ülkeleri kapatıyorlar. Salgının yoğunlaştığı Orta ve Batı Afrika ülkelerinin birçoğunda sınırlar kapatıldı, sadece belli başlı birkaç havaalanı çalışıyor.

Mikrop da Bir Silah Olabilir

Size de, bu hikâye tanıdık gelmedi mi? AIDS, sars, deli dana, kuş gribi, domuz gribi, her yıl

ortaya çıkan bu hastalıklarla hayatını kaybeden onlarca yüzlerce yoksul... Peki, tüm bu ölen insanların büyük çoğunluğunun Afrikalı siyahiler olduğunu fark ettiniz mi?

Tabi ki bu hikâyenin bir öncesi var; bayağı bir öncesi... Jared Diamond, Tüfek, Mikrop Çelik adlı çalışmasında, beyazların nasıl olup da, siyahlara üstün geldiğini, bu toplulukları nasıl kendi himayesine alıp onları köleleştirdiğini araştırırken diğer ikisiyle birlikte şunu da bulur: Beyazların kendi topraklarından getirdikleri ve kendilerinin bağışıklık kazandığı hastalıklar. Avrupalıların, Amerika kıtasında giriştiği katliamda 20 milyon yerlinin katledildiği ve bunların %95'inin Avrupa'dan gelen hastalıklardan öldüğü biliniyor. Niyetim hastalığın sömürgeci değil, hastalığı yayanların sömürgeci olduğunu

anlatmak. Teksas'taki Kızılderili Soykırım Müzesi'nde ortaya çıkan bir belgeye göre, suççesi hastalığı, Lenape Kızılderililerine, Teksas-Kızılderili savaşları sırasında, Teksas askerlerinin çiçek hastalığı ile enfekte olmuş battaniyelerinin vermesiyle yayılıyor.

Sömürgecilerin Afrika'daki hikâyesi biraz farklı seyreterse de, aynı şekilde sonuçlanıyor. Beyaz yerleşimciler, Afrika kıtasını boydan boya kat ederek, önlere ne çıkarsa yağmaladılar, insanları köleleştirip katlettiler, kısacası Afrika'yı "yaşanabilecek" hale getirdiler. Fakat bu sefer bir problemle karşılaştılar. Bu defa yerlilerin bağışıklığının bulunduğu sıtma hastalığı Tropikal iklimle ilk defa karşılaşan beyazları vurmuştu. Beyazlar ve beraberinde getirdikleri hayvanlar topluca ölüyorlardı. Beyazlar bunun da

Ebola ismi Afrika'daki bir nehirde gelir. İnsanlarda ve insan dışı primatlarda viral hemorajik ateş şeklinde ciddi hastalık formlarına yol açar. Mikrop, hastaların kan ve vücut sıvıları ile bulaşır. İshal, kanama, deri döküntüleri ve yüksek ateşe neden olur.

Salgın yüzünden 2 bin 300 kişi yaşamını yitirirken, 20 bin kişinin Batı Afrika ülkeleri Nijerya, Liberya, Gine ve Sierra Leone'da yayılan Ebola salgını tehdidi altında olduğu biliniyor. Ebolanın bulaştığı kişinin bir hafta içerisinde yaşamını yitirme oranı ise %90.

çaresini buldular. Yerleşimciler, geçmişte siyahların yaşadığı geniş alanlara yayılmış yerlere kendileri yerleşip, sıtmanın yayılımını en aza indirgeyerek, siyahları da yüksek nüfus yoğunluğuna sahip modern şehirlerdeki ve kasabalardaki açlığa, yoksulluğa ve hastalığa bulanmış kenar mahallerine tıktılar. Bu da enfeksiyonun biçim değiştirerek, geçmişte bu hastalığa karşı bağışıklık kazanmış yerlileri tekrar öldürmeye başlamasına yol açtı. Bugün sıtma, birçok Afrika ülkesinde yaşamaları hala ciddi anlamda tehdit eden bir hastalık. Son beş yıl içinde ortalama 450 bin ila 750 bin kişi sıtmaya yakalanıyor ve ölüm oranı da 300 bin ile 400 bin kişi arasında değişiyor. Özellikle çocuklara baktığınızda, herhangi bir hastanede, günde ortalama 7 çocuk ölüyor ve hastanelerin ayakta tedavi servisindeki çocukların % 45'inde sıtma var.

İlaç Şirketleri

Beyazlar, kucaklarında götürdükleri ölüm, kölelik, yıkım ve hastalık karşılığında, elmas, altın, platin ve gümüşle dönüyorlardı. Afrika kapitalizm için adeta

bir cennetti, bir yandan değerli madenler, diğer yandan tropikal meyveler, ucuz hatta bedava insan gücü. Kapitalizmin içindeki tüm sektörler bu kıtadan paylarını alırken tabii ki ilaç şirketleri de boş durmuyor, kendilerine düşen payları da alıyorlardı.

İlaç şirketlerinin insanlar üzerinde yaptığı deneyler, genellikle gizli kapaklı bir şekilde yürütüldüğünden bu konuda çok sağlıklı veriler bulmak mümkün olmuyor. Ama hastalıkların ve çözüm için üretilen aşuların muhakkak ki insanların üzerinde denendiği aşikâr.

1957-1960 yılları arasında Kongo civarındaki bir milyon kişi üzerinde çocuk felci aşısı denemeleri yapılmıştı. Ne büyük tesadüftür ki, AIDS de aynı yıllarda, aynı bölge civarında ortaya çıkmıştı. Tabii ki ilaç şirketleri ve akademi bu iddiayı yalanlamak ve olayın üstünü örtmek için çalışmaya başladı. AIDS'i ilaç şirketlerinin ortaya çıkardığını iddia edenler akademilerden ötelen-diler, makaleleri reddedildi ve AIDS'in çıkış hikâyesi için yeni senaryolar türetildi. Tabii ki ör-

nekler AIDS ile sınırlı değil. ABD Devleti ve ilaç şirketleri Kübalı tutsaklar ve hastalara ve yine Filipin'de tutsaklara sarıhumma, frengi ve kolera mikrobu vererek, onları türlü deneylerde kullanmıştır; dünya üzerinde birçok masum insanı ya katletmiş ya da hasta etmiştir.

Tekrar ebolaya dönecek olursak; ilaç şirketlerinin bu hastalığa neden olup olmamasından ziyade asıl mesele, bu hastalığa karşı bir çare üretmekte isteksiz olmalarıdır. 1976'dan beri bilinen Ebola son günlerdeki salgına kadar 3000 insanın ölümüne neden olmuş, fakat ilaç şirketleri bunun için kılını dahi kıpırdatmamıştır. Bunun nedeni ise açıktır: Birincisi, "Afrika Pazarı"nın çok karlı olmaması, yani bir Afrikalının 15.000 dolar bulamaya-çağını bildiği için ölümü "tercih edecek" olması. Bir diğeri ise hastalığın hızlı ilerleyip, hastayı kısa zaman içerisinde öldürmesi nedeniyle uzun ve devamlı bir tedavi sürecine izin vermemesi; yani istikrarlı bir kar sağlamaması. Bu konuda çalışma yapan Teksas Üniversitesi'nden Thomas Geisbert'in "...büyük ilaç şirketlerini ebola aşısına özendirerek bir sebep yok" sözleri de, burada söylemeye çalıştığımızı özetliyor.

Katillerin Hayırseverliği

Bill Melinda Gates Vakfı, hastalık ilerleyip beyazları da tehdit etmeye başlayınca, hastalığın çözümü için Dünya Sağlık Örgütü'ne 20 milyon dolar ba-

ğışta bulunuyor. Dünya Sağlık Örgütü ise hastalığı çözmek için hastalığı sorumlu olduğu "dünyanın geri kalanı"ndan uzak tutmak için 100 milyon dolar veriyor. BBC ebolanın 3 Amerikalıya bulaştığını manşetten verirken, ölen 2100 Afrikalından da "bahsetmeden" edemiyor.

Kapitalizmin kapitalistlerin bir vicdanı var mıdır? Bütün bunlar onların vicdanını hafifletmek için midir? Tabii ki hayır, kapitalizmin vicdanı yoktur. Fakat muktedirlerin, altında yaşayanları, "Avrupalı ve Amerikalı vatandaşlarını" rahatlatmaları, geceleri iyi uyumalarını sağlamaları gerekir. Hem her türlü hastalığı kendilerinden uzak tuttuklarını göstermek hem de dünyada kendi neden oldukları yıkımları onardıkları imajını yaratmak için.

Böylece beyazlar rahat uyurlar, dünya ölüm, yıkım ve salgınlarla sarsılırken tıpkı vebadan kurtulmak için kendilerini saraylara kapatan ataları gibi kendilerini evlerine işlerine kapatıp mutlu mesut yaşayıp giderler. Hiçbir şeyi olmayanların, madenleriyle kurulan kapitalist uygarlıklarında 2 yaşında eboladan hayatını kaybeden bir Afrikalı çocuğun yaşayamadığı hayatını yaşarlar. Devletlerinin yaptıkları minik bağışlarla ya da kafalarından aşağı, kahkahalarla boca edilen bir kova dolusu buzlu suyla vicdanlarını dondurarak uyuştururlar. Artık vicdanlar rahat olmasa bile, sıkıntı vermektense uzaktır. Her şey yolundadır.

Yalınayak Griden Pembeye Cezaevi Politikası

Vahap Güler

vahapg@meydangazetesi.org

Devlet, geçtiğimiz yıl hayata geçirdiği uygulamayla, uzun süreli tutukluluğu olan tutsakların eşleriyle dört ayda bir, "pembe oda" denilen bir odada, 24 saat gibi bir zaman diliminde vakit geçirmesinin önünü açmıştı. Uygulamanın, tutsaklara sözde bir ödül gibi sunulmasının ardından geçen süre bunun bir ödül değil, yeni bir cezalandırma olduğunu gösterdi.

Adalet Bakanlığı, "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun"da tek maddelik bir değişikliğe giderek, evli olduğu tespit edilen tutsaklara, cezaevlerinde oluşturulacak "pembe oda"da eş ve çocuklarıyla birlikte 24 saat geçirebilme hakkını yasalaştırdı. Tutsakların bu haktan dört ayda bir kez faydalanması öngörülüyordu ama tabii ki bu kanun sadece disiplin cezası almayan tutsaklar için geçerli olacaktı. Bu sebepten dolayı zaten hiçbir siyasi tutsak "gri oda"dan "pembe oda"ya geçiş hakkına sahip değil.

Uygulamanın cezaevlerinde hayata geçirilmesiyle birlikte Dilber Erez "pembe oda"da hamile kaldı. 39 yaşında ve 3 çocuk annesi olan Dilber, "pembe oda"da hamile kalan ilk kadın tutsak oldu. Dilber,

pembe oda uygulamasıyla çocuk sahibi olan ilk kadın tutsak olarak tarihe mi geçmeli, yoksa yaşamını demir parmaklıklar ardına koyan, üstelik hayatını bir de "pembe oda"yla mahveden devlete isyan mı etmeli?

Dilber hamile kaldığını fark ettiğinde, bebeğini cezaevi koşullarında doğurmamak için "yasal" süreç başlattı. Beş yaşındaki çocuğunu bile cezaevi koşullarında bakamadığından dolayı ailesinin yanına gönderen Dilber, her tutsak annenin isteyebileceği talepler doğrultusunda Adalet Bakanlığı'na başvurdu ve mücadele etmeye başladı. Bakanlığa temyiz başvurusundan feragat ettiğini bildirerek, içinde bulunduğu özel durumdan dolayı cezasının ertelenmesi talebinde bulundu. Ama Yargıtay'dan herhangi bir cevap gelmedi.

İnsan yaşamını dört duvara indirgeyen devlet, "pembe oda" uygulamasıyla cezaevlerinde doğacak yeni yaşamları da hiçe saydığını gösteriyor. Dilber, devlet uygulamasıyla, "pembe oda"nın ona ödül niyetine sunduğu yeni zorluklarla tutsaklığını sürdürürken, devlet grilerden pembelere, içeride dört duvar oyunlarını sürdürüyor.

Kullan-at Kılavuz

Kapitalist işleyiş içerisinde zaman zaman kullanılabilir ama paylaşma ve dayanışmayla örülü özgür dünyada hiçbir şeye yaramayacak bilgiler...

Sendikalar Kanunu ve Türk Ceza Kanunu'nda Sendikal Güvence

Cem Gök

kullanat@meydangazetesi.org

İşçinin çalışmaya devam etmesi ve keyfi biçimde işten çıkartılmaması İş Kanunu'yla belli bir düzeyde güvence altına alınmıştır. Buna göre; otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçiyi, işten çıkartmak isteyen bir işveren; geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır. İşten çıkartılan işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildiriminin tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde İş Mahkemesi'nde dava açabilir. Mahkeme tarafından feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine, işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise, işçiyi kıdem ve ihbar tazminatının yanı sıra boşta geçen süre için 4 aylık ücret ve diğer hakları ile en az dört aylık ve en çok sekiz aylık brüt ücreti tutarında işe başlatmama tazminatı ödemekle yükümlü olur.

Otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde, en az altı aydır çalışan her işçi için geçerli olan bu düzenlemenin yanı sıra, mevzuatta işçilerin sendikal hakları öncelikle 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 25. maddesi ile güvence altına alınmıştır. Buna göre, işveren, bir sendikaya üye olan işçilerle sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, çalışma şartları veya işten çıkartılması bakımından herhangi bir ayırım yapamaz.

Ayrıca işçiler, bir sendikaya üye olmaları veya olmamaları, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde işçi kuruluşlarının faaliyetlerine katılmaları veya sendikal faaliyette bulunmalarından dolayı işten çıkarılamaz veya farklı işleme tabi tutulamaz. İşverenin aksi tutumu halinde işçiyi bir yıllık ücret tutarından az olmamak üzere "sendikal tazminat" ödemesine

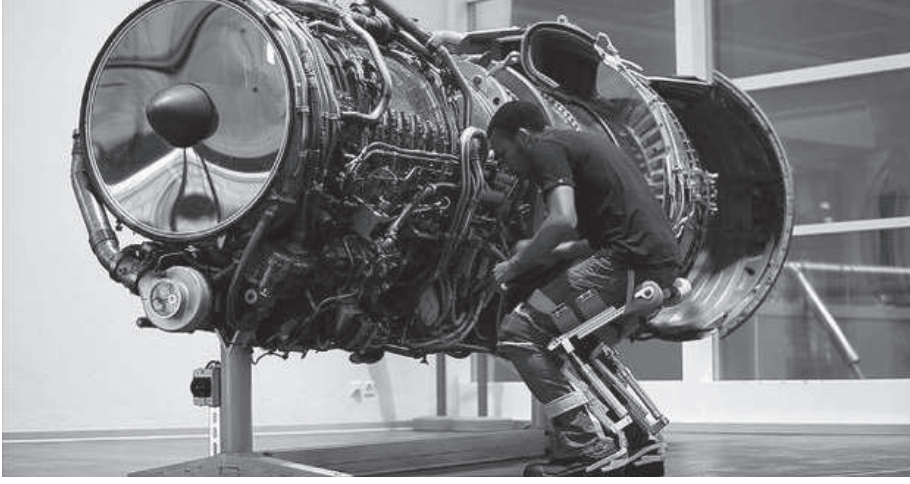
hükmedilir. Sendikal tazminat sadece işçinin işten çıkartılması halinde değil, işyerinde sendikal nedenle herhangi bir farklı işleme tabi tutulması halinde de talep edilebilir. İşçinin sendikal nedenle işten çıkartılması halinde, sendikal tazminat davası, yukarıda bahsettiğimiz işe iade davası ile birlikte açılabilir. Bununla birlikte işe iade davası açabilmek için o işyerinde otuz veya daha fazla işçi çalışması gerekiyor olmasına karşın, sendikal tazminat davası bakımından böyle bir şart aranmamaktadır.

Diğer yandan Türk Ceza Kanunu'nda da sendikal hakların korunmasına yönelik düzenleme bulunmaktadır. TCK'nın 118. maddesine göre, "Bir kimseye karşı bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya, sendikanın faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya, sendikadan veya sendika yönetimindeki görevinden ayrılmaya zorlamak amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir sendikanın faaliyetlerinin engellenmesi halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükümlenir."

Türk Ceza Kanunu anlamında bir suç oluşabilmesi için belirtilen sendikal hakların cebir veya tehdit yoluyla engellenmesi gerekmektedir. Öte yandan bu suç işleyen işveren olması da gerekmez.

Sendikal hakların güvenceye alınması hususunda yasalar yeterli olmadığı açıktır. Gerek sendikal tazminat, gerekse sendikal hakların engellenmesi suçu bağlamında mahkemelerin uygulamasının her zaman işçiler lehine olduğu söylenemez. Dolayısıyla kolektif bir hak olan sendikal hakların ancak kolektif olarak korunabileceği, mevcut hakların da mücadeleyle kazanıldığı unutulmamalıdır.

Robot Askerden Sonra Şimdi de Robot Müdür

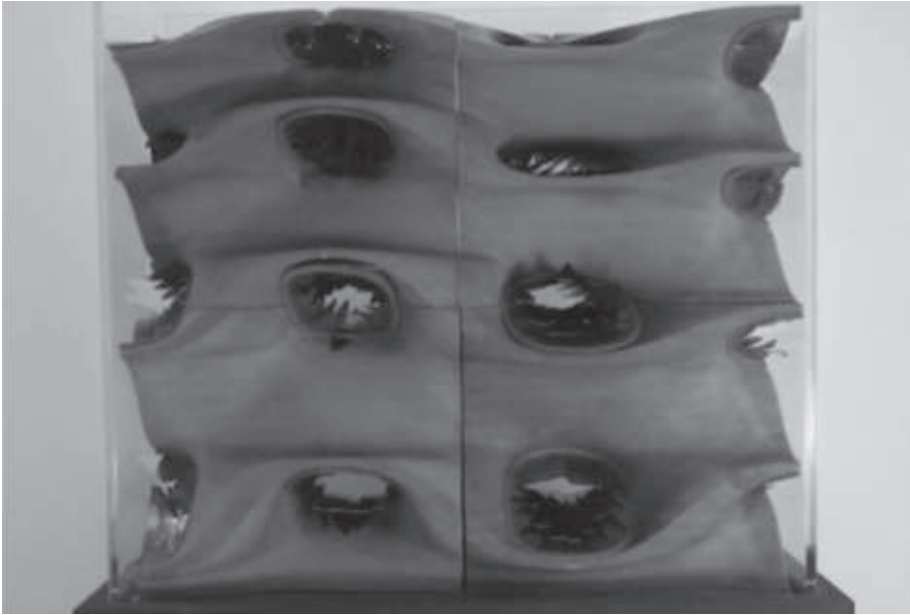

ABD'nin MIT üniversitesindeki araştırmacıların iddiasına göre işçiler robotlardan emir almayı tercih ediyorlar.

Zaten ileri robot teknolojilerini satmaya uğraşan MIT'nin kendi araştırmacılarından başka bir

sonuç beklenmezdi herhalde. Görülen o ki, kapitalist ekonomi, işçileri kontrol altına almak için gittikçe daha soğukkanlı yöntemlere başvuruyor. Teknoloji hayranlarının unutmaması gereken şey, robotları programlayanların hala katil şirketler olduğudur.

Binalar Akıllı Şirketler Karlı

ABD'li bilim insanları binaların ısınma ve soğutma sistemleri için ilginç bir yöntem üzerinde çalışıyorlar: Binaya giysi ya da deri benzeri yapılar "giydirmek" ve çevresine akıllı bir şekilde tepki vermek.

İş merkezleri ve AVM'leri yazın soğutmak ve kışın ısıtmak için gereken maliyeti düşürmek amacıyla yapılan bu teknolojik

sistemle, şirketlerin enerjiden tasarruf etmesi planlanıyor. Büyük bina ve AVM inşaatlarında çalışan işçiler yaşamlarını kaybederken, kapitalistlerin daha fazla kar elde etmek için "akıllandırdığı" binalar, inşaatta çalışan işçi ölümlerinin yoğunlaştığı bir dönemde oldukça ironik duruyor. İhtiyaç olan şeyin binaların akıllandırılması olmadığı açık!

Facebook mu Fişbook mu?

Facebook, kullanıcılarını yasal isimlerini kullanmaya zorlarken, profillerinde sahne isimlerini kullanan LGBT bireyleri saldırılara ve tacize açık hale getiriyor.

Eylül ayı başında Facebook, ABD'de birçok LGBT performansçıyı, gerçek kimliklerini beyan etmedikleri takdirde pro-

fillerini kapatmakla tehdit etti. Facebook'un sözde "güvenlik" gerekçesiyle uyguladığı baskılar, LGBT aktivistleri ve performansçıların kimliklerini görünür hale getirerek ayırıcı saldırılara açık hale getiriyor. ABD'de yasal isim politikasını sıkılaştıran Facebook, yakında diğer ülkelerde de fişlemeye başlayacak.

FAŞİZMİN CEP BOYU ÇIKTI SketchFactor

Mercan Doğan

mdogan@meydangazetesi.org

Bir akıllı telefon uygulaması düşünün, oyun indirmek kadar kolayca telefona yükleyebildiğiniz; adı SketchFactor. "Kroki" anlamına gelen sketch, ABD'de halk dilinde "güvensiz" anlamında da kullanılıyor, factor ise "katsayı, ölçek" demek. SketchFactor'ü "Güvensizlik Ölçeği" ya da "Güvensiz Bölgeler Krokisi" olarak tanımlayabiliriz.

"Bazen her şeyin neden karmaşık göründüğünü sorarsın kendine. Sokakta neden bu kadar ölü fare var? Bu blokta neden ışıklar yok? Herkes nereye gitti?"

Bu soruların cevaplarını bulmak, bu karmaşık ve tehlikeli durumlardan kaçınmak istiyorsan SketchFactor'u indir." cümleleriyle tanıtılan bu Güvensiz Bölgeler Krokisi, New Yorklu Allison McGuire and Daniel Herrington tarafından geliştirildi.

İrk profili, taciz, az ışıklandırma, terk edilmiş bölgeler-binalar, tekinsiz yerler gibi şeylerin kullanıcılar tarafından bildirilerek işaretlendiği uygulamayla; mikro ve makro faşizm daha hızlı şekillenebilecek. Telefonuna uygulamayı indiren kullanıcı, haritadaki sokakları-bölgeleri, kendince sebeplerle, en güvenli 1, en güvensiz- tekinsiz 5 olmak üzere, 1 ile 5 arasında puanlayacak. Verdiği puanın gerekçesini de yorum olarak yazabilecek. Yani SketchFactor, bireylerin bölgesel yaftalamalarıyla oluşacak navigasyon (yön bulma) sistemi. Şu anda ABD'de kullanılmakta olduğundan, bahsi geçen yorumlar şöyle; "Trafik var!", "Yalnız kadınlar için tehlikeli olabilir." Ama şöyle yorumlar da var; "Burası çok karanlık, yürüyen zencileri göremiyorum.", "Kaldırımında ölü fareler ve kokan göçmenler var, dikkat!"

Şimdilik uzak topraklarda olsa da, her Kopyala-Yapıştır yenilik gibi, hızlıca gelir 3. dünya ülkeleri topraklarına. Kopyala-Yapıştır demem, taklit topraklarda yaşıyor oluşumuzla alakalı. Envai çeşit kültüre beşiklik etse de, "Batı"ya özenen; topluca osur-

salar, osurma ritüellerine başlayacak olan insanların toprakları. SketchFactor'ü de bu sebeple, Kopyala-Yapıştır yöntemiyle kullanmaya başlarız yakında. Bu topraklarda nasıl işleyeceğini beraberce kurgulayalım:

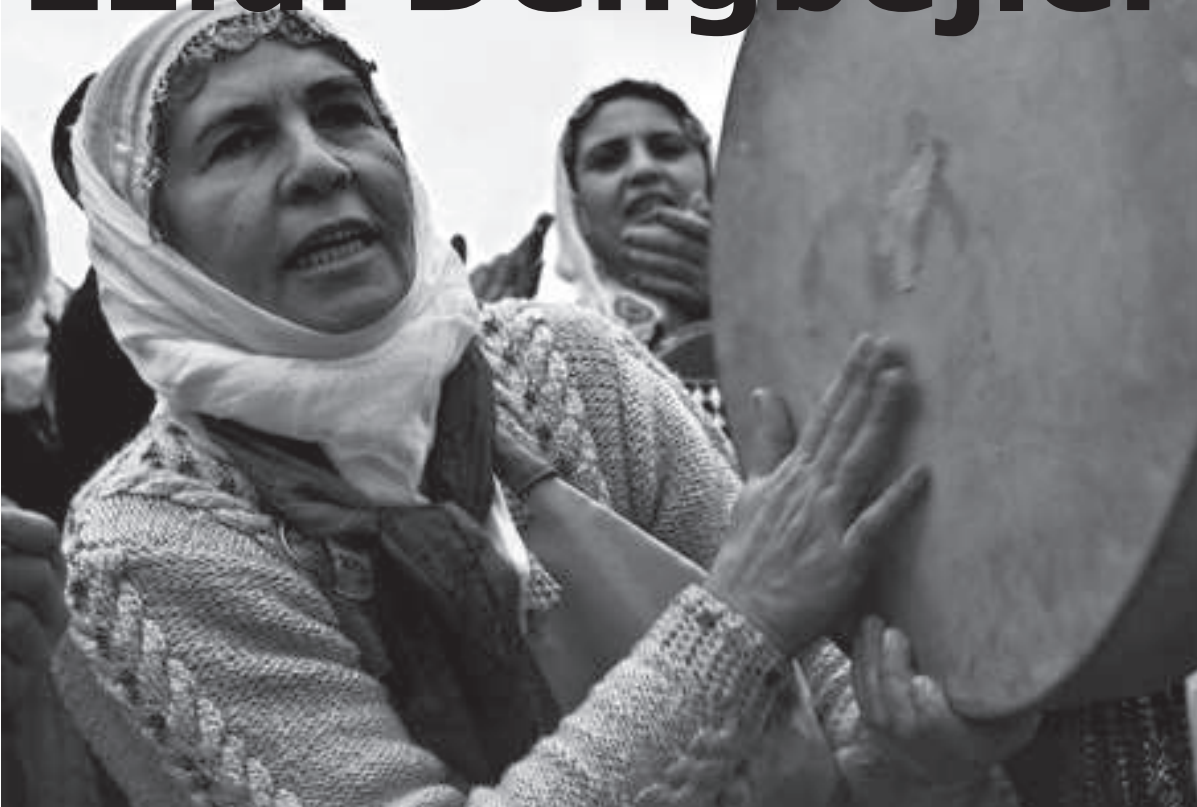
Önce kesin turistler kullanır. Zaten tekinsiz ülke, terörist yuvası gibi önyargılarla İstanbul'a gelen karakter; yoksulların sokaklarına 5, zenginlerin sokaklarına 1 verecektir. İstiklal Caddesi üzerinde çayın 8 lira olduğu lüks kafenin önü 1 iken, Ömer Hayyam'ın ya da Tarlabası'nın ara sokakları elbette 5 puan olacaktır.

Akıllı telefon satın alabilmek için 3 ay boyunca, günde 16 saat çalışıp para biriktiren genç işçi değilse uygulamayı kullanan, zengindir. Yani bölgeleri, genelde zenginler puanlayacak. Nişantaşı genci, yoksulların ve ezilenlerin mahallelerine elbette 4'ten aşağı puan vermeyecek ve yaftalayacaktır. Yorumlar da şöyle olacaktır; "Pis Kürtlerin mahallesi, dikkat!", "Basın açıklaması dediler ama terörist bunlar, ortalığı yakabilirler.", "Suriyeli basmış burayı, Arap kokuyor!" ve hatta "Çantalara dikkat, buralar hep fakir dolmuş." Dolayısıyla, sadece ırkçılığın, faşizmin değil; sınıf savaşının ve sosyo-ekonomik problemlerin de cepteki izdüşümü SketchFactor.

Sistem, pis işlerini çözmeye, dejenere ederek bozmaya çalıştığı ezilenlerin mahallelerinde; sürekli sosyal, psikolojik ve ekonomik baskı uygulamaktadır. Ama yine de güvenlidir ezilenler için oralar. Baskı ne bilmeyenler, bilmezden gelenler, tehlikeli görürler ezilenleri. Faşizme karşı isyan da kaçınılmazdır bizim için.

SketchFactor, aslında faşizmin yeni oyuncağı, bu noktada haklıdır; güvensizdir oralar ezenler için. Market molotoflanabilir bir ekmek şiarlı, jipler yakılabilir bir adalet şiarlı, yol kesilebilir bir özgürlük şiarlı eylemde. Cep boy faşizme karşı avuç boy taş, haydi bakalım!

Müzik

Soykırıma Karşı Direnişi Yaşatan
Ezidi Dengbejler

Tarihleri boyunca 72 kez soykırıma uğramış ve hala inatla direnen Ezidi Kürtleri, yok olmanın eşiğine yaklaşırken yeni bir katliama uğradılar. Ezidi'lere yapılan saldırılar sadece canlarına kastetmedi. Farklı inançları yüzünden egemen dinler tarafından sürekli aşağılanan Ezidi'lerin kültürel varlıkları da saldırılardan payını alıyor. 12. yüzyılda Ezidi kutsal kitapları Mushaf-a Reş ve Kitab-el Cilwe'ye ait tüm kopyalar yakıldığı halde, bölgedeki devletlerin tarihçileri ve bu devletlerin dini otoriteleri asılsız kaynaklar üzerinden Ezidi düşmanlığının propagandasını yapıyorlar. Bu saldırılara direnen Ezidi kültürünün direnci, sadece kapalı toplum olmalarıyla, yani din dışı evliliğin tabu olması ile açıklanamaz.

Ezidi kültürü neredeyse tümüyle sözlü bir kültürdür. Uzak ve yakın geçmişe dair hikayeleri aktarırken kendine has ses tekniklerini kullanarak müzik haline getiren Dengbejler (halk ozanları) genel olarak Kürt kültüründe önemli bir yere sahiptirler. Ezidi Kürtler içinse yaşamsal olan bu müzikle Dengbejler, ilahileri, aşkı, halkın tarihindeki kahramanlıkları, ihanetleri ve katliamları dinleyenlere tekrar yaşatır. Dengbej meclislerinde sadece hikâye anlatılmaz, bunun üzerine saatler süren sohbetler de edilir. Dört beş saat durmadan söyleyebilen Dengbejlerin müziği, sadece ayınlar, halk ya da aile meclisleriyle sınırlı değildir, günlük hayatın içindedir: Örneğin Sincar dağının yollarından Rojava'ya yürüyerek gelen bir kadın, başlarına gelenleri gazetecilere böyle anlatabilir.

Ezidi inanışında üç büyük günah vardır: Yalan söylemek, eşini aldatmak ve insan öldürmek. Bu tabular ilahilerde özellikle vurgulanır. Ancak Dengbejlerin söylediği destanlar, özellikle yakın tarihe ait olanlar, yaşamın sürekli bir parçası haline gelen direnişi yaşatır ve politik nitelikleri daha belirgindir.

Eganê Meyro Destanı, 19.yy'da Osmanlı ordusunun Beşiri ovasında yüzlerce Ezidi'yi acımasızca katlettiği dönemde örgütlenen

halk direnişini anlatır. Osmanlıların ordusunda yer alan komutanlardan birisi de Şam'dan gelen komutan Hesebê Cibo'dur. Acımasızlığıyla tanınan bu komutanı öldürmek imkansızdır. Nöbetleşerek çatışmalara giren Êzîdî savaşçılar Hesebê Cibo'yu nasıl yakalayacaklarını tartışır. Eganê Meyro adlı bir savaşçının önerdiği plan kabul edilir. Hesenê Cibo'nun atı kısıraktır (dişi at) ve çiftleşme dönemi gelmiştir. Êzîdi savaşçı Eganê Meyro aygıra (erkek at) biner ve karşısına çıkar, bu arada sulak Rıdvan mıntıkasındaki sulama kanalları açılır. Eganê Meyro atını oraya sürer, komutan Hesebê Cibo'nun atını da peşinden sürükler ve bataklığa saplanır. Eganê Meyro komutanı esir alır, elleri ve ayaklarını bağlayarak komutanı olan Mirzikê Zaza'ya götürmek için yola çıkar. Yolda yaşlı bir Ezidi, "Sen bizi bu soykırımdan geçiren zalimi Mirzikê Zaza'ya götürürsen ona yeni bir hırka giydirebilir ve azad eder" diye karşı çıkar. Orada Eganê Meyro, esir aldığı düşman komutanını öldürmesi yasak olduğu halde, katliamlardan sorumlu olan bu komutanın serbest kalmaması için öldürür.

Bu kahramanlık Dengbêjler arasında Eganê Meyro'nun iki eşi olan Nurê ve Rewşê arasındaki diyalogla anlatılır. Nurê diğer eş olan Rewşê'ye şöyle seslenir:

"Rewşê lê xewê / rabe serê Hesebê Cibo jêkirine / kirine gok li meydanê / egidê nav û nîşan re beje / bila neçe xebera sofik û mofikê çemê Botan neke / bila Bavê Temo neçe şerê / şerê ser Êzîdxanê ne heneke / rabe bûke xwe bixemline / kî Hesebê Cibo kuştibe emê xwe jêre bikin bûka pişta heft perda..."

Kardeşim Rewşêi, kalk bak Hesêbe Cibo'nun kafasını kesmişler, kafasıyla meydanda top gibi oynuyorlar. O ün salan yiğide de ki, Botan çayı kıyısındaki sofilerin savaşına gitmesin, Bavê Temo savaşa gitmesin. Êzîdxan'daki savaş şaka değil. Hesebê Cibo'yu kim öldürmüşse onun karşısına 7 perde arkasında saklanan gelinler gibi çıkacağız..."

Buraya Kadar Her Şey
Normal

Gürşat Özdamar

gozdamar@meydangazetesi.org

Yazın bitmeye başlaması ile tatil yerlerinden büyük kentlere dönüş, okulların açılmasının ardından büyük oranda tamamlanmış olacak. Yani evlerinde televizyon izleyenlerin sayısı artacak.

Yeni diziler, yeni yayın dönemine iddialı girip izleyici çekmeyi düşünedursun, bir önceki sezondan devam edenler ise birbirinden ilginç fragmanlarla bu heyecanı daha da yükseltiyorlar.

İzleyici tarafı böyle. Ama çalışanlar için sıkıntılar bitmek bilmiyor.

Reyting ve buna bağlı olarak reklam gelirleri yüzünden yayın süreleri gittikçe uzayan dizilerin çekimleri, neredeyse bir hafta boyunca aralıksız sürüyor. Günde 14 saati bulan mesai sonrası dinlenmeye fırsat bile bulamayan set çalışanları, ertesi sabah sette olmak zorunda bırakılıyorlar, bırakılıyorlar.

İşte tam da inşaatlardaki iş cinayetleri konuşulduğu sırada, Star TV'de yayınlanan Kaçak Gelinler setinden bir ölüm haberi geldi. 3 günde 45 saat çalıştırılan set çalışanlarından Engin Küçüktopuz, bütün o gösterişli dünyanın gözleri önünde "iş" cinayetinde yaşamını yitirmişti.

Kaçak Gelinler setinde, bundan bir hafta kadar daha önce de bir olay yaşanmıştı. Set çalışanlarından iki şoförün, aynı sette figüran olarak çalışan 17 yaşında bir kadına yönelik tecavüz olayı gündeme gelmişti.

Yalnızca isimsiz figüranlar değil başrol oyuncular da çalışma koşullarından kötü etkileniyor. Oyuncular Sendikası'nın yeni başkanı Meltem Cumbul yaptığı ilk açıklamada "sanatçıların geleceği güvence altına alınmış yaşam koşullarına ulaşmaları için çalışacağız" deme ihtiyacında bulunuyor.

Evet, Çağatay Ulusoy'un Med Cezir'in yeni bölümlerinde Serenay Sarıkaya ile öpüşme sahnesi istemediği, Hülya Avşar'ın bir kova dolusu buzlu suyu kafasından boşalttığı, Oscar'a gidecek filmin konuşulduğu, Antalya Film Festivali'nin heykelciğinin değiştiği, 12 Eylül darbesinde generalleri destekleyen TÜSİAD'ın kısa film yarışması düzenlediği haberlerinin arasında kendine pek de yer bulamayan bu duruma alışmak zorunda mıyız?

Polis karakolu haline getirilen AKM'nin dış duvarlarına asılmış olan "Türkiye'de sinemanın 100. yılı kutlu olsun" gibi afişler ya da bir "yetkili"nin çıkıp bu işin fitratında var türünden açıklamalarına bu kez de kanacak mıyız?

Yani, La Haine filminin ilk başında anlatılan hikâyedeki gibi. "Buraya kadar her şey normal" deyip düşüşü olağanlaştıracak mıyız?

İzleyip göreceğiz!

Pis Fanzin

Pis Fanzin'den Uğur Korkmaz ile fanzinlerinin oluşum sürecini, hikâyesini ve hayal ettiklerini konuştuk.

Meydan: Pis Fanzin'in ismi nereden geliyor, bu serüvenin adı neden PİS?

Fanzine ilk başta tek başıma başlamıştım. Pis ve pislik kelimesi birçok şeyi temsil ediyordu. Pistim, annem sürekli "ne kadar pissen" der dururdu. Hareket ettiğim sokaklar pisti, arkadaşlarım da pislikti. Biraz beni anlatan bir kelime haline gelmişti. Bu yüzden ismini Pis koydum.

Tek kişiyle başlayan Pis Fanzin'in kalabalıklaşması nasıl oldu, ne oldu da etrafına insanları toplayabildi?

Şimdiki ekiple zaten eskiden de beraberdik. İyi arkadaşlardık hepimiz. Ben ilk sayıyı çıkardığımda hem birbirimizle yazılarımızı paylaştık hem de onlar benimle her türlü dayanışmayı gösterdi. İlk sayı bize biraz cesaret verdi ve bu cesaret ikinci sayıyı doğurdu.

İlk sayı bir biyografiden oluşuyor. Fanzinin arka kapağında "Le monde est a nous" (Dünya Bizim) sözleriyle karşılaşıyoruz. Bu bir kişinin biyografisi mi yoksa dünya bizim diyenlerin biyografisi mi?

Ben ilk başta bu yazı toplumsal bir yazı olsun diye girişmedim aslında. Ama herkesin derdi aynıymış şimdi fark ediyorum. Yani insanların sevgilisiyle, okuluyla, hocasıyla, annesiyle ve hatta devletle olan problemleri aynıymış. Bu benim biyografim, benim dünyam ama aslında bu dünya, dünya bizim diyen, en başta devletle sorunu olan herkesin dünyası ve biyografisi galiba.

Keny Arkana'nın La Rage adlı şarkısının sözleri biyografinin üzerine sıralanmış. Bu isyan Pis Fanzin'de nasıl var oldu?

Ben çocukluğumdan beri rap müzik dinliyorum, sağlam rapçiydim. Rapvari bir isyanım vardı, küçüktüm, çok da politik değildim. Ama biliyordum polis kötüydü. Sonra zamanla fark ettim ki bu şarkı ve diğer birçok rap şarkısı, bütün dünyaya halklarının isyanından birer

parça taşıyormuş. O yüzden bu şarkıyı ilk sayıda kullandım; fakat mesela ikinci sayının en son sayfasında da "Azrail ırkçı değil herkesi gömer deyim" yazıyor bu da A.P.O adlı Zeytinburnu'ndan bir rapçiden alıntı. Yani hiphop kültürü bu fanzinde doğuştan var ve hep var olacak, politik olsun olmasın. Bir de şunu eklemek istiyorum, şu anki fanzin kültürü sözde bir "Kadıköy punklığı" üzerine kurulu. Biz bunun karşısında ve dışındayız. Boş şarkı sözleri içeren Kadıköy grupları yerine Adanalı "fate fat"ı, Mersinli "saian"ı, Dersimli "rapzan belagat"ı ve daha nice kuvvetli rapçiyi dinliyoruz ve şiddetle öneriyoruz.

Edebiyat ile ilgili bir yazıda ünlü edebiyatçılardan Sartre ile Camus'yu aynı futbol sahasına sokmak kimin aklına geldi ve nasıl oldu?

Yazının başında futboldan bahsetmiştik zaten. Camus kaleciydi, Sartre da o karakteriyle olsa olsa forvet olurdu.

İlk sayıda bazı alıntılar var;

"Durum basit kardeşim polisler şeytandır."

"Hayal gücünü kontrol ederek yalanlarla ruhunu senden koparmanın yollarını buluyorlar." gibi... Bu alıntıları nereden yaptınız ve bu isyan nereye, kime?

Jedi Mind Tricks adlı hiphop grubunun Trail of Lies adlı parçasından alıntılar yaptık. İsyanimız, sokağı sıkıştıran herkes.

Pis Fanzin'in üç dileği olsaydı ne dilerdi?

Dostumuz Devrim'in annesi iyileşsin. Hanzala bize yüzünü dönsün bir de Cezayir şampiyon olsun.

Pis Fanzin'e bir şeyler söylemek isteyenler nasıl ulaşabilir ve fanzini nelerde bulabilirler?

Bizim ulaşılmalık bir durumumuz yok ama fanzine 26A Kadıköy'den, okul kütüphanelerinden, bazı kitabevi görüşümlü kırtasiyelerden ulaşabilirler.

26A Fanzin Sergisi Gerçekleştirildi

Fransa'dan "illusion" adıyla çıkmış, Türkçe'ye illüzyon diye kaydolmuştur yanılısamanın anlamı. Gerçekliğin hisler üzerindeki görüntüsünün yanlış değerlendirilmesidir. Tek bir yanlışlık değildir. Sürekli, değişkendir.

Öyle sürekli ki sanki birileri özellikle yaratır bu yanılısamaları. Öyle değişkendir ki sanki birileri her ana, her olaya göre özellikle biçimlenir.

Yanılısamalar, özel güvenliğin sokakta önünü kesen polis halidir. Duvara yapıştırdığın afişin sabah olmadan sökülmesidir. Hiçbir zaman verilemeyecek kavgalardır, otoritenin sınıfta gezinen öğretmen halidir. Farklı zamanlarda, farklı kıyafetlerle karşımıza çıkan.

Yanılısamaları yaratanlar, gerçekten korkarlar. Korkarlar çünkü birileri yanılısamaların ötesini görürse değiştirmek ister. Onlar değişmesinden korkarlar en çok. Belki de korkmalılar. Çünkü kuytu sokaklarda yazdıkları yazıların sabah olmadan silinmesine aldırmayanlar, her gün ısrarla yeniden yazanlar var. Düş kuranlar var, hiçbir illüzyona ihtiyaç duymadan. Güne ulaşmak için geceleri yürüyenler var. Yazarlar var, yanılısamalardan düşen tüm ödülleri reddeden. Eller var makas tutan, bir sayfayı ayırmak için ortadan ikiye. Eller var yapıştırıcı tutan, iki sayfayı birleştirmek için. Eller var, fotokopi makinasını çalıştırıp düşlerini çoğaltan, onları yayan elden ele.

Fanzinler var yanılısamanın ötesinde duran. Gerçeği yazan bazen bir duvara, bazen bir kâğıda. Söyleyen bazen konuşmadan, anlatan bütün özgür hikâyelerini dilden dile. Fanzinler var, iktidara kafa tutan, satırlarını hiyerarşisiz kuran, düşlediğini eylemenin özgürlüğüyle var olan, raflarda yan yana dizildiği diğer tüm fanzinlerle dayanışmayı ören.

*Sergiye katılan bir fanzincinin dayanışma notu

İstanbul Kadıköy 26A'da bu yıl ikincisi düzenlenen Fanzin Sergisi meraklılarıyla buluştu. 26 Ağustos-15 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilen sergide, farklı şehirlerden de gönderilen 250'nin üzerinde fanzin duvarlarda yerini aldı. İlgilisi ve meraklısı çok olan serginin bulunduğu oda, kolektif çalışmaya açık bir fanzin masasına dönüştürüldü. Sergiye gelenlerin hem fanzinleri okuyup, inceleyebilmesi hem de kendi fanzinlerini yapmaları için düşünülmüş fanzin masası, serginin ilgi odağı haline geldi. 26A gönüllüleri tarafından yapılan açıklama, serginin önümüzdeki yılda bu mekânda yapılacağı yönünde. Kadıköy 26A, yılın 365 günü raflarına dizildiği fanzinlerle, aynı zamanda fanzin ve dergi noktası haline de gelmiş durumda.

THE PURGE: ANARCHY

UNIVERSAL PICTURES PRESENTS A PLATINUM DUNES/BLUMHOUSE/WHY NOT PRODUCTION "THE PURGE: ANARCHY"
 FRANK GRILLO CARMEN EJOGO ZACH GILFORD KIELE SANCHEZ AND MICHAEL K. WILLIAMS
 CASTING BY TERRI TAYLOR CSA COSTUME DESIGNER HALA BAHMET MUSIC BY NATHAN WHITEHEAD EDITED BY TODD E. MILLER & VINCE FILIPPONE
 PRODUCTION DESIGNER BRAD RICKER DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY JACQUES JOUFFRET EXECUTIVE PRODUCERS JEANETTE VOLTURNO-BRILL LUC ETIENNE
 PRODUCED BY JASON BLUM p.g.a. MICHAEL BAY ANDREW FORM BRAD FULLER SEBASTIEN K. LEMERCIER p.g.a. WRITTEN AND DIRECTED BY JAMES DEMONACO

WELCOME TO AMERICA
 WHERE ONE NIGHT A YEAR
 ALL CRIME IS LEGAL

Arınma Gecesi: Anarşi

Zeynep Coşkun

2013 yapımı Arınma Gecesi filminin devamı niteliğinde 18 Temmuz 2014 tarihinde vizyona giren Arınma Gecesi: Anarşi (The Purge: Anarchy), devletin yılda bir defa bütün yasalarını kaldırmasını ve insanların bu gece cinayet dahil bütün suçları işleme hakkına sahip olmasıyla başlayan olaylar serisini konu alır.

Amerikanın büyük sinema endüstrisi Hollywood'tan çıkmış filmin başlığında geçen anarşi, film boyunca ortama hakim olan kargaşa, şiddet, toplumsal düzenin bozulması ve kaos durumunu karşılamak amacıyla bilinçli olarak kullanılmaktadır. Anarşi kelimesinin seçilmesi, anarşizmin toplumsallaşmasını ve insanlar arasında gerçek anlamının bilinmesini önlemek amacıyla kapitalizmin, dünyaca bilinen iktidarların, medya araçlarının ve film endüstrisinin yarattığı bilinçli bir savunma mekanizmasıdır. Kapitalizm ve devlet, bunu yaparak toplumsal anlamda ve insanların gözünde kendi meşruluğunu hem algısal hem de bir gerçeklik olarak sağlamaktadır.

İyi bir film olmamasına rağmen konusu bakımından ilginç. Olaylar serisi, beş farklı karakterin arınma gecesinde yollarının kesişmesiyle ve her birinin hayatta kalma mücadelesiyle devam eder. Filme

göre devletin amacı, özel olarak her sene tekrarlanan arınma gecesiyle ülkedeki suç oranını düşürmektir. Bu, ilk başta görünen amaçtır. Filmin devamında arınma gecesi'nin asıl amacının suç oranını düşürmek değil, zengin sınıfın fakir ve ezilen halkı zulmederek yok etmesi ve bu sayede insan popülasyonunun dengede tutulması olduğunu öğreniyoruz.

Film derinlemesine incelendiğinde kurulanmaya çalışılan alt metinde eleştirilmesi gereken noktalar var. İlk olarak bireyin suç işlemeye meyilli bir varlık olduğu ve bunu dizginleyen unsurun öz bilinç değil, devlet yani iktidar olduğu vurgulanmaktadır. Bunu anlamamızı sağlayan iki önemli sahneden bahsedebiliriz. Filmin 20. dakikalarında arınma gecesi'nin başlamasıyla birlikte siyahi bir kadın ve kızının evine zorla girerek onlara tecavüz etmeye kalkan bir adamla karşılaşılıyor. Seyircide adamın sahip olduğu şiddet eğilimi ve kadın bedeni üzerinde iktidar kurma dürtüsünün 364 gün boyunca devlet tarafından dizginlendiği fikri üzerinde durulmuş. Ve yine bir başka sahnede çatının üzerinde elinde silahıyla etrafa ateş eden öfkeli bir kadın görüyoruz. Kadın öfkeli ve içinde intikam alma arzusunun taşıyıcı. Kadının cümlelerinden, giyiminden ve tavrından aslında ezilmekte olan bir kadın olduğunu

anıyoruz. 364 gün ezilmekte olan bir kadının senede sadece bir defaya özel olmak üzere iktidarı eline aldığı anda bu iktidarı nefretiyle beraber insanlara zarar vermek için kullandığını görüyoruz.

Hollywood yapımı film bazı yargıları içinde barındırıyor: "Bireyler suç işlemeye meyillidir, devlet ve devletin otoritesi toplumsal düzeni ve huzuru sağlamak için gereklidir."

Birey kendi özü itibarıyla suç işlemeye ve toplumsal düzeni bozarak kendi çıkarına kullanmaya meyilli değildir. Devlet, toplumsal düzeni ve adaleti sağlamaz. Devletin baskıcı iktidarı, şiddeti, katliamcı yapısı toplumsal huzursuzluğun ve adaletsizliğin bizzat sorumlusudur. İçinde bulunduğumuz kapitalist sistem ve her gün yaşamlarımızda maruz kaldığımız baskıcı devlet iktidarı, bireyi hayatta kalması için suça, ahlaksızlığa iter. Devletin gerek polisini gerekse ordusunu kullanarak baskıladığı bireyler, tüm bu kurum ve unsurların yokluğunda toplumsal düzenin bozulmasına ve kaos ortamının yaratılmasına neden olmaz, aksine devletin adaletsizliği, şiddeti ve baskısıyla suça yönelen insanlar, bu kurum ve unsurların yok olmasının ardından kurulacak paylaşma ve dayanışmayla örülü ilişkilerle özgürleşir, toplumsal huzur sağlanır.

Sinema da Sınırlar

2014 yapımı

Gelin Tarafı (On the Bride's Side)

Yönetmenler: Antonio Augugliaro, Gabriele Del Grande ve Khaled Soliman Al Nassiry

Sahte bir düğün konvoyuyla sınırları aşarak İsveç'e ulaşan 23 kişinin öyküsü

Erdem Kaya

Tel örgüler, çitler, dikenli teller, mayınlar, metrelerce duvar, hendek...

Haritada iki kesikli çizgi olarak gösterilen sınırlar bunlardan oluşuyor. Aslında sınırlar, bölgede yaşayanlar için ayrılık demek, bir coğrafyadan bir başka coğrafyaya aç susuz sürülmek, yollarda katledilmek demek. Sınırlar, bir geçim kaynağına dönüştüğünde ise, tepene yağın bombalar demek.

Diğer sanat dalları olduğu kadar sinema da sınır öyküleri anlatır sık sık. Geçtiğimiz yıl çekilmiş "Gelin Tarafı" isimli belgesel de bunlardan biri.

Sınırlara ve Avrupa'nın göçmen politikalarına karşı bir manifesto niteliğinde sayılabilecek film, aslında, Suriye'de de görev yapmış bir savaş muhabiri olan İtalyan gazeteci Gabriele Del Grande'nin çabasıyla, İtalya üzerinden Avrupa'ya girmeye çalışan 500 kadar Suriyelinin bindiği 2 geminin Ekim 2013 tarihinde Lampedusa açıklarında batması üzerine ortaya çıktı denebilir. Çünkü Grande, bu tarihten sonra Milano'daki Suriyeli kaçaklarla daha yakından ilişki kurar. Hatta birkaçını evinde ağırlar. Sonrasında da onları İsveç'e kaçırma düşüncesi gelişir. Ama nasıl olacaktır bu? Çok geçmeden, bu konuda yönetmen arkadaşı Antonio Augugliaro ve Filistin asıllı Suriyeli şair Khaled Soliman al Nassiry ile de görüşen Grande sonunda bir yöntem bulur. Bir düğün konvoyu ile yola koyulmak. "Hangi sınır polisi bir düğün konvoyunu durdurup beyazlar içindeki bir geline belge sorar ki?"

Gerçekten de düşündükleri gibi olur. Suriye'deki bir Filistin mülteci kampından kaçan Tasneem'in de "gelin" rolünü oynamasıyla, 5 göçmen (üniversite öğrencisi Abdullah,

Suriyeli muhalif çift Mona ile Ahmed, rapçi Manar ile babası Alaa) İsveç'e doğru yolculuklarına başlarlar.

14 Kasım 2013'te yola çıkan ve 4 günde 3 bin km yol kat eden konvoy, İtalya'dan sonra Fransa, Lüksemburg, Almanya, Danimarka üzerinden İsveç'e ulaşır. Konvoy, geçtiği 5 sınır kapısında da herhangi bir sorguyla ya da zorlukla karşılaşmadan hedefe ulaşmayı başarır.

Bu yolculuğun "yasadışı" olduğu suçlamalarına ise Grande "Savaşta kaçan binlerce kişinin, Avrupa'nın sınır politikaları yüzünden kaçak yollarla seyahat etmeye çalışırken denizde ölmesi ortadayken, bu 5 kişiye yardım etmenin ahlaki değer taşıyan bir hareket olduğunu düşünüyoruz" diye yanıt veriyor.

Elbette her sınır, bu filmdeki gibi kolay aşılmıyor. Abdurrahman Gök ile Ubeydullah Hakan'ın çektiği Sınır ü Mirin (Sınır ve Ölüm) belgeseli, yaşamlarını sürdürebilmek için at sirtında ya da yaya olarak sınırları aşarak bir bidon mazot almaya giden ve bir daha evlerine dönemeyenleri anlatıyor. Belgesel, Van'ın Özalp ve Saray ilçelerinde yaşayan köylülerle yapılan röportajlardan oluşuyor ve ekmeklerinin peşinde koşan köylülerin sınırda askerler tarafından vurulması konu ediniliyor.

Tıpkı 1943 yılında olduğu gibi. Orgeneral Mustafa Muğlalı'nın, Ahmet Arif'in "Birbirine karışır tavuklarımız, bilmezlikten değil fukaralıktan.../ Pasaporta ısınmamış içimiz, gayri eşkiyaya çıkar adımız..." dizelerinin olduğu 33 Kurşun şiirine konu olan katliam emrini vermesinden, 33 Kürt köylüsünün öldürül-

mesinden beri, sınırlarda ölüm bitmedi.

Dünyanın kocaman küresel bir köy olarak addedildiği günümüz dünyasında sınır boylarındaki köylerde değişen bir şey olmadı. Bu bölgelerde yaşamaya çalışanların kurşunsuz geçirdiği bir günü yok. Serbestçe gezindiği dağların, ovaların devletlerce bölüşülmesi, sınır çizgileri çizilmesi sonucu "kaçak"a düşenlerin öyküsü bununla bitmiyor. İranlı yönetmen Bahman Ghobadi'nin "Sarhoş Atlar Zamanı" filmi de, küçük bir çocuğun bedensel engelli kardeşine ameliyat parası biriktirmek için zorlu şartlarda verdiği mücadeleyi anlatır. Katır sirtında bir o coğrafyaya bir diğer coğrafyaya geçerler yaşamları boyunca.

Aynen Roboski'de olduğu gibi. Sınır, katırlar, bir bidon mazot getirip eve bir lokma ekmek götürebilmek için çıkılan o dönülmez yol, parçalanmış bedenler, yok edilen hayaller...

Sınırlar can almaya devam ediyor. Günümüzde de IŞİD'in sınır tanımayan katliamlarından bin bir güçle kaçarak yollara düşen Ezidiler, bu kez de TC devletinin sınırları önünde aç susuz bekletiliyor. Sınırı geçebilen az sayıda Ezidi ise Roboski'de kurulan bir kampta günler sonra yiyecek bir şeyler bulmuş olarak yaşama tutunmaya çalışıyor.

Elbette, hiçbir sözcük bu yaşanan acıları tariflemeye yetmez, hiçbir film de öyle. Üç bir yanı denizlerle ama dört bir yanı sınırlarla çevrili bu topraklarda bir şeyler değişmezse, daha pek çok katliam yaşanacak ve sinemacılar da yıllar sonra da olsa, bunları anlatmaya çalışsa bile yeterli olmayacak. Çünkü sinemanın da en nihayetinde bir sınırı var!

Kentsel Dönüşüme ve Evsizleştirmeye Karşı

Dünya gündeminde Avrupa Krizi'nin etkileri geçmiş gibi yansıtılsa da, Doğu Avrupa ülkesi Polonya, hala krizin etkileriyle boğuşuyor. Kentsel dönüşüm ve sermayeyi koruyan emlak piyasası yüzünden insanlar ödeyemeyecekleri kiralarla yüz yüze bırakılıp zorla evlerinden çıkarılıyor. Evsiz insan sayısı ve aynı anda boş ev sayısı 7 yıldır hızla artıyor. Poznań'da Od:zysk işgal evinde yaşayan anarşist kolektifle, Doğu Avrupa'da krizin en belirgin etkisi olan kentsel dönüşüm ve buna karşı toplumsallaştırmaya çalıştıkları kendi çözümleri olan kolektif işgal evi hakkında konuştuk.

Kolektif Od:Zysk

Meydan: Binayı işgal eden ne gibi engellerle karşılaştınız? Kolektif yaşamı nasıl sürdürüyorsunuz? Düzenlediğiniz etkinlikler var mı?

Yasal sorunlarla hiç uğraşmadık, bizi zorlayan şey soğuk hava ve binanın kötü durumu oldu. Özellikle pencereler ve kapılar işe yaramaz durumdaydı. 4 katlı bir binadaki bütün kapı ve pencereleri değiştirmek zorunda kaldık ve bu kolay olmadı. Neyse ki pek çok insan bu çalışmamıza destek olmak için malzeme getirdiler. Bazen birisi arayıp bir kamyon dolusu malzeme getirdiğini ve kapıda olduğunu söylüyordu. Binayı içinde yaşanabilir hale getirmemiz birkaç ayımızı aldı ve işimizin hala bitmediğini söyleyebiliriz.

Sürekli yaşayan dört kişi haricinde, gelip giden misafir sayımız çok. Misafir desek de, onlar da buradaki yaşamın bir parçası. Temizlik veya mutfak işlerini herkesin dâhil olacağı şekilde organize ediyoruz. Bunların düzgün işlediğinden emin olmamız gerektiğini deneyimledik ve o yüzden herkesten inisiyatif almasını istiyoruz.

Binada sık sık sanatsal etkinlikler düzenliyoruz. Bodrum katında bir sahne ve geniş bir alan var. Birkaç grubun sırayla yer aldığı konserler veya film gösterimleri gibi. Önümüzdeki günlerde bir

animasyon festivali düzenleyeceğiz. Bize destek olan sanatçılar var, ücretsiz resim, müzik ve oyunculuk dersleri veriyorlar. İngilizce, Fransızca ve Esperanto dersleri veren arkadaşlarımız var.

İnsanlara kendimizi anlatmak ve duyarlılık yaratmak için afiş ve posterler hazırlıyoruz. Bize hediye gelen bir mermer baskı makinemiz var. Atölyede eski eşyaları tamir edip kullanılabilir hale getiriyoruz. Açık takas için giysi ve eşya topluyoruz ve bunları ihtiyacı olan herkes alabiliyor.

Binanın işgali sonrasında, bina sahibi veya devlet size engel olmaya çalışmadı mı?

İlk başta hayır. Ancak şimdi bizi binadan çıkarmaya çalışıyorlar. Binada birkaç ay kaldıktan ve binayı iyileştirdikten sonra, binayı kamulaştırdığımızı duyurduk. Bu sırada yaptığımız bir çalışma vardı. Bütün şehri gezip, kullanılmayan binaları tespit ettik. Sadece terkedilmiş durumda olan yaşanabilir hane sayısının 30.000 olduğu ortaya çıktı. Bu bilgiyi ve binaların bir listesini yayınladık. Şehre astığımız afişlerle bunu halka duyurduk. Medya bu çalışmamıza çok ilgi gösterdi. Bunun üzerine devlet de bize özel bir ilgi göstermeye başladı. Binanın yasal sahibi, devlete borcu yüzünden binayı satamıyor veya işletemiyordu. Binanın borçlarının ödendiğini ve satışa çıkarılacağı-

nı açıkladılar. Hâlbuki yıllardır boş duran ve kimsenin ilgi göstermediği bir binaydı. Onları asıl rahatsız eden, açıkladığımız bilgi ve bir grup anarşistin binayı kamulaştırdığını herkesin öğrenmesiydi.

Bu bilgi birileri için neden bu kadar rahatsız edici?

Poznań'da artan kiralara ödeyemeyen insanlar evlerinden çıkarılıyor ve evsiz kalan insan sayısı hızla artıyor. Sadece Poznań'da değil, bütün Polonya'da yıllardır insanlar evsizleştiriliyor. Gelir artışı olmuyor ancak kiralar çok hızlı yükseliyor. Ancak insanlar hala sistem içerisindeki yollara başvuruyorlar ve çözümü orada arıyorlar. Böyle bir bilgi ise evsiz insanların ve insanların yaşamalarına izin verilmeyen boş evlerin bir arada bulunduğu sistemin kendisini sorgulatması açısından önemli.

38 milyon nüfuslu Polonya'nın %40'ı kirada yaşıyor. Bu oran Türkiye ile aynı. Devlet 80.000 ila 130.000 evsiz olduğunu iddia ediyor ancak sivil toplum örgütleri bu sayının 500.000 üzerinde olduğunu söylüyor.

NeoBank gibi bankalar, kurdukları Aura Inwest ve Kappa Inwest gibi şirketler aracılığıyla insanları evlerinden çıkarmaya zorluyor. Bunun için hem yasa-

ları hem de yasadışı yöntemleri kullanıyorlar. "Temizleyici" diye anılan güvenlik şirketleri, insanları tehdit etmek ve evden çıkmaya zorlamak için kullanılıyor. Bu duruma tepki olarak ortaya çıkan Varşova Kiracılar Birliği'nin en aktif isimlerinden biri olan 64 yaşındaki Jolanta Brzeska, 2007 yılında çıkmamak için direndiği evinin yakınlarında bir parkta yakılarak öldürülmüş olarak bulundu.

Biz ise bütün bunlarla uğraşmak yerine, kullanılmayan bir binada kolektif bir yaşam kurarak soruna doğrudan bir çözüm getirdik. Bu çözümün yaşayan bir örneğiyiz.